Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum

KONSOLIDEERITUD

MAJANDUSAASTA ARUANNE

Registrikood: 90001478

Aruandeaasta algus: 01.01.2018

Aruandeaasta lõpp: 31.12.2018

Aadress: L. Puusepa 1A, Tartu 50406

Telefon: 731 9401

Faks: 731 9402

E-posti aadress: kliinikum@kliinikum.ee

Veebilehe aadress: www.kliinikum.ee

Sisukord

KONSOLIDEERITUD TEGEVUSARUANNE 2018 4

KONTSERNI ÜLDANDMED 4

Terviklik tervishoiupiirkond 6

Konsolideerimisgrupi peamised finantssuhtarvud 7

SIHTASUTUSE TARTU ÜLIKOOLI KLIINIKUM (KONTSERNI EMAETTEVÕTTE) TEGEVUSARUANNE 8

Organisatsioon ja juhtimine 8

Kliinikumi töötajad 9

Infotehnoloogiline tugi 11

Põhinäitajad 12

Kokkuvõte 2018. aasta tegevuseesmärkide täitmisest 14

Tervishoiuteenuste osutamine 15

Patsiendikesksus, patsientidele suunatud tegevused 23

Arstiabi kvaliteet ja kvaliteedinäitajad 23

LÕUNA-EESTI HAIGLA AS TEGEVUSARUANNE 31

Üldandmed 31

Personal 32

Põhinäitajad 33

Tervishoiuteenuste osutamine 34

Kiirabi 35

Tervishoiuteenuste müük 37

Tegevusplaanid aastaks 2019 38

Metsakohvik OÜ 38

Pesuring OÜ 39

Peamised finantssuhtarvud Lõuna-Eesti Haigla AS konsolideeritud aruandes 39

VALGA HAIGLA AS TEGEVUSARUANNE 40

Üldandmed 40

Personal 41

Põhinäitajad 42

Tervishoiuteenuste osutamine 43

Tervishoiuteenuste müük 45

Kiirabi 46

Hoolekandeteenus 46

2019. aasta tegevusplaan 47

Valga Haigla Apteek OÜ 48

Peamised finantssuhtarvud Valga Haigla AS konsolideeritud aruandes 48

PÕLVA HAIGLA AS TEGEVUSARUANNE 49

Üldandmed 49

Organisatsioon ja juhtimine 49

Personal 50

Põhinäitajad 51

Tervishoiuteenuste osutamine 52

Strateegilised eesmärgid ja tegevusplaan aastaks 2019 56

Peamised finantssuhtarvud Põlva Haigla AS aruandes 58

SIHTASUTUS TARTU KIIRABI TEGEVUSARUANNE 59

Üldandmed 59

Kiirabiteenuse osutamine 59

Eesmärgid aastaks 2019 61

Peamised finantssuhtarvud Tartu Kiirabi aruandes 61

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 62

KONSOLIDEERITUD BILANSS 62
KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE 63
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE 64
KONSOLIDEERITUD NETOVARA ARUANNE 65
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD 66
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted 66
Lisa 2 Raha 77
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed 77
Lisa 4 Nõuded ostjate vastu 78
Lisa 5 Varud 78
Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad 79
Lisa 7 Investeeringud sidusettevõtjatesse 79
Lisa 8 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad 80
Lisa 9 Pikaajalised finantsinvesteeringud 81
Lisa 10 Muud nõuded 81
Lisa 11 Kinnisvarainvesteeringud 82
Lisa 12 Materiaalsed põhivarad 83
Lisa 13 Immateriaalsed põhivarad 84
Lisa 14 Kapitalirent 85
Lisa 15 Kasutusrent 86
Lisa 16 Laenukohustised 87
Lisa 17 Võlad ja ettemaksed 88
Lisa 18 Võlad tarnijatele 89
Lisa 19 Võlad töövõtjatele 89
Lisa 20 Tingimuslikud kohustised ja varad 89
Lisa 21 Sihtfinantseerimine 90
Lisa 22 Tulu ettevõtlusest 91
Lisa 23 Muud tulud 91
Lisa 24 Tegevuskulud 92
Lisa 25 Tööjõukulud 92
Lisa 26 Muud kulud 92
Lisa 27 Intressikulud 93
Lisa 28 Muud finantstulud ja –kulud 93
Lisa 29 Seotud osapooled 94
Lisa 30 Sündmused pärast aruandekuupäeva 95
Lisa 31 Bilansiväline vara 95
Lisa 32 Konsolideerimata bilanss 96
Lisa 33 Konsolideerimata tulemiaruanne 97
Lisa 34 Konsolideerimata rahavoogude aruanne 98
Lisa 35 Konsolideerimata netovara aruanne 99

Konsolideeritud tegevusaruanne 2018

SIHTASUTUS TARTU ÜLIKOOLI KLIINIKUM

Kontserni üldandmed

Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum (edaspidi kliinikum) on ülikoolihaigla ja teenuste mahult suurim raviasutus Eestis, kus osutatakse kõrgetasemelist arstiabi kõikidel meditsiinierialadel. Kliinikumis kasutatakse maailmatasemel diagnostilisi- ja ravimeetodeid, juhindutakse tõenduspõhisusest ning nii riiklikest kui ka rahvusvahelistest ravijuhistest. Kliinikum osutab ambulatoorset, päevaravi ja statsionaarset eriarstiabi kõigile Eesti elanikele ja ka välismaalastele. Mitmete erialade ja raviviiside osas on kliinikum ainuke teenusepakkuja Eestis. Kliinikumis on ravi-, õppe- ja teadustöö igapäevatöös tihedalt integreeritud, kohaldatakse uusi ravimeetodeid ja ravimeid, korraldatakse konverentse ning muid teadusüritusi. Kliinikumi on koondunud oluline osa Eesti kliinilise meditsiini teadus-, arendus- ja innovatsioonialasest tegevusest. Koostöös Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonnaga ja Tartu Tervishoiu Kõrgkooliga toimub arstide, õdede ja muu meditsiinipersonali diplomieelne ning diplomijärgne välja- ja täiendõpe. Kliinikum töötab aktiivselt koos esmatasandi ja teiste raviasutuste ning sotsiaalsüsteemiga tervishoiuteenuse järjepidevuse tagamiseks.

Tervishoiuteenuste ühtlase kättesaadavuse tagamiseks üle riigi näeb Vabariigi Valitsuse poolt vastu võetud dokument „Eesti tervishoiu arengusuunad aastani 2020“ ette Eesti haiglavõrgu jagunemise kaheks vastutuspiirkonnaks, kus vastavad pädevuskeskused, Põhja-Eesti Regionaalhaigla ja Tartu Ülikooli Kliinikum tagavad tervishoiuteenuste ühtlase kättesaadavuse. Kliinikumi piirkonna edendamise näiteks sobib tuua 2003. aasta, mil panustati Ida-Viru Keskhaigla moodustamisse. Pool Ida-Viru Keskhaigla nõukogu koosseisust tagab kliinikumile olulise rolli haigla arengu suunamises. Ajas edasi, Lõuna-Eesti Haiglast sai kliinikumi tütarettevõte 2014. aastal, Valga Haiglast 2016. aasta lõpul ning Põlva Haiglast 2018. aasta algul. Pikemas perspektiivis näeb kliinikum enda vahetu vastutuspiirkonnana viit Lõuna-Eesti maakonda, Ida-Virumaad ja Järvamaad. Üksikute erialadega oleme esindatud ka kaugemal (nt esindused Tallinnas ja koostöölepe Kuressaare Haiglaga). Võrgustumise tempo ja ulatus sõltub olulisel määral jätkuvast poliitilisest tahtest, sellest johtuvast toest ning haigekassa rollist.

2018. aasta lõpuks moodustub Tartu Ülikooli Kliinikumi kontsern üheksast ettevõttest (Joonis 1). Kontsernis haiglates raviti 2018. aastal statsionaarselt 51 211, päevaravis 19 971 haiget ning tehti kokku 611 295 ambulatoorset vastuvõttu. Kontsernis töötas seisuga 31. detsember 2018 kokku 5 844 füüsilist isikut. Kontserni tulud olid 2018. aastal kokku 239 468 631 eurot ja kasvasid võrreldes 2017. aastaga (209 692 444 eurot) 14,2%, Tööjõukulud moodustasid 2018. aastal kontserni tuludest kokku 54,9%.

Nii kontserni haiglate kui asutuste personal, seadmed, ruumid kui ka majanduslik olukord võimaldavad jätkuvalt pakkuda kaasaegsel tasemel kvaliteetseid tervishoiu teenuseid ning nendega seonduvaid teenuseid.

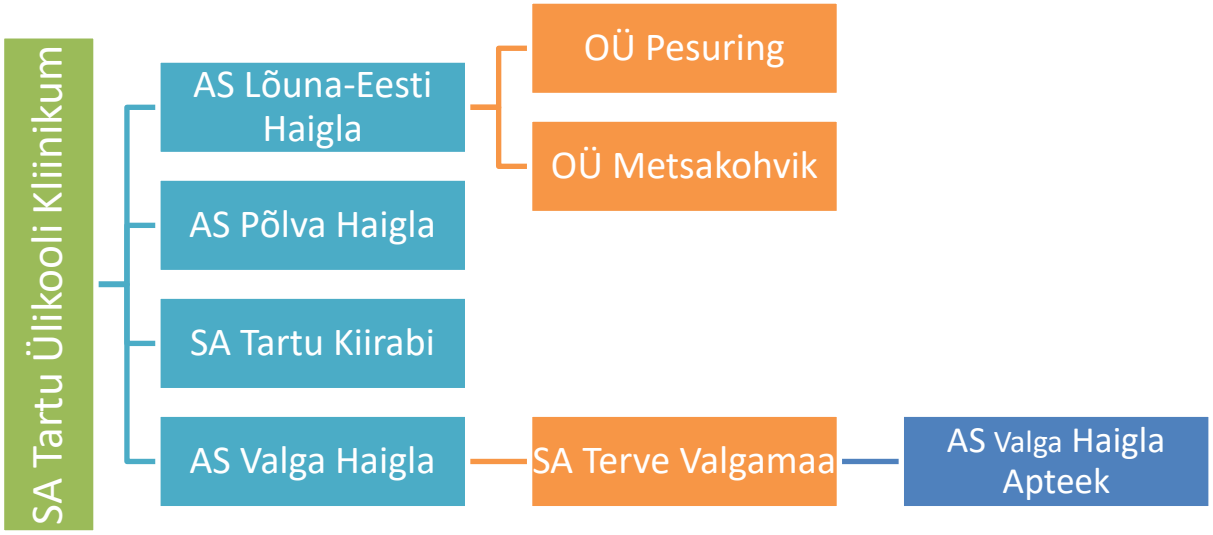

Joonis 1. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi kontserni juriidiline struktuur seisuga 31.12.2018.

Terviklik tervishoiupiirkond

Tervikliku tervishoiupiirkonna kujundamiseks on välja töötatud kontserni strateegia ja tegevuse eesmärgid, mis hõlmavad erinevate kliiniliste erialade ja tugiteenistuste koostööd. Eelkõige peetakse silmas patsiendi ravi terviklikkust ja järjepidevust. Koostöö kontserni- ja sidushaiglatega (Lõuna-Eesti Haigla, Valga Haigla, Põlva Haigla, Ida-Viru Keskhaigla) on arenedes konkretiseerunud.

Kliinikum on avanud kontsernihaiglates mitme eriala ambulatoorse vastuvõtu ning suunanud kliinikumi arste neisse osa koormusega tööle.

2018. aastal alustati medikamentoosse onkoloogilise ja hematoloogilise raviga Ida-Viru Keskhaiglas ning kasvatati oluliselt nimetatud erialadel ambulatoorset vastuvõttu. Kasvajahaigete järelravi toimub paljudel juhtudel maakonnahaiglates. Torakaalkirurgid hakkasid vastu võtma Ida-Viru Keskhaiglas, mis parandas haigete suunamist kirurgilisele ravile, ühtlasi võimaldas kodulähedast operatsioonijärgset järelkontrolli. Koostöövõrgustik toimib ka uroloogia, üld-, laste- ja veresoontekirurgia vallas.

Samm-sammult liigutakse insuldikeskuse loomise suunas. Suur osa esmalt üldhaiglasse paigutatud insuldihaigeid, kes vajavad trombolüüsi või trombektoomiat, jõuavad kuue tunni jooksul kliinikumi. Insuldihaigete ravivajaduse ja kiire transportimise üle otsustamiseks kasutatakse Ida-Viru Keskhaiglas ka teleradioloogiat. Lähiaastal jätkub insuldikeskuse loomine, sh voodikohtade lisamine neuroloogia osakonda ning tagades õigeaegse järel- ja taastusravi. Viimase tagamiseks planeerib kliinikum koostööd laiendada ja sõlmida koostööleppe neuroloogilise taastusravi pädevuskeskuse Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskusega.

Tihedalt ja sisukalt on koos töötanud kliinikumi psühhiaatriakliiniku poolt loodud laste ja noorukite vaimse tervise kabinetid. Kabinettide omandivorm ja koostöö erinevad. Ida-Viru keskhaiglas, Narva haiglas, Lõuna-Eesti haiglas ja Põlva haiglas kuuluvad kabinetid nimetatud haiglate koosseisu ja teenust osutatakse nende haiglate lepingu raames. Valga haiglas võetakse vastu kliinikumina.

Üks suund tervishoiuteenuse järjepidevuse tagamiseks kontserni raames ja baasil on jätku-, järel- ja taastusravi võimaluste avardamine.

Konsolideerimisgrupi peamised finantssuhtarvud

Tabel 1. Konsolideerimisgrupi peamised finantssuhtarvud 2018. ja 2017. aastal.

	2018	2017
Käibe kasv %	13,39	12,14
Tulemi kasv %	114,00	42,55
Puhasrentaablus %	3,56	1,89
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	2,30	2,16
ROA %	4,04	1,99
ROE %	5,67	0,03

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Käibe kasv = (tulu ettevõtlusest 2018-tulu ettevõtlusest 2017)/tulu ettevõtlusest 2017 *100

Tulemi kasv = (tulem 2018-tulem 2017)/tulem 2017*100

Puhasrentaablus = tulem/tulu ettevõtlusest *100

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja = käibevara/lühiajalised kohustused

ROA % = tulem/varad kokku*100

ROE % = tulem/netovara*100

Sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum (kontserni emaettevõtte) tegevusaruanne

Kliinikumi visioon

Olla Euroopas tunnustatud ülikoolihaigla, millel on juhtiv roll Eesti meditsiinis.

Kliinikumis viljeldakse tõenduspõhist meditsiini, kasutades olemasolevat parimat tõendusmaterjali patsiendi ravi üle otsustamisel. Kliinikumis kasutatakse maailmas tunnustatud diagnostika- ja ravimeetodeid ning ravijuhiseid. Tehnoloogia vallas pürgime Euroopa ülikoolihaiglatega võrreldavale varustatusele.

Tunnustatus Euroopas saavutatakse läbi euroopalike töömeetodite, organisatsioonikultuuri ja patsiendikäsitluse ning rahvusvahelise koostöö nii ravides kui teadusega tegeldes. Ravi kvaliteeti hinnatakse rahvusvaheliselt võrreldavate näitajatega. Tunnustatuse oluline komponent on osalus rahvusvahelistes kvaliteedijälgimise skeemides ning akrediteerimine, mille mõlema ulatust plaanime laiendada.

Kliinikumi juhtiv roll Eesti meditsiinis tuleneb ülikoolihaigla eripärast – ravi-, õppe- ja teadustöö integratsioonist tihedas koostöös Tartu Ülikooliga. Oluline osa Eesti kliinilise meditsiini teadusest, arendusest ja innovatsioonist on koondunud Tartu Ülikooli Kliinikumi.

Paljud kliinikumi arstid on ülikoolis õppejõud, mis võimaldab ühendada kliinilist ja teadustegevust, ühtlasi hõlbustades teaduse saavutuste kiiremat rakendamist argielus.

Kliinikumi väärtused

Kliinikumi väärtused ladina keeles on „*Compassio, Scientia, Fides*“, eesti keeles „hoolivus, pädevus, usaldusväärsus“. Oma väärtuste elluviimisel lähtume neist põhimõtetest järgnevalt:

- COMPASSIO – austus, hoolivus ja eetilisus. Suhtume kõikidesse inimestesse lugupidamise, väärikuse ja viisakusega ning pakume parimat ravi. Austame ja hindame nii patsientide kui kolleegide erilisust ja panust.
- SCIENTIA – meisterlikkus ja uuenduslikkus. Innustame kaastöötajaid igakülgselt arenema. Töötame pidevalt, et arendada oma oskusi ja teadmisi. Anname oma parima teadmise Eesti riigi teenimisel tervishoiusüsteemi täiustades.
- FIDES – vastutus ja meeskonnatöö. Parima tulemuse saavutame kõigi erialade ja töötajate koostöös. Oleme nii üksikisikuna kui kollektiivina vastutavad oma töö ja tulemuste eest.

Organisatsioon ja juhtimine

Kliinikumi koosseisu kuuluvad 17 kliinikut, sh 44 statsionaarset osakonda 955 voodikohaga ning 9 meditsiinilist ja 11 mittemeditsiinilist teenistust.

Kliinikumi kõrgeim juhtorgan on 8-liikmeline nõukogu. Nõukogu esimees on Urmas Klaas, liikmed Ennu Sepp, Garri Raagmaa, Kristjan Vassil, Margus Lember, Maris Jesse, Tõnis Karki ja Vladimir Šokman.

2018. aasta oli uue juhatuse esimehe ja juhatuse liikmete valiku aasta. 1. oktoobrist 2018. aastal alustas nõukogu poolt valitud kliinikumi uus juhatus, kuhu kuuluvad juhatuse esimees Priit Eelmäe, ravijuht dr Andres Kotsar, haldusjuht Marek Seer, finantsjuht Maret Tark ja infotehnoloogiajuht Kati Korm.

Tartu Ülikooli Kliinikumi juhatus uuendas detsembris 2018. aastal Põlva, Valga ja Lõuna-Eesti haigla, Ida-Viru Keskhaigla ning Tartu Kiirabi nõukogude koosseise. Põlva ja Valga haigla nõukogudesse nimetati juhatuse liige Marek Seer ja hematoloogia-onkoloogia kliiniku vanemarst-õppejõud Jana Jaal. Lõuna-Eesti haigla nõukogusse kuuluvad juhatuse liige Andres Kotsar ning hematoloogia-onkoloogia kliiniku vanemarst-õppejõud Jana Jaal. Tartu Kiirabi nõukogusse nimetati Marek Seer ning Ida-Viru Keskhaigla nõukogusse kuulub alates novembrikuust juhatuse esimees Priit Eelmäe. Nõukogudesse sooviti tuua täiendavat arstlikku, organisatsioonilist ja akadeemilist kompetentsi, et tagada patsiendikeskne ja terviklikuks integreeritud lähenemine, mis ühendaks nii akuut-, järel- kui taastusravi ja sotsiaalteenused.

Kliinikumi töötajad

2018. aastal töötas kliinikumis 4302 füüsilist isikut 3814 ametikohal (31.12.2018 seis).

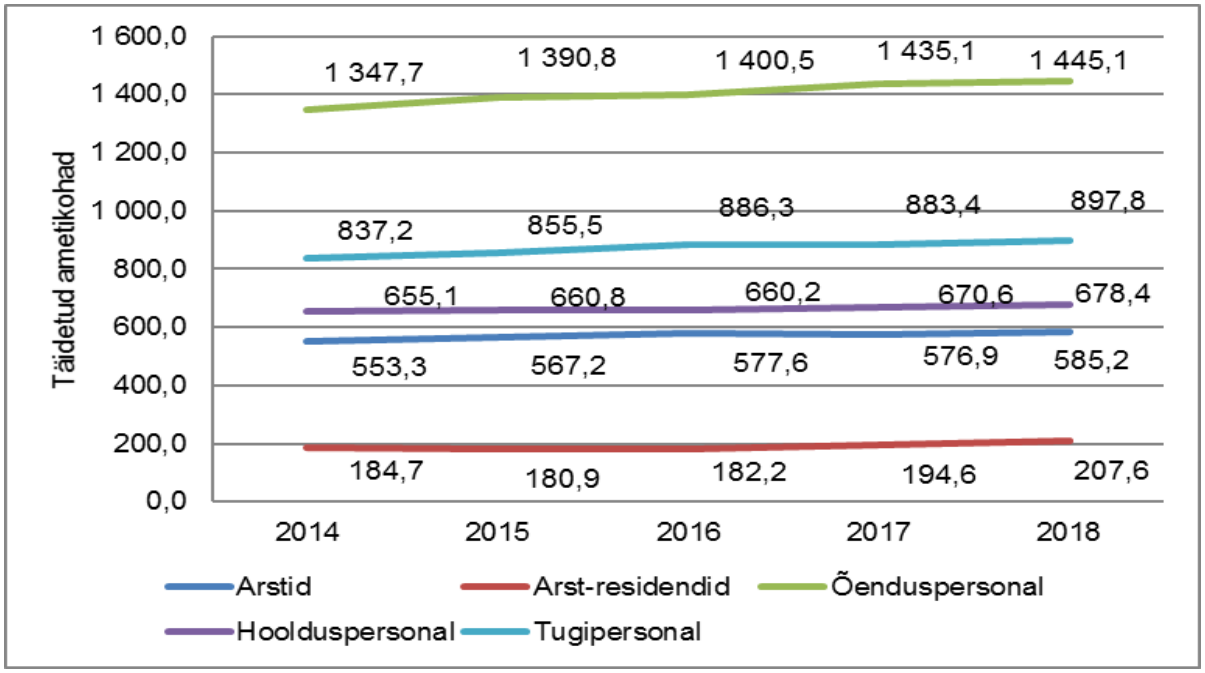

Joonis 2. Tartu Ülikooli Kliinikumi täidetud ametikohad 2014-2018. aastal 31. detsember 2018 seisuga valdkondade kaupa.

80% ametikohtadest oli otseselt seotud tervishoiuteenuste osutamisega. Võrreldes 2017. aastaga on täidetud ametikohtade arv suurenenud 53,6 koha võrra, neist arstidel 8,3 kohta, arst-residentidel 13 kohta, õenduspersonalil 10,1 kohta, hoolduspersonalil 7,8 kohta ja tugipersonalil 14,4 kohta (joonis 2).

Kvaliteetset arstiabi jagab kliinikumi kõrgelt kvalifitseeritud, motiveeritud ja oma tööd armastav personal. Enamus kliinikumi arste on õppejõud, kes ravivad, õpetavad ja uurivad, panustades teadusprojektidesse. Väärtustades ravimise, õppe ja teaduse seisukohalt olulisi akadeemilise kraadiga töötajad, toetatakse töötajate enesearendamist, järjepidevat atesteerimist ja kvalifikatsiooni tõstmist. 2018. aastal töötas kliinikumis 149 doktorit ja sellele vastava kraadi omajat ning 176 magistrit.

Kliinikumi tööjõu voolavus oli 2018. a ülimadal 1,53%. 2018. aastal lahkus kliinikumist 30 arsti (16,6 ametikohalt). Konkursi kaudu asus tööle 49 arsti (32,75 ametikohale), neist 18 residentuurist. Täidetud ametikohtade arv kõigub mõnevõrra kas lapsehoolduspuhkuselt tagasitulnute arvelt või koormuse muutmise mõjul.

Kliinikumi töötajate keskmine vanus oli 2018. a lõpus 45 aastat. Arstkonna keskmine vanus oli 50, õenduspersonalil 41, hoolduspersonalil 48 ja tugipersonalil 49 aastat. 70-aastaseid ja vanemaid töötas kliinikumis 136, neist arstkonnas 40 ning õenduspersonali seas 18.

Kliinikumi töötajate keskmine tööstaaž oli seisuga 31.12.2018 12,8 aastat. Seejuures arstkonnal 18,2 ja õenduspersonalil 14,6.

Iga organisatsiooni väärtuslikum osa on tema inimesed, mistõttu on oluline pöörata tähelepanu töötajate rahulolule, professionaalsele arendamisele, töötingimuste parandamisele jne. 2018. aastal viidi läbi töötajate rahulolu küsitlused, kus viimasel osales 2 102 kliinikumi töötajat ehk 45% töötajatest. Novembrikuise personali rahuolu-uuringu järgi oldi kõige rohkem rahul oma töö sisu, kliinikumi juhtimise ja töökeskkonnaga. Töötajad teavad täpselt oma tööülesandeid, hinnates kõrgelt võimalust tööl oma oskusi ja teadmisi rakendada.

Personali üldine rahulolu töötamisega oli kõrge, 94% vastajatest oli väga rahul või pigem rahul, sealhulgas väga rahul oli 31%. Ametigruppide lõikes oli kõige rohkem rahul tugi-, hooldus- ja õenduspersonal (96%) ja veidi vähem arstid (90%). Madalam oli rahulolu töö tasustamisega ja täiendavate heaolu võimalustega (üritused töötajatele, toetused, sportimisvõimalused). Parem võiks olla ka struktuuriüksuste sisene ja -vaheline koostöö. Vahetult juhilt oodatakse tõhusamat tagasisidet.

„Atraktiivse tööandja“ tunnustuse kohaselt osutus kliinikum meditsiinitudengite seas kõige atraktiivsemaks tööandjaks. Üle-eestilises kõrgkoolide, kutsekoolide ja meditsiinivaldkonna õpilaste tööootuste ja tööandja maine uuringus osales 5400 õppurit. 2018. aastal mõjutas tudengite hinnangul kõige olulisemalt töökohavalikut töötajate võrdne ja aus kohtlemine ettevõtte poolt.

Sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum 2018. a tööjõukulud koos sotsiaalmaksu ja tööandja töötuskindlustusmaksega olid 131 418 035 eurot (2017. aastal 112 919 186 eurot). Juhatuse ja nõukogu liikmete tasud koos sotsiaalmaksuga olid 2018. aastal 1 123 869 eurot (2017. aastal 888 822 eurot). Juhatuse liikmega sõlmitud teenistuslepingu lõppemisel seoses volituste

ennetähtaegse lõppemisega makstakse hüvitist, mille suuruseks on viimase 3 kuu teenistustasu. Nõukogu liikmetele nende ametist lahkumisel hüvitist ei maksta.

Töötajate erialases arengus ja pädevuses on oluline koht koolitustel. Kliinikum on loonud erinevaid võimalusi koolituseks, sealhulgas väliskoolitusteks. Aasta aastalt on suurendatud koolitusmahtu sisekoolituste osas. Kliinikumi tööle asuvatele õdedele ja residentidele on välja töötatud kohanemiskoolituse programm, mis tutvustab dokumendihaldust, IT süsteemi, personalitarkvara ja annab ülevaate ravimite käitlemise programmist.

Koolitusmooduli andmetel käidi 2018. aastal koolitustel 20 254 korral, kokku 123 000 akadeemilise tunni ulatuses. Neist vastavalt arstid 5821 korda, arst-residendid 1243 korda ning õenduspersonal 9632 korda. 2017. aastal käidi koolitustel 15 882 korral kokku 107 268 akadeemilise tunni ulatuses, neist vastavalt arstid 3257 korda, arst-residendid 620 korda, õenduspersonal 8868 korda. 2018. aasta koolituskäikudest 51% olid struktuuriüksuste endi, 16% personaliteenistuse koolitusosakonna korraldatud koolitused. 33% koolituskäikudest olid väliskoolitusted. 2017. aastal moodustasid väliskoolitused 30%.

Personaliteenistuse koolitusosakond pakkus väga erinevaid koolitusprogramme, millede põhiteemad lähtusid Kliinikumi töötajate täiendusõppe vajadustest, arvestasid Kliinikumi eakasõbralikkuse või tervishoiutöö multikultuursusega, õpetasid suhtlemis- ja üldisi teadmisi-oskusi.

Koolitusosakond korraldas 2018. aastal 312 koolitust, kokku 2570) tunni ulatuses (2017 a. 2 650 tundi. Lisaks toimus koostöös koolituskeskusega 160 struktuuriüksuse sisekoolitust.

Infotehnoloogiline tugi

Tervishoius toimunud e-lahenduste kiired arengud on arstidele, õdedele jm personalile avanud uusi võimalusi dokumenteerida terviseandmeid, samas seadnud töötajaile uusi nõudmisi. Tervishoiuteenuste dokumenteerimine muutus täpsemaks ja konkreetsemaks, üldjuhul ei kanta ühte ja sama tegevust korduvalt mitmesse erinevasse dokumenti. Terviseinfo liigub tervishoiutöötajate vahel kaasaegsemal tasemel ning enamus terviseandmeid on kohe nähtavad ka patsiendile.

Kliinikumi haiglainfosüsteemi eHL täiendati 2018. aasta jooksul riiklike infosüsteemide andmevahetuse ja kliinikumi töötajate jaoks kasulike funktsionaalsustega (täiendati digisaatekirja ja e-konsultatsiooni saatekirja, diagnostika tellimist, graafikute ja radioloogi töölauda, raviarveldusest, analüüsivastuste kuva, immuniseerimisteatist, EMO töölauda, triaaži ja patsiendikaarti ning ravimilehte). Lisaks loodi eHL-i seadistusvõimalused tütarhaiglate üleminekuks ühisele infosüsteemile.

Detsembris liitus Valga haigla kliinikumi haiglainfosüsteemiga eHL. Ühise infosüsteemi kasutusele võtmine Valgas võimaldab kontsernisiseselt käivitada mitmeid uusi teenuseid, mis võimaldab tagada patsiendile parim ravi haiglate koostöö, arstide kaugtöö ja elektrooniliste konsultatsioonidega, samuti korraldada residentide väljaõpet. Kliinikumi IT-töötajad pakuvad eHL-i kasutajatuge Valga haigla töötajatele samaväärsetel tingimustel ja sama kvaliteediga, mis kliinikumi töötajatele. Põlva haigla üleminek eHL-le on planeeritud 2019. aasta I kvartalisse.

Infotehnoloogia-alase koostöö raames sõlmiti Põhja-Eesti Regionaalhaigla ja Tartu Ülikooli Kliinikumi vahel konsortsiumileping, mille eesmärk arendada ühiselt vereinfosüsteemi.

Vastavalt kokkuleppele Eesti Haigekassaga osales kliinikum haigekassa uue partnerhalduse infosüsteemi väljatöötamises arvete edastamiseks. Töö käigus kaardistati põhjalikult kõik arveldusvariandid ja esitati haigekassale hulgaliselt ettepanekuid täiustada nii protsessi kui andmevahetuse standardit.

Põhinäitajad

Tabel 2a. Tartu Ülikooli Kliinikumi tervishoiuteenuste osutamise põhinäitajad 2014-2018. a.

Näitajad	2014	2015	2016	2017	2018	muutus 2017/ 2018	muutus %
Statsionaarne arstiabi							
Haigete arv	42 329	42 546	41 035	41 008	41 586	578	1%
Ravikestus (päevades)							
sh aktiivravis	5,8	5,7	5,8	5,9	5,9	0	0%
sh õendusabis	26,4	25	24,3	18,9	20,3	1,4	7%
Opereeritud haigete arv	17 261	17 100	16 308	15 924	16 418	494	3%
Sünnituste arv	2 358	2 456	2 473	2 424	2 640	216	9%
Ravivoodite arv	968	965	937	943	955	12	1%
sh aktiivravis	900	902	861	870	880	10	1%
Voodihõive (%)	73%	73%	75%	74%	76%	2%	
Letaalsuskordaja (%)	2%	1,9%	2%	1,9%	1,9%	0%	
Päevaravi k.a –kirurgia							
Haigete arv	12 517	13 366	14 548	14 503	16 548	2 045	14%
Ambulatoorne arstiabi							
Arsti vastuvõttude arv	483 157	498 680	506 844	503 194	507 390	4 196	1%
e-konsultatsioonide arv	0	0	732	3 134	4 809	1 675	35%
EMO-sse pöördumised	45 053	45 906	44 817	42 929	44 154	1 320	3%
Hambaravi vastuvõttude arv	74 773	73 645	75 627	72 941	70 503	-2 438	-3%
Õe iseseisvate vastuvõttude arv	74 632	78 415	86 421	96 815	102 129	5 314	5%

Tabel 2b. Tartu Ülikooli Kliinikumi tervishoiuteenuste osutamine Eesti Haigekassale aasta lõpu seisuga 2014-2018. a.

	2014	2015	2016	2017	2018	2018 vs 2017	Muutus
ravijuhtude arv kokku	528 126	534 868	549 525	552 586	561 496	8910	2%
ambulatoorne eriarstiabi	421 172	429 810	441 562	448 007	449 987	1980	0%
päevaravi	9 234	9 319	11 788	11 774	12 134	360	3%
statsionaarne eriarstiabi	40 808	40 356	39 659	36 651	35 126	-1525	-4%
erijuhud	7 988	8 181	8 159	8 178	10 081	1903	23%
summa kokku (tuh eur)	124 434	131 571	140 224	150 006	166 830	16 824	11%
ambulatoorne eriarstiabi	37 170	39 884	44 247	46 329	50 255	3927	8%
päevaravi	3 193	3 455	6 012	6 238	6 585	347	6%
statsionaarne eriarstiabi	68 087	70 719	71 082	77 547	85 142	7594	10%
erijuhud	11 678	12 731	13 510	13 930	147 959	4029	29%
Koefitsiendiga ületöö (tuh eurot)	2 673	6 376	5 368	6 319	5 473	-846	-13%
Saamata jäänud tulu (tuh eurot)	1 496	3 598	3 010	3 509	2 577	-932	-27%

Tabel 2c. Tartu Ülikooli Kliinikumi täidetud ametikohtade arv aasta lõpu seisuga 2014-2018. a.

	2014	2015	2016	2017	2018	2018 vs 2017	Muutus
Kokku	3 578	3 655	3 707	3 761	3 814	54	1%
Arstid	553	567	578	577	585	8	1%
Arst-residendid	185	181	182	195	208	13	7%
Õenduspersonal	1 348	1 391	1 401	1 435	1 445	10	1%
Hoolduspersonal	655	661	660	671	678	8	1%
Tugipersonal	837	856	886	883	898	14	2%

Tabel 2d. Tartu Ülikooli Kliinikumi teadustöö põhinäitajad (publikatsioonide arv) 2014-2018. a.

	2014	2015	2016	2017	2018	2018 vs 2017	Muutus
Artiklid rahvusvahelistes ajakirjades (ETIS 1.1, 1.2)	208	227	217	217	217	0	0%
Ajakirjas Eesti Arst (ETIS 1.3)	77	64	53	42	49	7	17%
Doktoriväitekirjade arv	7	6	2	11	5	-6	-55%

Kokkuvõte 2018. aasta tegevuseesmärkide täitmisest

Patsiendi- ja perekesksus – kliinikumi mitmed arendustegevused olid suunatud patsientide turvalisusele ja rahulolu parandamisele. Iga-aastane rahulolu uuring näitas, et üldine rahulolu ambulatoorse arstiabiga oli 81%, mis kasvas ca 2% võrra. Patsiendid olid varasemast rohkem rahul informeeritusega, ravimikasutuse kui ka selgitustega terviseprobleemiga toimetulemise kohta. Kõiki esitatud kaebusi analüüsiti ning lähtuvalt probleemist planeeriti ja rakendati parendused. Vähem laekus kaebusi ravikvaliteedi kohta, kuid kasvas rahuolematus tervishoiuteenuste kättesaadavusega. Märkimisväärselt rohkem laekus patsientide tänuavaldusi, kus tunnustati ravi kõrget taset ja kiideti meeldivat suhtlemist.

Ohujuhtumite registreerimine kliinikutes paranes. Enamus juhtumeid lahendati, vähendades ühtlasi nende kordumise tõenäosust. Patsientide turvalisuse tagamiseks hinnati statsionaarsetes osakondades kukkumisriski Morse'i skaalal, lamatisriski Bradeni skaalal, juurutati patsiendi väljakirjutamise kontrollkaart. Lastekliiniku neonatoloogia osakonnas liiguti perekeskse ravi põhimõtete suunas, muutes intensiivravi vajavad vastsündinud nende pereliikmetele tsentraalmonitori vahendusel jälgitavaiks.

Meie inimesed – eesmärgiks seatud töökoormuse analüüsi metoodika üldistes põhimõtetes lepiti kokku, jätkates standardi väljatöötamist koos Eesti Haigekassa ja erialaühendustega.

Terviklik tervishoiupiirkond – alustati torakaalkirurgia vastuvõttudega Ida-Virumaal, erinevates Eesti kohtades võeti vastu mobiilses kabinetis. Tütarhaiglaid arendati mitmes suunas, valmistudes ühtlustama ravi dokumenteerimist ühise tervisinfosüsteemi eHL kaudu (üleminek ühistele klassifikaatoritele ja loenditele, valiti erialaspetsiifilised dokumendid, mida hakatakse tütarhaiglates eHL dokumenteerimises kasutama). Lõuna-Eesti, Valga ja Põlva haiglas võeti kasutusele dokumendihaldussüsteem DHS. Tütarhaiglate laboratooriumitele rakendati ühesugused kvaliteedinõuded, mille osas koostöö jätkub. Ravimeid soetatakse ühishangetega. Kontserni arengukavad on kavas ühtlustada 2019. aastal.

Integreeritud ja järjepidev ravi – lisaks tütarhaiglate liikumisele eHL poole töötati silmakliinikus välja ealise makulopaatia diagnostika- ja ravikompleks, mille rakendamine jätkub. Oluline samm astuti haiglasisese elektroonilise ravimilehe kasutusele võtmiseks, rakendades seda psühhiaatriakliinikus täies mahus ning katsetades närvikliinikus, ortopeediaosakonnas ja EMO-s. Radioloogiliste uuringute planeerimisel mindi üle elektroonilisele tellimisele koos uuringuaja broneerimisega, seda nii kompuuter- kui magnetresonantstomograafia ja endoskoopia puhul. Samad võimalused loodi ka Valga haiglas, lisaks hindavad Valga haiglas teleradioloogiliselt pilti kliinikumi radioloogid. Uudsena asuti Valga haiglas saatma laborianalüüside vastuseid Digilukku.

Ravikvaliteet – 2018. aastal akrediteeriti anestesioloogia ja intensiivravi residentuuriprogramm (vt ESA Hospital Visiting and Training Accreditation Programme) ning kevadisel Euroopa Anestesioloogia Kongressil anti välja vastav sertifikaat.

Ravikvaliteedi hindamisealaselt pöörati tähelepanu asjaomaste indikaatorite rakendamisele igapäevases ravis. Mitmete vähiraviga seotud indikaatorite osas on andmed kliinikutele kättesaadavad andmelaos BI. Lastekliinikus juurutati töösse näitaja, mis aitab hinnata diabeediga laste ravi. Asuti registreerima endoskoopiaprotseduuride menetlustüsistusi.

Kliiniline õpe, teadustöö ja innovatsioon – järjepidevalt arendatakse erialasid, et tagada patsientidele parim ravi, mida kaasaegsel meditsiinil on pakkuda. 2018. aastal võeti kliinikumis kasutusele mitmeid uusi ravi- ja diagnostikameetodeid. Esmakordselt kliinikumis rakendatud meetodeid lisandus 21, esmakordselt Eestis kasutatud meetodeid - 24. Nimetatagu astma diagnostikas rakendatud eukapnilise hüperventilatsiooni testi ja epilepsia ravis kasutatud uitnärvi ehk vagus-stimulatsiooni. 2018. aastal avaldati rahvusvahelistes teadusajakirjades 217 artiklit 122-s erinevas kõrge mõjufaktoriga rahvusvahelises ajakirjas. Ajakirjas Eesti arst avaldati 49 teadusartiklit, sealhulgas üks ravijuhend ja seitse juhtumikirjeldust.

Ravi-, õppe- ja teadustöö osas oli lõppenud aasta kliinikumile töine ja kordaläinud.

Tervishoiuteenuste osutamine

Ambulatoorne eriarstiabi

Kliinikum osutab nii vältimatut kui ka plaanilist ambulatoorset eriarstiabi kõikidel eriarstiabi erialadel (v.a perearstiabi), sealhulgas ka hambaravi.

Ööpäevaringset ambulatoorset vältimatut arstiabi osutatakse vastavalt erialaspetsiifikale kliinikumi viies üksuses: erakorralise meditsiini osakonnas (edaspidi EMO), lastekliinikus, kõrvakliinikus, silmakliinikus ja psühhiaatriakliinikus.

EMO-sse pöördus 2018. aastal kokku 44 154 patsienti, neist 36 229 (82%) vajas ambulatoorset arstiabi ja 7 925 (18%) hospitaliseerimist erakorralistel näidustustel. Päevas osutati arstiabi keskmiselt 121 haigele, nendest ligemale pooled pöördusid pisitraumaga (20 121; 46%) ja üle poole tulid üldhaigestumise või raske traumaga (24 033; 54%). EMO patsientide arv kasvas ca 1 500 võrra (3%) üldhaigestumise või raske traumaga haigete osas. Ligemale viiendik EMO haigetest toodi kiirabiga ning pooled nendest vajasid hospitaliseerimist.

36%le EMO-sse jõudnud isheemilise insuldiga patsientidest tehti rekanaliseeriv protseduur (trombolüüs või mehaaniline trombi eemaldamine ajuarteritest). See on väga hea tulemus ja haiglate võrdluses kõrgeim näitaja.

Plaanilisi ambulatoorseid arstivastuvõtte tehti kokku 507 390, mis võrreldes 2017. aastaga kasvas ca 4 000 võrra ehk 1%. Õe- ja ämmaemanda iseseisvaid vastuvõtte toimus 102 129, mida oli 5000 võrra (5%) rohkem võrreldes 2017. aastaga (joonis 3). Arsti vastuvõtul on viimasel kolme aastal käinud ühepalju isikuid.

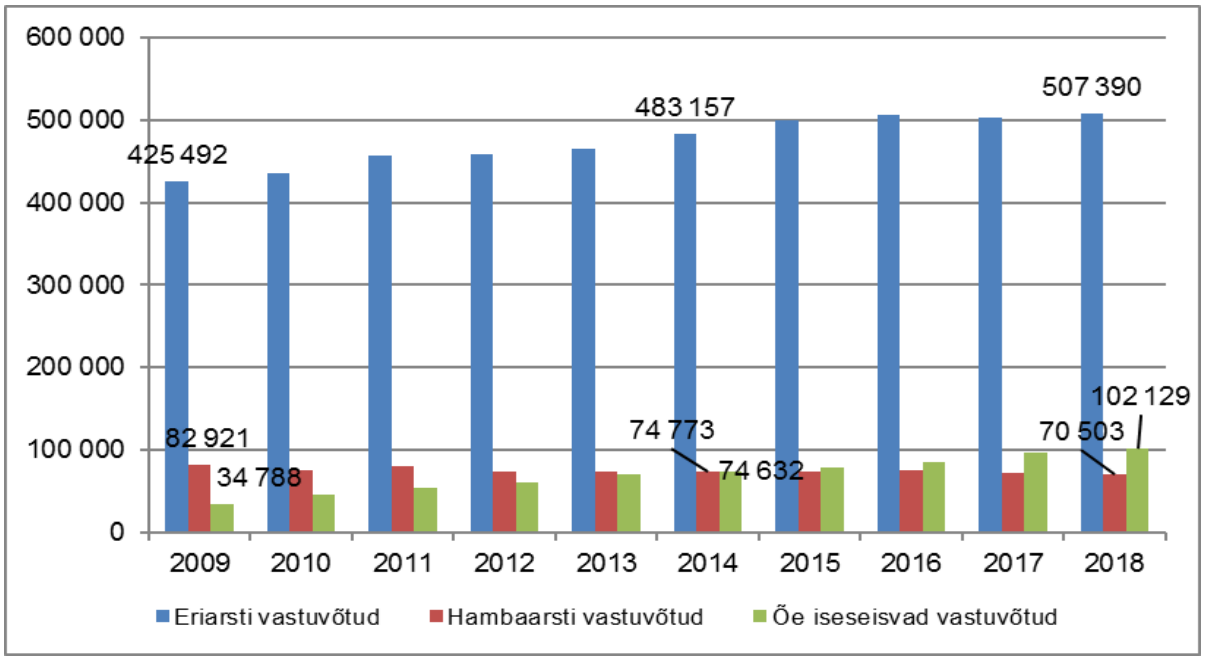

Joonis 3. Tartu Ülikooli Kliinikumi ambulatoorsed vastuvõtud aastatel 2009-2018.

Arsti vastuvõttude arv kasvas hematoloogias, kardiokirurgias, kõrva-nina-kurguhaigustes, günekoloogias, neurokirurgias, oftalmoloogias, endokrinoloogias, reumatoloogias, näo-lõualuudekirurgias ning traumatoloogias ja ortopeedias. Samas vähenes arsti vastuvõttude arv neuroloogias, gastroenteroloogias, sisehaigustes, uroloogias, laste- ja noorukite psühhiaatrias ja androloogias, mis oli peamiselt tingitud ravi rahastamise lepingu poolt seatud piiridest ja ületööst.

Õendus- ja ämmaemandusabi teenused on kliinikus hästi kättesaadavad ja patsientidele väga vajalikud. Õendustöö on tõenduspõhine ja tugineb õendusabi tegevusjuhenditele. 2018. aastal avati täiendavaid õe iseseisvaid vastuvõtte sisekliinikus, nahahaiguste kliinikus ja kopsukliinikus vastavalt jalaravi, haavaravi ja kopsusiirdamise paremaks korraldamiseks. Uue teenusena lisandus õe vastuvõtt epilepsiaga lapspatsientidele ja nende lähedastele.

Patsientidele viidi läbi tervisepäevi, toimusid terviseteemalised vestlusringid ja praktilised töötoad. Valmis videosalvestus silmahaigustega patsientidele, kus käsitletakse silmahaiguste ravi, protseduuride ja enesehooldusega seotud aspekte. Filmi saavad vaadata nii ambulatoorsel vastuvõtul kui statsionaarsel ravil viibivad patsiendid.

Ambulatoorsed järjekorrad

Järjekord esmastele ambulatoorsetele vastuvõttudele jäi 2018. aasta lõpus lubatud <6 nädala piiresse veidi üle pooltel erialadelt, enamasti kuni kolmenädalastena. Üle kuue nädala vältas keskmine ooteaeg 12 erialal: gastroenteroloogia, endokrinoloogia, günekoloogia, neurokirurgia, neuroloogia, oftalmoloogia, ortopeedia, psühhiaatria, reumatoloogia, taastusravi, uroloogia ja üldkirurgia. Aasta lõpus oli elektroonilisse esmase vastuvõtu järjekorda registreeritud 24 904 patsienti, mis on oluliselt rohkem kui aasta varem.

Ambulatoorse arstiabi kättesaadavuse parandamine

Perearstide poolt tellitud e-konsultatsioone osutasime 15-l erialal. Tegu on kiire ja kaasaegse võimalusega, mille puhul saab perearst konsulteerida patsiendi terviseprobleeme eriarstiga, ilma et patsient peaks esmalt eriarsti vastuvõtule minema. E-konsultatsioonide kasutamise aktiivsus sõltub perearstidest endist. E-konsultatsioon võimaldab jõuda kiiremat käsitlust vajava terviseprobleemiga patsiendil eelisjärjekorras eriarsti vastuvõtule ja/või uuringutele. E-konsultatsiooni käigus otsustati võtta mitmeid patsiente otse haiglaravile.

2018. aastal suunati e-konsultatsioonile kokku 4809 juhtu, ca 35% rohkem kui aasta varem, mis teeb keskmiselt 19 nõustamist tööpäevas. Pooltel juhtudel võeti ravi eriarsti poolt üle, kutsudes patsient vastuvõtule või uuringutele. Ülevõtu osakaal kõikus erialati, näiteks gastroenteroloogias esines seda vaid 30% juhtudel ja kahel kolmandikul juhtudel sai perearst digitaalselt vastuse. Samas tuli uroloogias ravi üle võtta kahel kolmandikul juhtudel, jätkates uuringuid ja ravi kliinikumis. Ravi ülevõtmiseks lepib patsiendiga vastuvõtu ja/või uuringule tulemise aja kokku kliinikumi klienditeenindaja või õde.

Kõige rohkem jagati e-konsultatsioone gastroenteroloogias, neuroloogias, uroloogias, endokrinoloogias, pediaatrias ja ortopeedias. 2019. aastal lisanduvad e-konsultatsioonid valuravi, veresoontekirurgia, onkoloogia, taastusravi ja günekoloogia valdkonnas.

Kliinikumi jaoks on oluline osutada ambulatoorseid teenuseid teisteski linnades, sh maakonnakeskustes, tagades parema kättesaadavuse teenustele, mida on võimalik osutada patsiendi elukohale lähemal. Nii on mitu aastat sõidetud erinevatesse maakonna ja vallakeskustesse tervishoiuteenuseid pakkuma mobiilsetes vastuvõtukabinettides androloogia ja nahahaiguste erialal lisaks noorsportlaste terviseuuringutele, kokku ligemale 2 000 arsti- ja 4 000 õe-vastuvõttu.

Ambulatoorseid vastuvõtte sooritati väljaspool Tartut 30 891 ehk 6% kõikidest eriarsti vastuvõttudest: androloogia erialal Tallinnas ja Pärnus, meditsiinigeneetika alal Tallinnas, silmaarst Võrus, Räpinas ja Põlvas, üldkirurgia alal Narvas ning hematoloogia ja onkoloogia osas Ida-Virumaal.

2018. aasta sügisest hakkasid Ida-Virumaa vähihaiged saama keemiaravi kodule lähemal. Pahaloomuliste kasvajate raviotsused langetatakse alati konsiiliumi korras Tartu Ülikooli Kliinikumis ning nende kirurgiline ja kiiritusravi toimub Ida-Viru piirkonnas elavaile patsientidele edaspidigi ka Tartus, kuid keemiaravi kuurid tehakse Ida-Viru Keskhaiglas.

Haiguste varajane avastamine

Mitmendat aastat järjest on sagenenud ennetavad pöördumised, sealhulgas vähisõeluuringutega hõlmatute arv kliinikumis 2018. aastal kasvas viimati nimetatud näitaja kolmandiku võrra. Patsientide teadlikkus on kasvatanud sõeluuringusse liitumist ning haigekassa on vastavalt nõudlusele ja kliinikumi teenuse osutamise võimekusele lisanud täiendavat lepingumahtu.

Kolmandiku võrra uuriti rohkem nii jämesoolevähi tuvastamise endoskoopilisi uuringuid kui ka rinnavähi varajase avastamise suunalisi mammograafilisi sõeluuringuid, kus uuringutel käijate arv kasvas ca 3 000 võrra. Kasvu tingis osaliselt sihtrühma laiendamine kahe aastakäigu võrra, niisama ka võimalusest läbida rinnavähi sõeluuringu mammograafiabussis.

Hambaravi

Stomatoloogia kliinikus pöörduti hambaarstile 2018. aastal kokku 70 503 korral, mis on üle 2 000 pöördumise vähem kui aasta tagasi (joonis 3). Hambaravile pöördumiste pidevat vähenemist mõjutab erahambaarstide rohkus ja konkurents Tartus, samas ka inimeste paranenud majanduslikud võimalused ning toimetulek. Laste hambaravi teenuseid, sh hambaravi ennetus, osutati nii hambaravi polikliinikus kui ka kooli hambaravikabinettides. Hambaravi patsiente oli vähem nii laste hambaravis, suukirurgias kui ka hambaproteesis.

Stomatoloogia kliinikul on oluline roll vältimatu hambaravi teenuste osutamisel; vältimatut hambaravi osutatakse kõikidel kalendripäevadel aastas, sh puhkepäeviti kui ka riiklikel pühadel. Tasuta vältimatu teenus võib olla mädakolde avamine, hamba eemaldamine, anesteesia või , kirurgiline sekkumine. Nii kindlustatud kui ka kindlustamata isikute puhul maksab nende teenuste eest Eesti Haigekassa või sotsiaalministeerium. Iga puhkepäeva kohta tuleb sellist abi vajajaid keskmiselt kümmekond.

Stomatoloogiakliinik osaleb teisegi täiendava hambaravivõimaluste pakkumisel, mis on täiskasvanute hambaravihüvitis. Hüvitatud hambaravi kasutas 2018. aastal 14 351 (2017. a – 6 438) patsienti, kokku 458 tuh (2017. a – 186 tuh euro) ulatuses. Proteesihüvitist rakendati 2 142 ravijuhul, kokku 316 tuh euro ulatuses.

Päevaravis osutatud teenused

Päevaravis osutatud teenuste arv kasvas märkimisväärselt ja seda just kirurgilise tegevuse osas. Ravi rahastamise lepingu maht ületas katarakti operatsioonide osas 1 000 ravijuhu. Muudel erialadel osutati päevaravi teenuseid rohkem kui lepingus planeeritud ehk ületöö 0,7 koefitsiendiga.

Päevaravi haigeid oli kokku 16 548, nendest opereeriti ca 10 000 ning kirurgilisi protseduure sooritati kokku ligemale 14 000. Patsientide arv kasvas ca 2 000 võrra ehk 14% (joonis 4), kõige enam silmahaiguste osas (sealt siis ca 1 200 katarakti operatsiooni varasemast rohkem). Päevaravis oli rohkem haigeid veel kirurgilises onkoloogias ja üldkirurgias, sünnitusabis ja günekoloogias, sporditraumatoloogias ning gastroenteroloogias ja reumatoloogias.

Viimasele aastakümnele tagasi vaadates on nähtav aktiivravi-haigete vähenemine ning päevaravi osa kasv. Statsionaari ja päevaravi haigeid leiab kliinikumist 2009. aastaga ca 4 000 patsiendi võrra ehk 8% rohkem tänu päevaravi edenemisele (joonis 4).

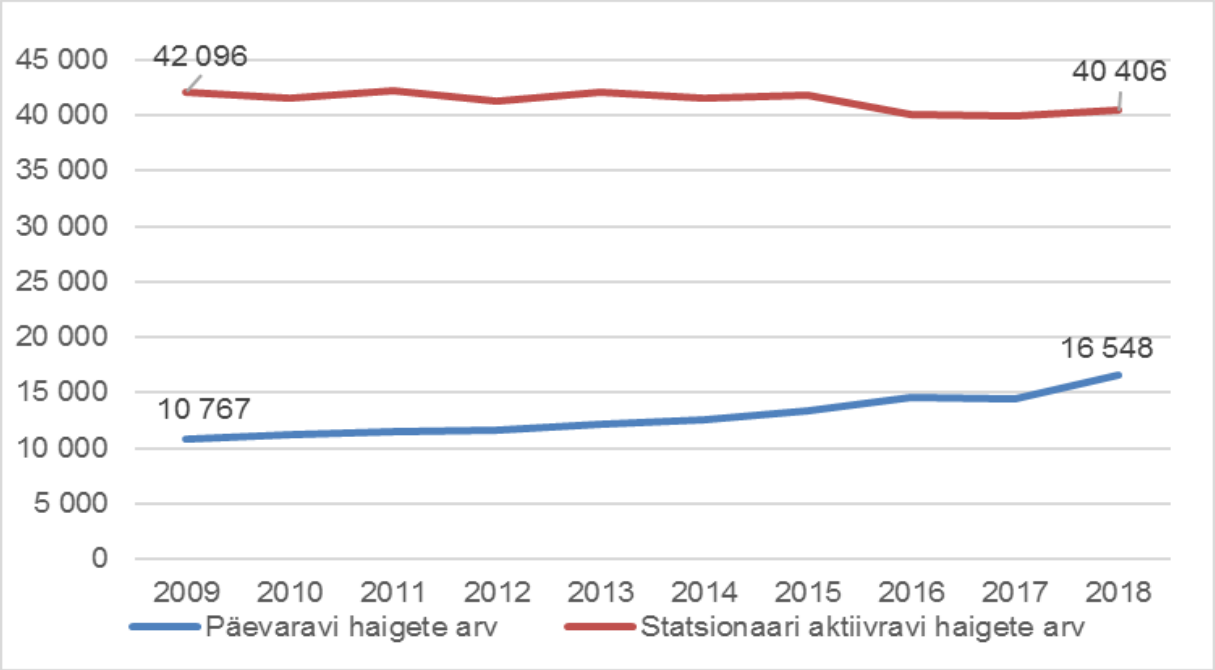

Joonis 4. Tartu Ülikooli Kliinikumi statsionaari aktiivravis ja päevaravis ravitud haigete arv 2009-2018. aastal.

Kubemesonga operatsioonide osakaal jäi päevakirurgias 49%-le ehk mõnevõrra madalamaks kui teistes Eesti piirkondlikes ja keskhaiglates. Tonsillektoomiate ja/või adenoidektoomiate osakaal päevakirurgias jäi alla 18-aastastel 64%-le ja täiskasvanutel vaid 3%-le. Täiskasvanutel lõigatakse mandleid verejooksu tüsistuse ohu tõttu statsionaaris, jättes patsient üheks ööks jälgimisele. Samas lõigati enamus katarakte päevaravis.

Päevaravi järjekorda registreerituid kogunes aasta lõpuks 2 260 (2017. a 2 041) patsienti. Enamikel erialadel vältas ooteaeg 1–4 kuud, venides pikemaks vaid üldkirurgias (8 kuud) ja kõrva-nina-kurguhaigustes (lastel 10, täiskasvanutel 15 kuud).

Statsionaarne arstiabi

Patsientide statsionaarse ravitöö põhinäitajate osas nappis muutusi. Tuleb lugeda positiivseks, et statsionaarsete haigete arv vähenemise asemel kasvas ca 500 patsiendi võrra. Üldhaiglates aktiivravi teenuste vähenedes koondub raskemate, keerulisemate ja kallimate tervishoiuteenuste osutamine üha enam piirkondlikku haiglasse. Teisalt on viimase kümne aasta trendis haigete arv aktiivravis vähenenud ja õendusabis kasvanud.

Statsionaaris raviti 955 voodikohal, millest 880 voodikohta teenis statsionaarset aktiivravi ja 75 voodikohta – õendusabi. Voodihõive oli kliinikumis kokku 76% ehk mõnevõrra varasemast kõrgem. Tõsine probleem on viimastel aastatel olnud sisekliiniku kõikide erialade ebapiisav voodite arv ja voodikohtade suurem vajadus (voodihõive 95%). Voodikasutus oli maksimaalne (voodihõive 85% ja rohkem) ka psühhiaatriakliinikus ja pulmonoloogia ning torakaalkirurgia osakonnas. Lahendusi tuleb leida kas voodifondi ühiskasutuse või voodite lisamisega.

Statsionaaris raviti kokku 41 586 patsienti (joonis 5), nendest 1 180 haiget statsionaarses õendusabis. Aktiivravis ravitud haigete arv kasvas kahe eelmise aastaga võrreldes ca 500 võrra, mida saab hinnata väga positiivseks tulemuseks statsionaarse ravi pikki järjekordi silmas pidades.

Üle viiendiku (8724 patsienti) haigetest hospitaliseeriti haiglaravile üliraskes või raskes seisundis erakorralise meditsiini osakonnast või toodi üle teistest haiglatest. 2018. aastal kasvas neljandiku võrra teistest haiglatest üle toodud haigete arv. Kõige rohkem toodi kliinikumi haigeid Viljandihaiglast, Ida-Viru Keskhaiglast ja Lõuna-Eesti haiglast.

Pikalt kulgevaid (< 30 päeva) ja väga raskeid haigusjuhte oli aktiivravis 930, veidi enam kui aasta tagasi. Intensiivravi voodipäevade osakaal moodustas aktiivravi voodipäevadest 18%, millest kolmandik olid III ja IIIA astme intensiivravi päevad.

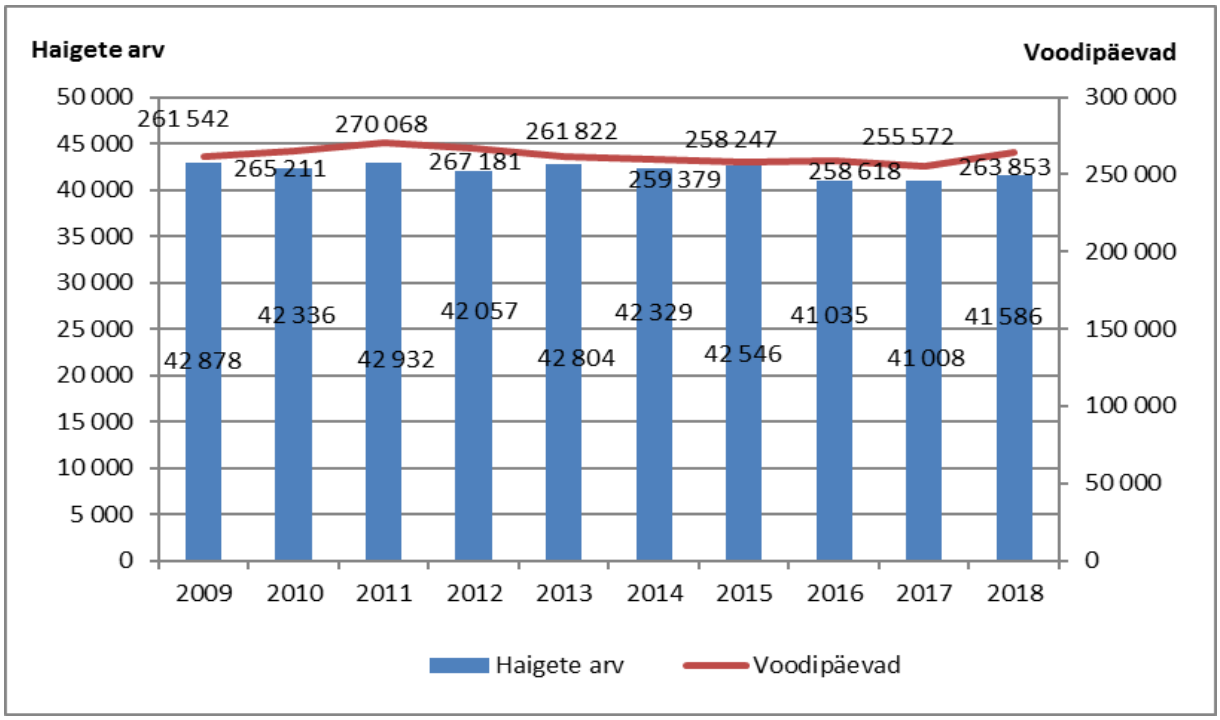

Joonis 5. Tartu Ülikooli Kliinikumi statsionaaris ravitud haiged ja voodipäevad haiglast lahkumise alusel 2009-2018. aastal

Rohkem oli haigeid ravil üldkirurgias- ja abdominaalkirurgias, traumatoloogias, ortopeedias (endoproteesimised), näo-lõualuude kirurgias, täiskasvanute psühhiaatrias sõltuvusravi osas ja taastusravis. Rohkem oli ka sünnitusi.

Võrreldes 2017. aastaga oli statsionaaris haigeid mõnevõrra vähem pulmonoloogias, torakaalkirurgias, hematoloogias, onkoloogias, gastroenteroloogias ja kõrva-nina-kurguhaigustes. Kõrva-nina-kurguhaiguste ravivõimaluste vähenemine nii statsionaaris kui ka päevaravis oli seotud ravi rahastamise lepingulise mahu vähenemisega.

Keskmiselt kestis ravi kliinikumis 6,3 päeva, sh aktiivravis (v.a statsionaarne õendusabi) 5,9 päeva ja statsionaarses õendusabis 20,3 päeva.

Viimase kümne aastaga on aktiivravi osas üle 65-aastaste haigete arv kasvanud kolmandiku võrra, 2018. aastal moodustasid 65-aastased ja vanemad patsiendid 35 protsenti kõikidest haigetest. Lapsi (kuni 14 aastat k.a) on haigetest olnud viimasel aastakümnel muutumatult 14%.

Statsionaarse õendusabi osatähtsus on kasvanud nii Eesti õendushaiglates kui ka haiglavõrgu arengukava haiglates. Sama tendentsi näitab ka kliinikumi iseseisva statsionaarse õendusabi patsientide arvu kasv, mis viimase kolme aastaga kasvanud ca 60%. Võimalused selleks on loonud õendusabi rahastamise kasv Eesti Haigekassa poolt. Statsionaarse õendusabi haigetest 78% (863 haiget) tulid ravile kliinikumi aktiivravi osakondadest.

Kliinikumi naistekliinikus toimus 2018. aastal 2 640 sünnitust (2017. a 2 424) sünnitust, sündis 2 696 last (nendest 54 paari kaksikud ja ühed kolmikud). Sünnituste arv kasvas 216 võrra ja seda eelkõige Tartu linna ja maakonna sünnitajate arvelt. 37 sünnitajat lisandus Valgamaalt ja 24 sünnitajat – Jõgevamaalt. Viimastel aastatel on keisrilõike- sünnitusi olnud püsivalt 20%, neist üle pooltel juhtudest vajati kirurgilist sekkumist erakorralisel näidustusel.

Kliinikumi naistekliinikusse suunatakse ja tulevad sünnitama ka kõrgema sünnitusriskiga rasedad ümberkaudsetest maakondadest, mistõttu on siin keisrilõigete ja enneaegsete vastsündinute osakaal üle Eesti keskmise. Head professionaalset taset näitavad mitmed kliinikumi sünnitusabi indikaatorid: surnultsündimuskordaja 1 000 sünni kohta oli kliinikumis 2018. aastal 3,3 (Eestis vastav näitaja 2017. a oli ka 3,3), perinataalsuremuskordaja 1 000 sünni kohta oli 5,6 (Eestis 2017. a oli 4,4). Perinataalsurmade põhjuseks oli eluks sobimatu kaasasündinud väärareng või sügav enneaegsus. Viimane näitaja oli Eesti vastavast näitajast küll veidi kõrgem, kuid sama, mis Eesti teistes suuremates sünnitusosakondades või naaberriikides.

Kliinikumi statsionaaris viibivatest haigetest opereeriti 16 418, ca 500 opereeritut mullusest rohkem. Kirurgilist ravi tehti rohkem abdominaalkirurgias, üldkirurgias, uroloogias, näo-lõualuude kirurgias, traumatoloogias ja ortopeedias.

Sagedamini opereeriti uroloogias nii kasvajadiagnoosiga kui ka kivihaigeid, ortopeedias paigaldati 107 põlve- ja 59 puusaluu endoproteesi mullusest rohkem.

Kirurgiline aktiivsus kirurgilistes osakondades oli 75%. Üle poole kirurgilisest tegevusest oli erakorraline ning esimese 24 tunni jooksul opereeriti 70% haigetest. Operatsioonijärgselt suri 130 haiget, operatsioonijärgne letaalsus oli 1%.

2018. aastal registreeriti kliinikumis kokku 700 kirurgilise protseduuri tüsistust, millest 127 oli operatsiooniaegsed ja 573 postoperatiivsed. Kirurgiliste tüsistuste määr oli kokku 4%, sh kirurgilises onkoloogias 10%, kardiokirurgias 19%, veresoontekirurgias 10%, torakaalkirurgias 11%, üldkirurgias 7%, abdominaalkirurgias 4%, uroloogias 8% jne. Sagedasemad tüsistused olid haava operatsioonijärgne infektsioon, verejooks haavast või hematoom, perifeerse närvi vigastus, kodade virvendusarütmia ja pneumoonia.

Kliinikum on Eestis ainus siirdamisoperatsioone tegev haigla, kes on 2017. aastast ka Scandiatransplandi assotsieerunud liige, kuhu on koondunud kuue riigi (Island, Norra, Rootsi, Soome, Taani, Eesti) kõik elundisiirdamise keskused. Scandiatransplandi elundisiirdamise keskuste vahel on korraldatud riikidevaheline elundivahetus ja kõik sellega seonduv. Lisaks ka

oskusteabe jagamine, teadustöö, koolitused jm pakkumaks võimalikult head ravi raske elundipuudulikkusega patsientidele.

2018. aastal siirdati kliinikumis kokku 72 elundit (joonis 6), sh 56 neerusiirdamist, 10 maksasiirdamist, 4 kopsusiirdamist ja 2 neeru ning kõhunäärme samaaegset siirdamist. Võrreldes 2017. aasta 50 elundsiirdamisega kujunes aasta selles valdkonnas töörohkemaks. Aasta lõpu seisuga jäi elundisiirdamise ootelehele 54 patsienti.

Vereloome tüvirakkusid siirdati kokku 39;kokku 626 embrüosiirdamisest tekkis 182 kliinilist rasedust (27%).

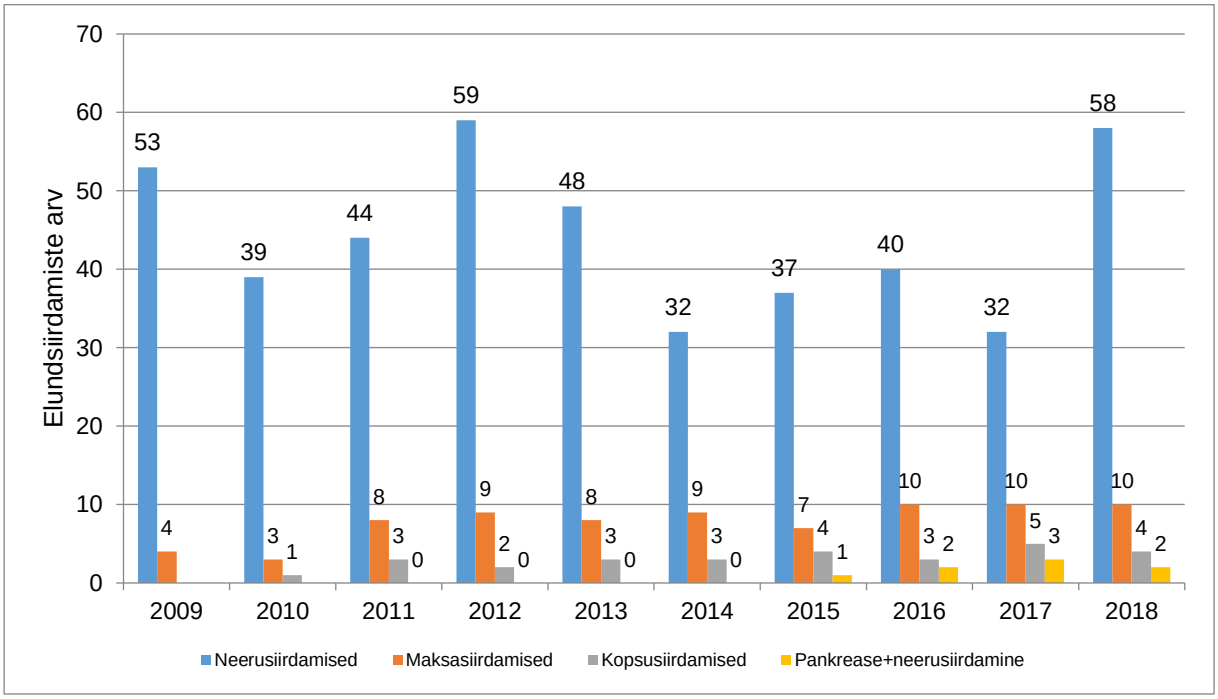

Joonis 6. Elundisiirdamised Tartu Ülikooli Kliinikumis 2009-2018. aastal.

Haiglas suri 795 haiget, nendest kaks kolmandikku aktiivravi osakondades ja kolmandik õendusabi osakonnas. Letaalsuskordaja oli kliinikumis 1,9%, sh aktiivravis 1,4%. Ligemale viiendik surmadest registreeriti haiglasse saabumisest 24 tunni jooksul, kus patsienti enam meditsiiniliselt aidata ei olnud võimalik.

Patoanatoomilises korras lahati 151 ja kohtuarstlikult 22 surnut, patoanatoomiliste lahangute osakaal oli 19%. Jättes välja statsionaarses õendusabis surnud (140 juhtu), tuleb patoanatoomiliste lahangute protsendiks kliinikumis 26.

Kliinikumi probleemina püsivad pikad plaanilise ravi järjekorrad. Aasta lõpu seisuga ootas statsionaarset ravi kõikidel erialadel kokku 5 488 (2017. a 5 379) patsienti. Enamus erialadel jäi ooteaeg haigekassa poolt lubatud 8 kuu piiresse, kuid täiskasvanute kõrva-nina-kurgu operatsioonide ooteaeg oli 2 aastat, üldkirurgias 11 kuud ja uroloogias 9 kuud.

Kuna üldkirurgia ravi rahastamise lepingu maht 2018. aastal veidi kasvas, siis raviti ja opereeriti rohkem haigeid ning üldkirurgia järjekorras olevate isikute arv vähenes mõnevõrra (-281 isikut,

s.o -22%). Samas kasvas täiskasvanute kõrva-nina-kurguhaiguste operatsioonide järjekord (+431 isikut, s.o +22%). Nimetatud eriala operatsioonide pika järjekorra põhjustab nii aasta-aastalt vähenenud lepingumaht kui lühema ooteaja tagamine lastele.

Patsiendikesksus, patsientidele suunatud tegevused

Otsene tagasiside laekub patsientidelt rahulolu-uuringu kaudu. Patsientide küsitlemine aitab määratleda raviprotsessi parandamist vajavaid valdkondi ja tuua nende hulgast esile olulisemad. Kevadine ambulatoorsel vastuvõtul viibinud patsientide rahulolu-uuring tuvastas üldise kõrge ja kasvanud rahulolu ambulatoorsete teenustega (81%; kasv ca 2%). Enamik patsiente soovis ravivajadusel kindlasti tagasi tulla kliinikumi. Patsientide rahulolutase tõusis informeerituse osas, seda nii ravimite kasutamise osas kui ka selgitustega, mis saadi terviseprobleemiga toimetulemise kohta. Rohkem aga oodatakse arstidelt ja õdedelt aega suhtlemiseks ja selgituste saamiseks.

Suurt tähelepanu pööratakse kliinikumis patsiendi ohutusele haiglas. Selleks registreeritakse ja menetletakse haigla osakondades aset leidnud juhtumid (POI süsteem), mis kahjustasid või oleksid võinud kahjustada patsiendi tervist või heaolu. Ohujuhtumite registreerimine on suurenenud ja paranenud. Enamus juhtumeid on leidnud lahendused, mis aitavad vähendada nendekordumise tõenäosust. 2018. aastal registreeriti POI-s kõige rohkem vägivallajuhtumeid, mis leidsid aset valdavalt psühhiaatriakliinikus ja olid seotud enesevigastusliku käitumise ning personali või kaaspatsientide vastu suunatud vägivallaga. Võrgustunud haiglatest on POI süsteem rakendunud Lõuna-Eesti Haiglas.

Arstiabi kvaliteet ja kvaliteedinäitajad

Ravikvaliteedi hindamises ja sellega seotud tegevustes on olulist tähelepanu pööratud ravikvaliteedi indikaatorite kasutusele võtmisele igapäevases ravitöös. Ravikvaliteedi indikaatoritest on kliinikumis kasutusel nii ravikvaliteedi indikaatorite nõukoja poolt kinnitatud indikaatorid, erialaseltside poolt välja töötatud indikaatorid, haigekassa tagasiside indikaatorid kui ka kliinikutes või teenistustes kasutusele võetud indikaatorid. Indikaatorite saamiseks ja hindamiseks on loodud aruandlussüsteem, kus saab vastavaid näitajaid jälgida ja analüüsida kuni üksikjuhtumini.

Lisaks operatsiooniga seotud menetlustüsistustele asuti registreerima ka endoskoopiliste protseduuride menetlustüsistusi. Igapäevaselt on arstidele kättesaadavad mitmed erinevad indikaatorid, sh operatsioonijärgne rehospitaliseerimine ja suremus, kõrgema astme intensiivravi patsientide elulemus ja intensiivravi järgne rehospitaliseerimine, ägeda müokardi infarkti ravitulemused, päevakirurgia osakaal, erinevad vähiravi alustamise ja kättesaadavuse näitajad jne. Usaldusväärsete näitajate saamiseks tuleb muuhulgas tegelda andmekvaliteediga ning analüüsida, parandada ja standardiseerida dokumenteerimist.

Kliinikumi vähiravi-alane tegevus on akrediteeritud Euroopa Vähiinstituutide organisatsiooni (OECI) poolt kliinilise vähikeskusena. Nii vähikeskuse kui ka hematoloogia-onkoloogia kliiniku raames on jätkunud akrediteerimise järgse parendusplaani tegevused ning 2018. aastal

akrediteeriti hematoloogia osakond Euroopa Hemofiilia Assotsiatsiooni poolt Euroopa hemofiilia ravikeskusena.

Uroloogia ja neerusiirdamise osakond omab Euroopa Uroloogia Nõukogu – EBU (European Board of Urology) koolituskeskuse sertifikaati. Sertifikaadi olemasolu kinnitab keskuse diagnostika, ravi ja õppetöö vastavust rahvusvahelise taseme nõuetele.

Tervishoiuteenuste müük

Suurem osa kliinikumi tervishoiuteenustest rahastatakse „Ravi rahastamise lepingu“ alusel Eesti Haigekassa (edaspidi haigekassa) poolt. Kindlustamata isikute vältimatu arstiabi eest maksab Eesti Vabariigi Sotsiaalministeerium, liikluskindlustusfirmad tasuvad vastavalt liikluskindlustuse seadusele traumaga seotud ravijuhtude eest. Teenuseid osutatakse ja müüakse ka teistele asutustele, sh teistele haiglatele ja perearstidele.

Patsiendid maksavad tervishoiuteenuste eest ise erinevatel põhjustel – isik on kindlustamata, soov pöörduda saatekirjata vastuvõtule erialadel, kus saatekiri on nõutav või soov pöörduda eriarsti vastuvõtule üldjärjekorrast kiiremini. Samuti tasuvad osutatud teenuste eest ise välismaalased, sh Euroopa Liidus kindlustatud isikud kui tegemist ei ole vältimatu abiga.

Tabel 3. Erinevate koostööpartnerite rahalise mahu osakaal Tartu Ülikooli Kliinikumis osutatud tervishoiuteenuste rahastamise kogumahust aastatel 2014-2018.

	2014	2015	2016	2017	2018
Eesti Haigekassa	93,6%	93,6%	93,4%	93,5%	93,8%
Asutused	2,0%	2,1%	2,2%	2,4%	2,4%
Eraisikud	3,1%	3,1%	2,2%	2,4%	2,4%
Liikluskindlustus	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%
Sotsiaalministeerium	0,9%	0,9%	0,8%	0,9%	0,9%
Euroopa Liit	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%

Tervishoiuteenuste rahastamisel on erinevate koostööpartnerite osakaal aastate jooksul vähe muutunud (tabel 3), vaid haigekassa poolt tellitud teenuste osakaal on veidi kasvanud ja tasuliste teenuste osa vähenenud.

Asutustest ostsid kliinikumilt 2018. aastal teenuseid kõige rohkem Tervise Arengu Instituut ning Tartu Linnavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakond. Tervise Arengu Instituudiga olid lepingud erinevate projektide lõikes: alkoholitarvitamise häire ravi „Kainem ja tervem Eesti“, tuberkuloosihaigete ravi ja nõustamine, opioidsõltuvuse asendusravi, HIV jt seksuaalsel teel levivate infektsioonide ennetus, diagnostika ja nõustamine. Tartu Linnavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakond maksis patsiendi omaosalused statsionaarse õendusabi- ning integreeritud hooldus-põetusabi teenuste eest.

Ravi rahastamise leping Eesti Haigekassaga

Ravi rahastamise lepingu raames osutatud tervishoiuteenuste maht moodustas 94% kliinikumi kogu tervishoiuteenuste rahalisest mahust. Lepingu täitmist jälgitakse poolaasta täpsusega ning haigekassa maksab üle lepingumahu osutatud teenuste eest kaks korda aastas vastavalt sätestatud koefitsientidele (statsionaari raviarved 0,3 ja päevaravi ja ambulatoorsed raviarved 0,7 koefitsiendiga). Teatud osa lepingu erijuhtudest (sünnitused, organsiirdamised, luuüdi transplantatsioon, dialüüsid) on haigekassa jaoks avatud kohustuseks, kõik nimetatud ravijuhud makstakse vastavalt nende esinemisele 100%.

Kliinikumi ravi rahastamise lepingu kõige suuremaks osaks moodustas eriarstiabi leping, mille rahalisest mahust 60% moodustasid statsionaarsed, 34% ambulatoorsed ja 6% päevaravi teenused. Õendusabi, hambaravi, ennetusprojektide ning valvekulude lepingud moodustasid kokku 4% kogu lepingu rahalisest mahust.

Aasta algul sõlmitud leping kasvas 2017. a lepinguga võrreldes rahalises mahus 7%, kuid ravijuhtude osas vähenes 1% (-7 309 RJ) ning võrreldes lepingu tegeliku täitmisega oli rahalise mahu kasv 3% ning ravijuhtude arv vähenes 4% (-19 874 RJ) võrra. Eelkõige vähenes lepingus ambulatoorsete ravijuhtude arv, kuivõrd haigekassa moodustas ületöö maksmiseks reservi. Lepingu rahaline kasv sisaldas lisaks tervishoiuteenuste loetelu muutusele ka aprillis toimunud palgakomponendi muutust.

Lepingu tegelik täitmine (joonis 7) kajastab kõikide haigekassale esitatud raviarvete summat, sh üle lepingumahu arveid enne koefitsiendiga maksmist ja DRG mõjuta. Saadud tulu on haigekassa poolt väljamakstud raviarvete summa (sh koefitsiendiga makstud raviarvete summa).

2018. aasta lõpu seisuga oli sõlmitud lepingu kogumaht 166 830 tuh eurot ja 561 496 ravijuhtu. Aasta jooksul saime lisalepinguid kokku 6 802 tuh euro ja 9 426 ravijuhu mahus (joonis 7), sealhulgas 3 502 tuh eurot oli ülikallite ravijuhtude katteks 70% ulatuses ravijuhu maksumusest. Võrreldes 2017. aastaga oli lisalepinguid 4 mln euro võrra rohkem. Erijuhtude osas saime lisalepinguid sünnitustele, mis olid lepingusse alaplaneeritud ning täiendavaid ravijuhte oftalmoloogiale (sh Põlva kabineti avamiseks), vähi ennetuse projektidele, kardiokirurgiale, günekoloogiale ning iseseisvale statsionaarsele õendusabile.

Ületööd mõjutasid osaliselt ka ülikallid ravijuhud (>65 tuh eurot), mida 2018. aastal oli oluliselt rohkem kui varasemalt (2016 – 24 tk, 2017 – 30 tk, 2018 – 45 tk). Vastavalt eelnevatele aastatele planeeris haigekassa 2018. aasta lepingusse 25 ülikallist ravijuhtu (30% kliinikumi reservi ja 70% EHK reservi). Võrreldes planeerituga oli kliinikumil 20 ülikallist ravijuhtu enam, mis tähendab, et 30% nende maksumusest kaeti muu eriarstiabi arvelt ning täiendavaid vahendeid laekus 70% ulatuses. Kõige rohkem ülikalleid ravijuhte oli pediaatrias, 7 ravijuhtu kogusummas 616 tuh eurot. 2018. aastal kahekordistus üle 200 tuh euroste ravijuhtude hulk.

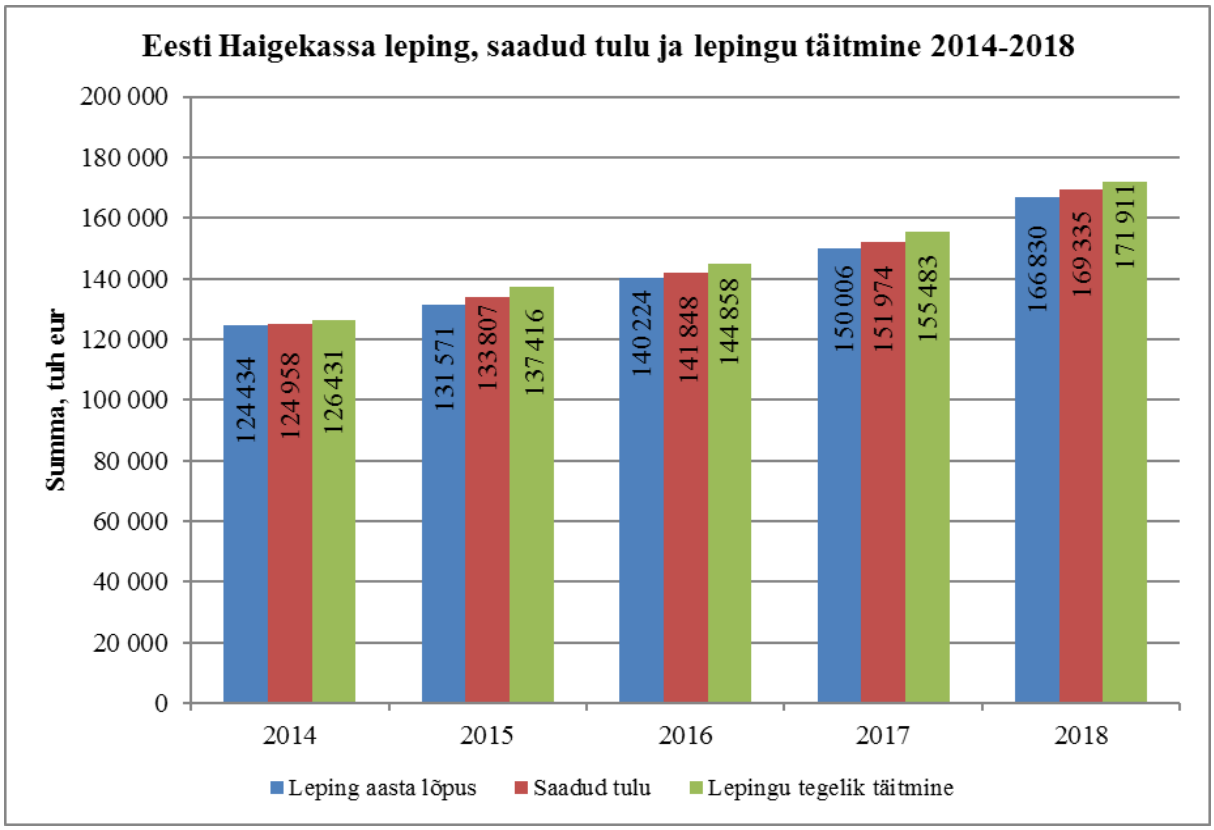

Joonis 7. Tartu Ülikooli Kliinikumi ja Eesti Haigekassa vahelise ravi rahastamise lepingu rahaline maht aasta lõpus (saadud tulu ja lepingu tegelik täitmine) aastatel 2014-2018.

Ravi rahastamise lepingu täitmine ja jälgimine

Nii I kui ka II poolaastal kliinikumis osutatud tervishoiuteenuste rahaline maht ületas lepingus kokkulepitud rahalist mahtu. Ületöö ehk üle lepingumahu arvete eest saime lepingule lisaks täiendavat tulu 2,5 mln eurot. Saamata jäänud tulu oli kokku 2,6 mln eurot (tabel 4), suurim südamekliinikul (440 tuh eurot) ja sisekliinikul (390 tuh eurot).

Eriarstiabi ambulatoorne leping täideti nii rahalises mahus kui ka ravijuhtudes 106%. Et paljudel erialadel olid ravijärjekorrad väga pikad ja nõudlus kõrge, siis tehti ambulatoorseid ravijuhte 25 tuh võrra rohkem kui lepingusse oli planeeritud. Kui varasemalt oli suur probleem ravijuhu planeeritust kallim maksumus, siis 2018.aastal oli statsionaarne ravijuhu keskmine maksumus planeeritust kallim vaid I poolaasta lõpus (+1,6%) ning ambulatoorse ja päevaravi ravijuhu keskmine maksumus vastas planeeritule või osutus isegi veidi odavamaks.

Päevaravi leping täideti rahalises mahus 105% ja ravijuhtudes 107%. Planeeritust rohkem patsiente raviti günekoloogias, ortopeedias ja üldkirurgias. Ravijuhu tegelik maksumus vastas üldiselt lepingusse planeeritud keskmisele maksumusele, olles pigem planeeritust veidi odavam, va sisehaiguste ja kõrva-nina-kurguhaiguste päevaravis.

Tabel 4. Ravi rahastamise lepingu täitmine 2018. aastal.

	2018 I pa	2018 II pa	2018 kokku
Lepingu summa (eur)	85 415 504	81 414 303	**166 829 807**
Lepingu tegelik täitmine	88 988 560	82 922 936	**171 911 496**
Saadud tulu	87 165 923	82 168 780	**169 334 703**
sh lepingule lisaks saadud täiendav tulu	*1 750 419*	*754 477*	**2 504 896**
Kasutamata jäänud lepingumaht*	255 079	166 744	**421 823**
Koefitsiendiga läks esitamisele arveid kogusummas	3 798 423	1 674 184	**5 472 607**
Koefitsiendiga saadud summa	1 975 786	920 028	**2 895 814**

Eriarstiabi statsionaarne leping täideti nii rahalises mahus kui ka ravijuhtudes 102% (+704 RJ). I poolaastal oli suurim ületöö statsionaarselt kardiokirurgias ja pediaatrias. Ületöö põhjuseks oli osal erialadest planeeritut ületav ravijuhu keskmine maksumus, kuid osalt ka kokkulepitud ravijuhtude arvu ületamine. II poolaastal oli suurim ületöö statsionaaris kardiokirurgias ja traumatoloogias-ortopeedias. Traumatoloogias-ortopeedias oli nõudlus planeeritust oluliselt suurem ning leping ületati ka ravijuhtude osas 12% (+99 RJ).

2018. aastal oli kliinikumi ravi rahastamise lepingus viis ennetusprojekti: noorsportlaste tervisekontroll, emakakaelavähi varajane avastamine, rinnavähi varajase avastamise projekt, jämesoolevähi sõeluuring ning uue projektina noorte reproduktiivtervise projekt. Kõige parema täituvusega olid neist noorsportlaste tervisekontroll ning jämesoolevähi sõeluuring. Uue noorte reproduktiivtervise projekti käivitumine võttis planeeritust rohkem aega ning lepingumaht jäi praktiliselt kasutamata.

Hambaravi leping hõlmab nii laste hambaravi, ortodontiat kui ka täiskasvanute vältimatut hambaravi. Leping täideti rahalises mahus 97% ja ravijuhtudes 90%. II poolaasta lõpus vähendas haigekassa ka meie lepingut (15 tuh euro võrra).

Õendusabi leping täideti rahalises mahus 101% ning üle lepingumahu arvete eest jäi tulust 30 tuh eurot saamata. Statsionaarse õendusabi ravijuhu keskmine maksumus oli planeeritust 5% kallim, mistõttu jäi leping ravijuhtudes täitmata (-39 RJ).

Patsientide poolt ostetud tasulised teenused

Kolmandik kliinikumi tasuliste teenuste rahalisest mahust (1 628 tuh eurot) tuli hambaravi ja hambaproteesi teenustest stomatoloogiakliinikus. Tasuliste teenuste maht hambaravis vähenes, sest haigekassa hakkas 2017. aasta teises pooles hüvitama täiskasvanutele hambaraviteenuseid. 2018. aastal maksis haigekassa patsiendi eest kliinikumile hambaravihüvitist 458 tuh eurot.

Patsientide poolt ostetud tasuliste teenuste kogumaht 2018. aastal oli 2,6% ehk 4 724 tuh eurot (2017.a 4 783 tuh eurot ehk 2,9%) kogu kliinikumi tervishoiuteenuste rahalisest mahust. Jättes kõrvale hambaravihüvitise osas toimunud muutused, siis tasuliste teenuste maht eriarstiabis

mõnevõrra suurenes, seda nii androloogia, nahahaiguste ja üldkirurgia osas. Patsientide poolt ostetud tasuliste teenuste maht oli kliinikutes keskmisest suurem veel androloogiakeskuses (17%) ja naistekliinikus (9%).

Tasuliste teenuste rahalisest mahust 11% (526 tuh eurot) osteti väljapoolt Eestit pärit patsientide poolt, see teenuste osa jäi võrreldes eelmise aastaga samaks. Nimetatud teenuseid ostsid välismaalased, kes viibisid Eestis ajutiselt ja ei omanud ravikindlustust, samuti patsiendid, kes reisisid eesmärgiga osta tervishoiuteenust. 2018. aastal suurenes Euroopa Liidu (edaspidi EL) liikmesriigist pärit patsientide poolt makstud teenuste summa ja vähenes muudest riikidest pärit isikute teenuste summa. Tasuliste teenuste maht suurenes eelkõige Soome, Läti, Ukraina ja Kasahstani patsientide osas.

Teadus-, õppe- ja arendustöö

Õppe- ja teadustegevus toimub tihedas koostöös Tartu Ülikooliga. Kliinikum on õppebaasiks Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonna ja Tartu Tervishoiu Kõrgkooli tudengite õpetamisel.

Kliinikumi arstid ja õed juhendavad igapäevaselt ravi käigus tudengeid ja täiendõppijaid. Diplomieelse ja -järgse õppega oli seotud suur osa arstidest ning osa õendustöötajatest. 2018. aastal osales diplomieelses õppetöös 353 arst-õppejõudu ning diplomijärgses õppetöös 406 arst-õppejõudu ehk 69% arstidest.

Koostöös Tartu ülikooliga pöörati kliinikutes eraldi tähelepanu simulatsioonikoolituste arendamisele, seda nii põhiõppes, täiendkoolitusel kui ka kliinikusisestel koolitustel. Simulatsioonikoolitus on kaasaegne õpikeskkond, mis loob võimaluse praktilise tegevuse õppeks ja tagab üliõpilastele vajalikud oskused enne reaalsete haigetega tegelemist või iseseisvat kliinilist tegevust.

Kliiniliste akadeemiliste uuringute ja ravimiuuringute keskkonna arendamiseks loodi uus teadusuuringute register, mida arendati ja mille kasutajaid koolitati. 2018. aastal alustati 114 uut teadusuuringut, käimas oli ca 250.

Kliinikum motiveerib koostöös ülikooliga teadusartiklite avaldamist rahvusvahelistes ajakirjades, soodustab kliiniliste ravimiuuringute läbiviimist ja toetab kliinikumi arengufondi abil uurija algatatud kliinilisi teadusuuringuid. Suur osa Eesti teadlaste kliinilise meditsiini valdkonna publikatsioonidest valmib kliinikumi arst-õppejõudude osalusel.

2018. aastal avaldati rahvusvahelistes teadusajakirjades 217 artiklit 122-s erinevas kõrge mõjufaktoriga (> 2) rahvusvahelises ajakirjas. Ajakirjas Eesti arst avaldati 49 teadusartiklit, sealhulgas 1 ravijuhend ja 7 juhtumikirjeldust (joonis 8):

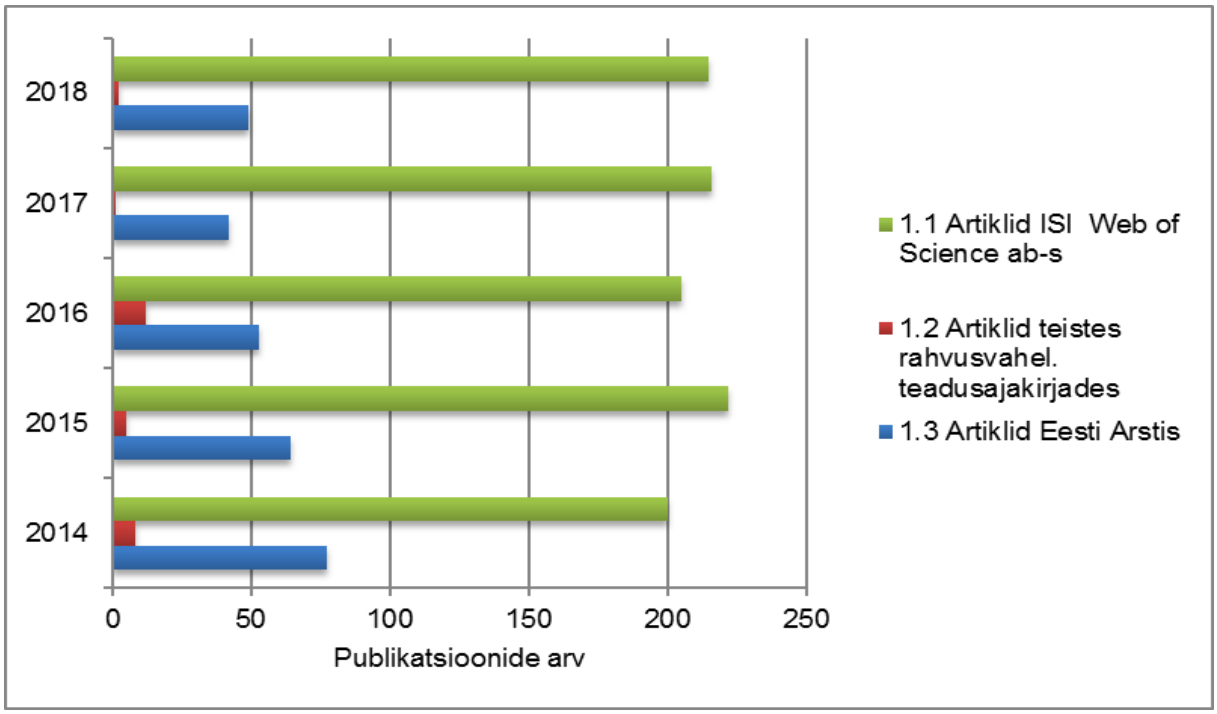

Joonis 8. Tartu Ülikooli Kliinikumi töötajate poolt 2014-2018. a. avaldatud teaduspublikatsioonid.

2018. aastal olid kõige aktiivsemad autorid teaduspublikatsioonide avaldamisel Katrin Õunap (16 artiklit), Anneli Uusküla (14 artiklit) ja Margus Punab (11 artiklit). Tegemist on viimase viie aasta 2014–2018 viljakamate autoritega.

2018. aastal avaldati väga kõrge mõjufaktoriga (> 20) ajakirjades 7 artiklit, sealhulgas:

1. NEJM (IF 79,260) ilmus 2 artiklit, autorite grupis H. Varendi, T. Metsvaht, Ü. Soopõld.
2. The Lancet (IF 53, 254) ilmus 1 artikkel, autorite grupis A. Mägi.
3. JAMA (IF 47,661) ilmus 1 artikkel, autorite grupis V. Tillmann, V. Astover, A. Kirss.
4. The Lancet Neurology (IF 27,144) , ilmus 1 artikkel , Autorite grupis P. Taba.
5. Nature Genetics (IF 27,125), ilmus 2 artiklit, autorite grupis A. Ruusalepp, K. Õunap, S. Pajusalu.
6. The Lancet Infection Diseases (IF 25,148), ilmus 1 artikkel, autorite grupis P. Talving.
7. Nature Reviews Endocrinology (IF 20,265), Ilmus 1 artikkel, kus üheks autoriks on K. Õunap.

2018. aastal kaitsti 5 doktoritööd.

Rahvusvahelistes ajakirjades avaldatud artiklite osas olid kõige edukamad struktuuriüksused ühendlabor (25), lastekliinik (25), närvikliinik (23) nahahaiguste kliinik (23) ja sisekliinik (18) (joonis 9).

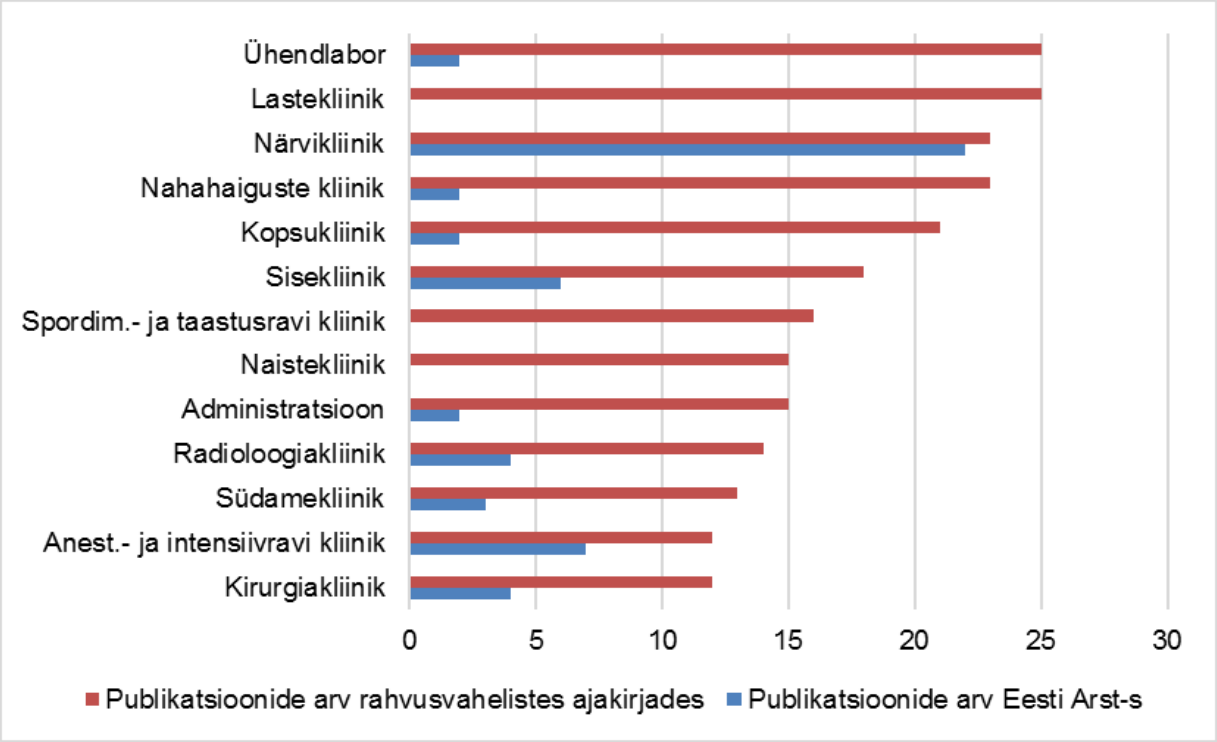

Joonis 9. Tartu Ülikooli Kliinikumi edukamad kliinikud ja teenistused publikatsioonide avaldamise osas 2018. aastal.

2018. aasta kliinikumi kevadkonverentsil anti välja Neinar Seli stipendiumid kõige rohkem teadusartikleid publitseerinud kliinikumi arstidele. Stipendiumi saajateks osutusid viimase viie aasta teadustegevuse eest (2013–2017) nahakliiniku juhataja prof Külli Kingo ja viimase kalendriaasta jooksul avaldatud publikatsioonide eest traumatoloogia- ja ortopeedia kliiniku juhataja prof Aare Märtson. Emakeelse arstiteadusliku ajakirja jätkusuutlikkuse toetamiseks premeerib kliinikum iga aastaselt kahte parimat ajakirjas Eesti Arst ilmunud artiklit, milleks 2018. aastaks olid Hans-Erik Ehrlichi, Alar Sõrmuse, Alar Rokki ja Juri Karjagini artikkel „Perioperatiivne maosisu aspiratsioon Tartu Ülikooli Kliinikumis (Eesti Arst 2017, 96 (10) ja Mari-Liis Zimmermanni, Kaire Innose, Pille Harmorgi, Margit Mägi, Aleksei Baburini ja Tiiu Aareleidi artikkel „Vähihaigestumus 2009-2013 ja 20 aasta trendid Eestis“ (Eesti Arst 2017, 96 (1).

2018. aastal pälvisid teadustöö preemia Toomas Toomsoo, Allan-Hermann Pool, Riina Kerner, Inga Liepelt-Scarfone, Liis Kadastik-Eerme, Inna Rubanovits, Toomas Asser, Daniela Berg ja Pille Taba ettekande „Vanuse mõju substantia nigra hüperehhogeensusele Parkinsoni tõve patsientidel ja tervetel isikutel“ eest.

Lõuna-Eesti Haigla AS tegevusaruanne

Üldandmed

Lõuna-Eesti Haigla AS on Kagu-Eesti suurim tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande teenuseid osutav ettevõte ja ühtlasi suurim tööandja Kagu-Eestis. Üle 20% haigla patsientidest tulevad ravile väljastpoolt Võrumaad. Haigla tagab ööpäevaringse valmisoleku neljal arstlikul erialal ja ööpäevaringselt töötab labor, tehakse radioloogilisi uuringuid ning erakorralisi operatsioone. Kolme kiirabibrigaadiga tagatakse kõikidele Võrumaalastele ööpäevaringselt kiire erakorraline haiglaväline meditsiiniabi.

Lõuna Eesti Haigla AS aktsiad kuuluvad kahele juriidilisele isikule. Enamusaktsionäriks on SA Tartu Ülikooli Kliinikum, millele kuulub 51% aktsiatest ja vähemusaktsionäriks MTÜ Terve Võrumaa. Lõuna-Eesti Haigla ASil on kaks tütarettevõtet: Pesuring OÜ ja Metsakohvik OÜ.

Haigla strateegiline eesmärk on säilitada väljakujunenud teenuste struktuur ja olla piirkondliku (Kagu-Eesti) eriarstiabi osutav ning ööpäevaringset valmisolekut tagav üldhaigla.

Organisatsioon ja juhtimine

Haigla kõrgemad juhtimisorganid on aktsiaseltsi üldkoosolek ja nõukogu. Nõukogu on kuueliikmeline. Nõukogu esimees on Andres Kotsar, liikmed on Mart Einasto, Jana Jaal, Priit Süüden, Anneli Ott ja Rein Järvelill.

Haigla juhatus on kaheliikmeline. Juhatuse liikmed on Arvi Vask (üldjuhtimine) ja Külli Raup (finantsjuhtimine).

Haigla meditsiiniteenuste struktuuris on kuus osakonda (sisehaiguste osakond, psühhiaatriaosakond, kirurgiaosakond, sünnitus- ja günekoloogiaosakond, anestesioloogia- ja intensiivraviosakond, kiirabi ja erakorralise meditsiini osakond) ja kaks keskust (õendusabikeskus, taastusravikeskus) ning üks teenistus (diagnostikateenistus).

Haigla võimekus ja patsientide ravivajadused olid jätkuvalt suuremad kui haigekassapoolne ravijuhtude rahastamine. Haigekassa ei arvesta lepingute ja rahavoo planeerimisel patsientide tegeliku ravivajadusega, vaid lähtub eelnevatel aastatel välja kujunenud nn rahastatud nõudlusest. Eeltoodust tulenevalt oli haigla sunnitud tegema eelmisel aastal ületööd (ületööd rahastatakse üldjuhul koefitsiendiga 0,3) 1,9 miljoni euro ulatuses, mis oli rekordiline nii eelnevate aastate arvestuses kui ka kõigi Eesti haiglate lepinguproportsioone arvestades. Ületöö tulenes otseselt elanikkonna erakorralise ja vältimatu arstiabi vajadusest. Haiglaravi vajanutest moodustasid 87% erakorralised haiged.

Lõuna-Eesti Haigla AS kuulub Tartu Ülikooli Kliinikumi kontserni alates 2014. aasta aprillist. Kontserni huvides on kvaliteetsete tervishoiuteenuste osutamine ja optimaalne ressursikasutus. Lisaks nn vertikaalsele koostööle tütarettevõtete ja emaettevõtte vahel käivitus tihedam horisontaalne koostöö Valga haigla ja Lõuna-Eesti Haigla vahel. Meie ravijuht Agnes Aart täitis kuni 2018. aasta lõpuni ka Valga haigla ravijuhi kohuseid. Seoses Valga Haigla statsionaarse sünnitusabi teenuse osutamise lõpetamisega on osa patsientidest eelistanud sünnitust Lõuna-Eesti Haiglas.

Personal

Lõuna-Eesti haiglas töötas 2018.a. lõpu seisuga 429 füüsilist isikut 363 ametikohal. Töötajate arv on olnud stabiilne, mõningane langus on olnud hoolduspersonali hulgas.
Aruandeaastal asus tööle 11 arsti, neist 5 arst-residenti, töösuhte lõpetasid 11 arsti, neist 6 arst-residenti. Lisaks töötas 2018. aastal 13 arsti töövõtulepinguga. Aasta jooksul viibis Lõuna-Eesti Haiglas lühemat või pikemat aega 6 residenti ja 5 Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonna arstiõppe VI kursuse üliõpilast. Aruandeaasta lõpuks oli Lõuna-Eesti Haiglas 429 töötajat, neist 58 arsti, 172 õendusala töötajat, 99 hooldajat ja 100 muud töötajat. Täienduskoolitusel osales 292 töötajat. Tasemeõppes omandas haridust 32 töötajat.

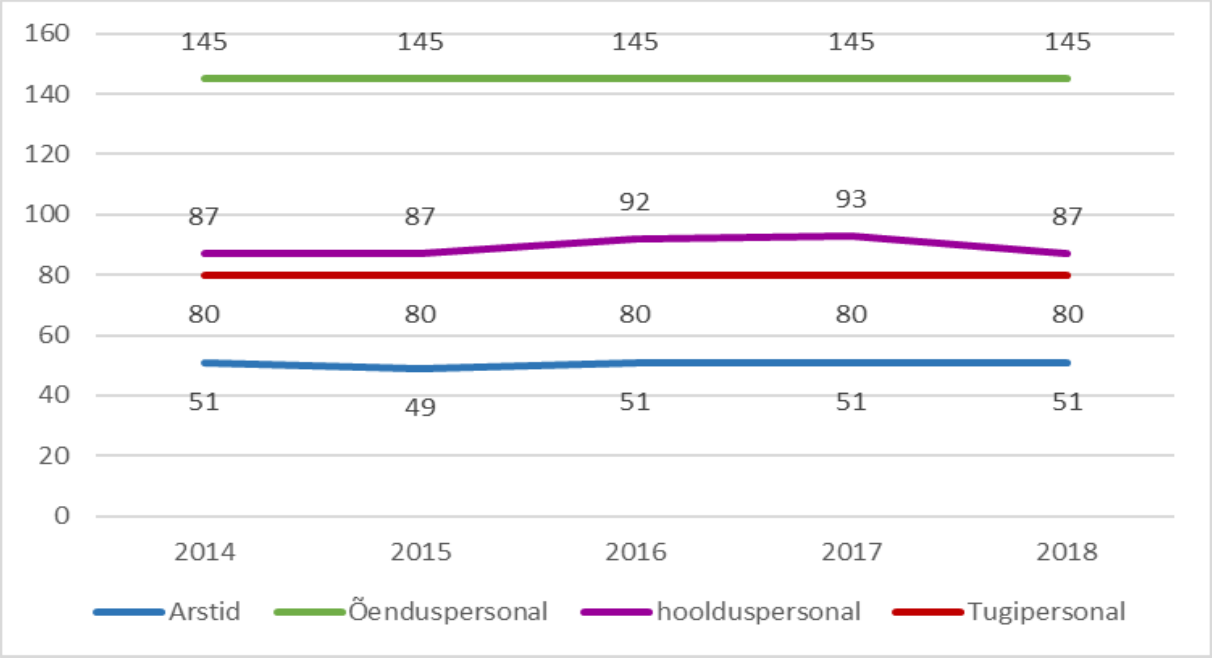

Joonis 10. Täidetud ametikohad 31.12. 2019 seisuga

Tabel 5. Lõuna-Eesti Haigla ravitöö põhinäitajad 2014-2018. aastal.

Põhinäitajad	2014	2015	2016	2017	2018	muutus 2017/2018	Muutus %
TERVISHOIUTEENUSTE OSUTAMINE							
Haigete arv statsionaaris	5 358	5 019	4 836	4 511	4 741	230	5%
Haigete arv päevaravis	1 360	1 503	1 393	1 351	1 435	84	6%
Erakorraliste haigete osakaal (stats eriarstiabis)	79%	81%	84%	88%	87%	-0,5%	
Ravikestus (päevades)							
LEH kokku	8,8	8,6	9,0	9,6	9,7	0,1	1%
sh aktiivravis	6,76	6,67	7,2	7,5	7,5	0	0%
Ravivoodite keskmine arv	177,3	164	156,3	155,3	157,8	2,5	2%
Voodihõive (%)	73,0%	72,0%	75,8%	75,9%	79,5%	3,6%	
Letaalsuskordaja (%)	4,5%	5,1%	4,4%	5,5%	6,0%	0,5%	
sh aktiivravis (%)	2,7%	3,7%	3,0%	3,5%	3,6%	0,1%	
Ambulatoorsete vastuvõttude arv:							
eriarstiabis	39 329	39 357	39 416	37 544	39 578	2034	5%
sh EMOs	9 685	9 424	10 705	11 116	11 888	772	7%
hambaravis	0	0	0	0	0	0	
Õe ja ämmaemanda ise-seisvate vastuvõttude arv	3 802	3 248	2 889	2 606	3 131	525	20%

Tervishoiuteenuste osutamine

Ambulatoorset arstiabi osutatakse haiglas kokku 19 arsti erialal. Vastuvõtte kokku tehti 39 578, mis oli 5% rohkem kui eelmisel 2017. aastal.

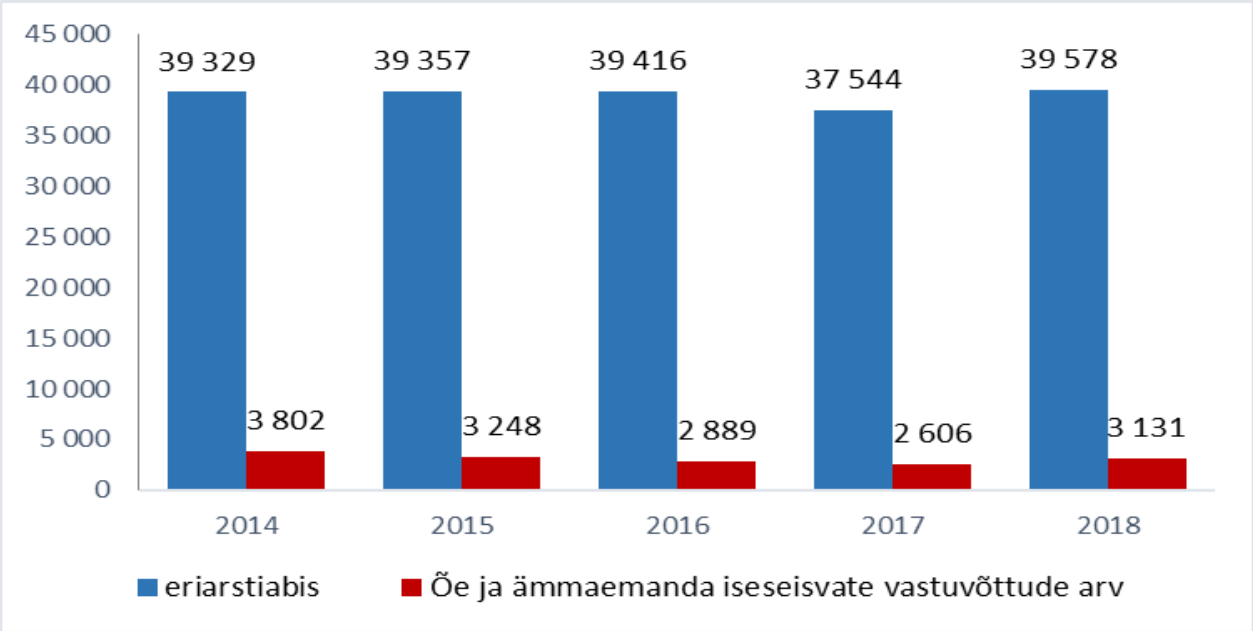

Joonis 11. Ambulatoorsed vastuvõtud Lõuna-Eesti Haiglas 2014-2018. aastal.

Päevaravis ravitud haigete osakaal ja kirurgiliste protseduuride arv suurenes võrreldes 2017. aasta näitajatega.

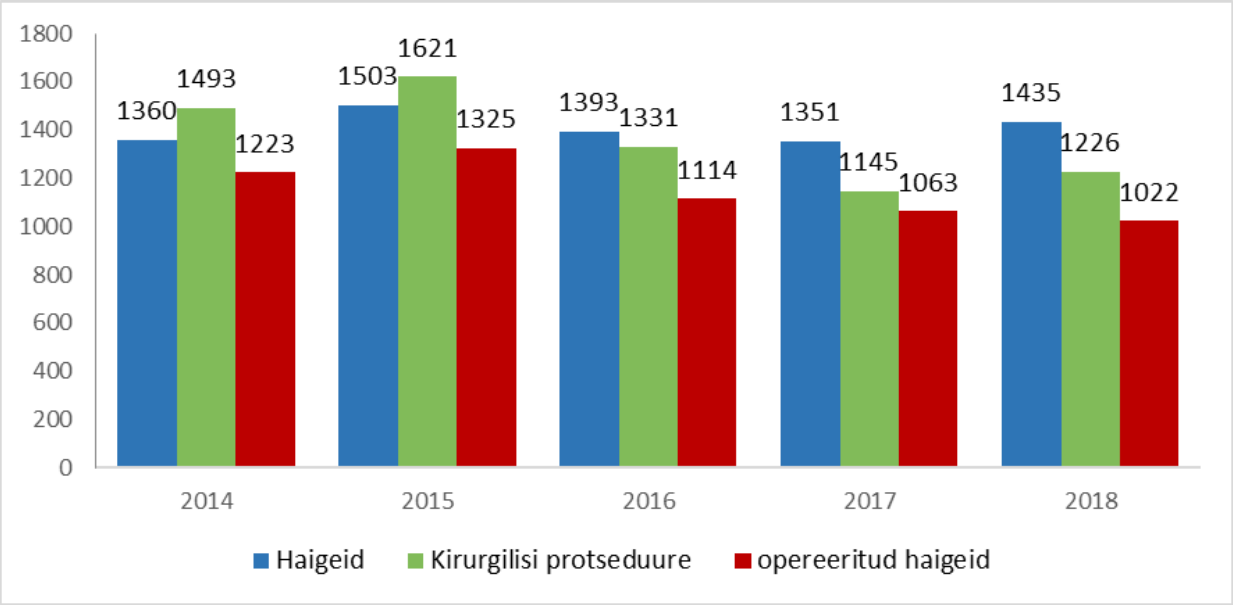

Joonis 12. Päevaravis ravitud haigeid ja kirurgiline töö Lõuna-Eesti Haiglas 2014-2018. aastal.

Statsionaaris raviti haigeid seitsmel (7) erialal, kokku ravitud 4741 patsienti. Nii ravitud patsientide arv kui ka voodipäevade arv 2018. aastal suurenesid. Haigete keskmine voodis viibimine jäi 2017. aastaga samale tasemele, st aktiivravis keskmiselt 7,5 päeva. Haigla voodihõive näitaja saavutas aga rekordi, tõustes 79,5%-ni.

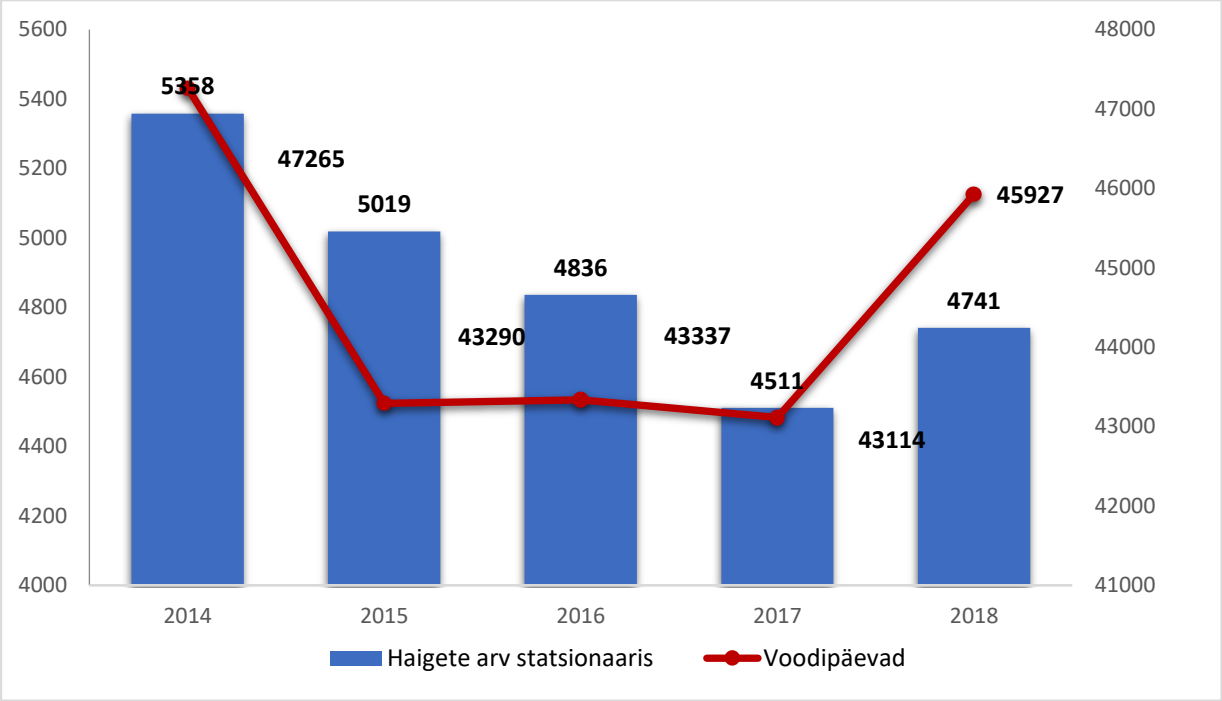

Joonis 13. Statsionaaris ravitud haiged ja voodipäevad Lõuna-Eesti Haiglas 2014-2018. aastal.

Kiirabi

Kiirabiteenust osutab Lõuna-Eesti Haigla kolme õebrigaadiga. Brigaadide põhibaasid asuvad Võrus ja Antslas. Kiirabiteenus on väga hästi integreeritud haigla struktuuri. Iga tööpäeva hommikul raporteerivad telesilla vahendusel kiirabibaasid valvearstidele ööpäeva jooksul toimunud sündmustest ja haiglasse toodud patsientidest, saades valvearstidelt vahetult tagasisidet.

Tabel 6. Kiirabi kutsed, hospitaliseerimised Lõuna-Eesti Haiglas 2014-2018. aastal.

	2014	2015	2016	2017	2018
Visiitide üldarv	7 457	7 529	7 714	7 414	7 622
Hospitaliseeriti	2 679	2 876	2 798	2 719	2 980
Transpordikutseid	131	194	248	256	296
Annulleeritud kutseid	233	222	295	342	319
Tulemusteta väljakutseid	44	52	42	56	68

Erakorralise meditsiini ja vastuvõtu osakonna töö on jätkuvalt tõusutrendis.

Tabel 7. EMO töö Lõuna-Eesti Haiglas 2014-2018. aastal.

	2014	2015	2016	2017	2018
Pöördujate arv kokku	13 546	13 228	14 424	14 554	15 667
Ambulatoorseid visiite	9 602	344	10 595	11 036	11 788
Saadeti edasi teise haiglasse	83	80	110	80	100
Hospitaliseeriti vältimatult	4 131	3 804	3 717	3 438	3 779

Õendusabi

Haigla osutab ambulatoorset ja statsionaarset ning koduõendusabi.

Tabel 8. Statsionaarne õendusabi Lõuna-Eesti Haiglas 2014-2018. aastal.

	2014	2015	2016	2017	2018
Patsientide arv	672	586	604	631	604
Ravikestus	23,2	23,4	21,4	22,4	24,3
Voodihõive	71,2%	79,9%	75,1%	82,3%	88%
Ravijuhte kokku	691	620	604	660	648

Tabel 9. Koduõendus Lõuna-Eesti Haiglas 2014-2018. aastal.

	2014	2015	2016	2017	2018
Visiite	5 635	4 426	4 563	4 763	5 480
Ravijuhte	714	645	675	585	741

Hooldekodu teenust kasutas 49 inimest. Hooldekodu kohtade arv oli 30.

Patsientide rahulolu

2018. aasta aprillis toimus Lõuna-Eesti Haiglas ambulatoorsete patsientide rahulolu-uuring, mille eesmärk oli uurida patsientide rahulolu ambulatoorsete teenuste ja nende kättesaadavusega. Küsitluse käigus jagati patsientidele välja 681 ankeeti, millest täidetult tagastati 355 ankeeti ehk 52%.

Üldine rahulolu on võrreldes 2016. aastal läbiviidud küsitlusega tõusnud. Väga rahule jäi 80,5% vastanutest (2016. a oli vastav näitaja 75,9%). Rahulolematute patsientide arv on langenud – kõikidest vastanutest oli neid 2018. aastal 2% (2016. a. 3,3%). Enim ollakse väga rahul sünnitus-günekoloogia osakonnaga (94%).

Tagasiside patsientidelt

Patsientide pöördumised ja ettepanekud registreeritakse haigla dokumendihaldussüsteemis ning koopia edastatakse vastava struktuuriüksuse juhile. Anonüümselt esitatud pöördumisi ei registreerita ega menetleta. Tänuavaldused ja kiitused avaldatakse haigla sisevõrgus. Pöördumistele ja ettepanekutele vastatakse 30 kalendripäeva jooksul alates registreerimisest.

2018. aasta jooksul sai Lõuna-Eesti Haigla 41 kirjalikult fikseeritud tänuavaldust ning 10 kaebust. Kiideti osakondade personali väga hea töö, abivalmiduse ja hoolitsemise eest. Enim kiidusõnu pälvisid kiirabibrigaadid. Palju kiidusõnu pälvisid ka sisehaiguste osakond ja õendusabikeskus.

2018. aastal esitatud kaebustest enim olid seotud personali käitumise ja suhtlemisega – kokku 4 pöördumist. Kolm pöördumist olid seotud ravitöö korraldusega ja kaks ravikvaliteediga. Ühes pöördumises väljendati rahulolematust haigla juures parkimisega.

Tervishoiuteenuste müük

Tervishoiuteenuste põhiline ostja on Eesti Haigekassa, mille ostusumma moodustas 92 protsenti. Järgnevad 5 protsendiga patsiendid, kes maksavad ise. Kindlustamata isikute eest maksab EV Sotsiaalministeerium ja see moodustab ühe protsendi tervishoiuteenuste ostu summast. Ühe protsendi moodustas ka Tervise Arengu Instituudi alkoholitarvitamise häire ravi projekti „Kainem ja tervem Eesti“ raames ostetav tervishoiuteenus. Ülejäänud maksjate osakaal jääb alla ühe protsendi.

Tabel 10. Tervishoiuteenuste müük Lõuna-Eesti Haiglas 2018. aastal.

	Summa	Osakaal
Eesti Haigekassa Tartu osakond	8 310 371	92,0%
EV Sotsiaalministeerium	86 682	1,0%
Välismaalaste vältimatu abi	22 163	0,2%
Isemaksjad	438 595	4,9%
Liikluskindlustus	4 365	0,0%
Kaitseväg ja Kaitseressursside Amet	12 559	0,1%
Muud maksjad	36 354	0,4%
TAI	126 299	1,4%
Kokku	**9 037 388**	

Ravi rahastamise lepingud

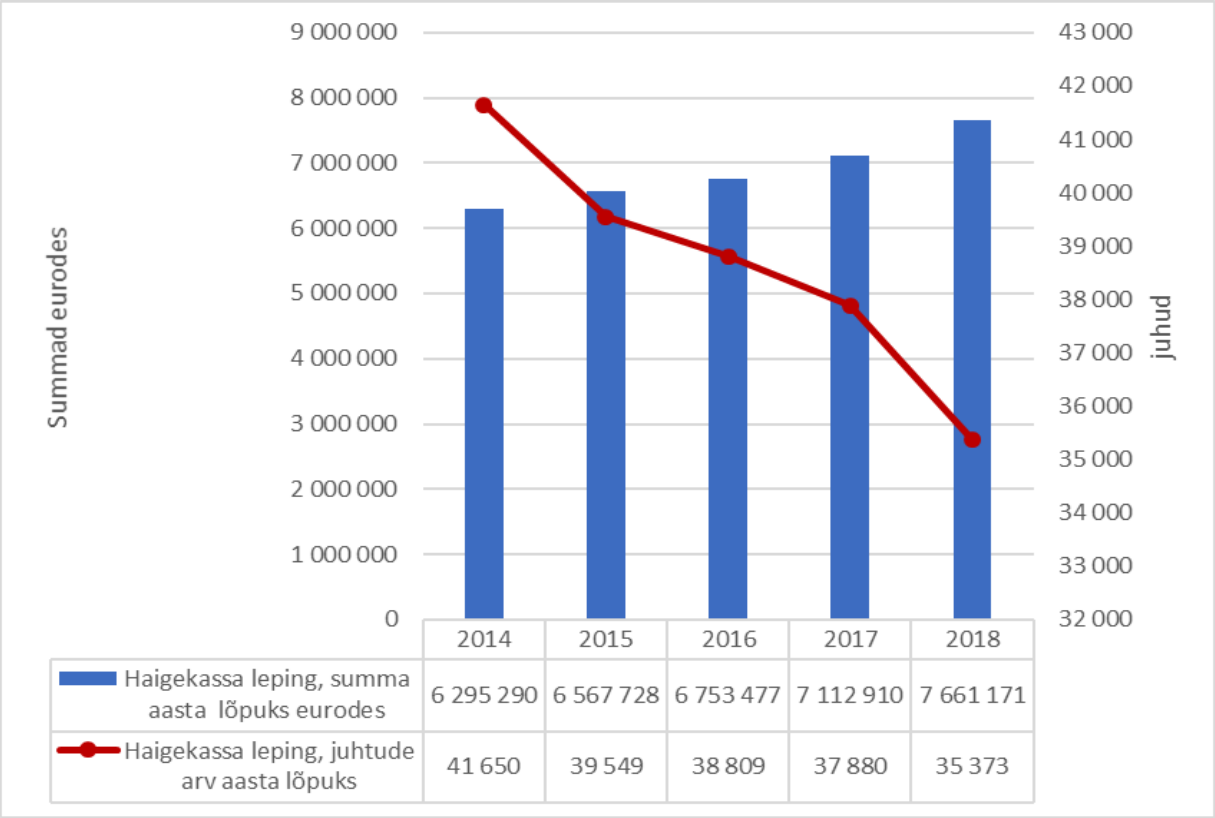

Joonis 14. Eesti Haigekassa lepingumaht ja ravijuhud Lõuna-Eesti Haiglas 2014-2018. aastal.

Tegevusplaanid aastaks 2019

Käesoleval aastal on põhieesmärk täita kõik haigekassa lepingulised kohustused ja suurendada tasuliste teenuste müügimahtu ning mitte ületada eelarves planeeritud kulude taset. Seoses sünnitusabiteenuse ümberkorraldustega Kagu-Eestis ja sünnituste arvu suurenemisega Lõuna-Eesti Haiglas on plaanis renoveerida sünnitusosakonna ruumid ja uuendada sisustus. Käimas on kompuutertomograafia uuendamise hange ja plaanis on veel mitme meditsiiniseadme hankemenetlused.

Metsakohvik OÜ

OÜ Metsakohvik asutati 2004 aastal Lõuna-Eesti Haigla tütarettevõttena. Ettevõtte tegevusaladeks on ravitoitlustus, toitlustuse korraldamine kahes kohvikus, toidu ja tööstuskaupade müük ja kondiitritoodete müük.

Metsakohvik OÜ müügitulu 2018 aastal oli 757 963 eurot, eelneval majandusaastal 712 870 eurot. Ettevõtte kasum 2018 aastal oli 8 954 eurot ,eelneval majandusaastal 11 539 eurot . Müügitulu kasvas peamiselt kohvikute ja muu müügi arvelt (2018.a. 527 504 eurot, 2017. a. 499 627 eurot), müük emaettevõttele moodustas endiselt 30% kogukäibest.

Järgneval majandusaastal on plaanis korrastada laopinnad ja investeerida uue külmkambri ehitusse. 2018 aasta keskmine töötajate arv oli 26.

Pesuring OÜ

Pesuring OÜ on loodud 2006. aastal. Ettevõtte eesmärk on pakkuda kvaliteetset ja kaasaegset pesupesemis teenust Lõuna-Eesti hoolekandeasutustele, haiglatele ning teistele ettevõtetele ja eraklientidele.

Pesuring OÜ müügitulu 2018 aastal oli 100 851 eurot, eelneval majandusaastal oli 116 881 eurot. Ettevõtte kasum 2018. aastal oli 842 eurot, 2017 aastal 13 454 eurot. Ettevõtte peamine lepingupartner oli Lõuna-Eesti Haigla AS, kelle müügitulu moodustas käibest aruandeaastal 70%, eelneval majandusaastal 57%

2018 aastal oli ettevõtte töötajate arv 4.

Järgneval majandusaastal on plaanis ettevõtte müügimahu kasvatamine väljaspool kontserni ning soetada uus pesumasin.

Peamised finantssuhtarvud Lõuna-Eesti Haigla AS konsolideeritud aruandes

	2018	2017
Käibe kasv (%)	9,45	6,54
Kasumi kasv (%)	156,64	75,97
Puhasrentaablus (%)	0,28	-0,54
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades)	1,75	1,62
Koguvara tulutase (ROA) (%)	0,42	-0,74
Omakapitali tulutase (ROE) (%)	0,56	-1,00

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Käibe kasv = (müügitulu 2018 - müügitulu 2017) / müügitulu 2018*100

Kasumi kasv (%) = (puhaskasum 2018 – puhaskasum 2017) / puhaskasum 2017*100

Puhasrentaablus (%) = puhaskasum / müügitulu*100

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused

ROA (%) = puhaskasum / varad kokku * 100

ROE (%) = puhaskasum / omakapital * 100

Valga Haigla AS tegevusaruanne

Üldandmed

AS Valga Haigla asutati Valga Linnavolikogu 18. juuni 1997. aasta otsusega nr 42 eesmärgiga osutada meditsiiniteenuseid ja sellega kooskõlas olevaid muid teenuseid. 16.detsembri 2016. aasta Valga Linnavolikogu otsusega nr 136 emiteeriti 19 195 aktsiat, mille märkimise eesõigus anti SA Tartu Ülikooli Kliinikumile. Eesti väärtpaberite keskregistri andmetel kuulub 29. detsembri 2016.a. seisuga SA TÜK-le 51% AS Valga Haigla aktsiatest ja 49% aktsiatest kuulub Valga Vallale. AS Valga Haigla konsolideerimisgruppi kuuluvad peale haigla veel SA Terve Valgamaa ja OÜ Valga Haigla Apteek.
AS Valga Haigla on SA Tartu Ülikooli Kliinikumi kontserni kuuluv üldhaigla, mille põhitegevuseks on Terviseameti poolt litsentseeritud ööpäevaringne tervishoiuteenuse osutamine. Plaanilise ja erakorralise tervishoiuteenuse osutamise rahastamise aluseks on leping Eesti Haigekassaga. Kindlustamata isikute vältimatu ja esmaabi teenuste eest tasutakse riigieelarve vahenditest.
AS Valga Haigla kõrgeim juhtimisorgan on aktsiaseltsi nõukogu, mis koosneb kuuest liikmest. 2018.a novembris vahetus kaks nõukogu liiget (Rein Kermes'e ja Ago Kõrgvee asemel määras TÜ Kliinikum uuteks liikmeteks Jana Jaal'i ja Marek Seer'i) ning 25. jaanuaril 2019 valis nõukogu uueks esimeheks Marek Seer'i.

AS Valga haigla nõukogu 6-e liikmeline. Nõukogu esimees on Marek Seer, liikmed on Mart Einasto, Jana Jaal, Margus Lepik, Külliki Siilak ja Külli Laugesaar.

AS Valga Haiglat juhatab alates 5. novembrist 2018 Margus Ulst.

AS Valga Haigla koosneb kolmest funktsionaalsest osast:

1. meditsiinilise tegevusega seotud üksused – raviosakonnad;
2. tervishoiuteenuse osutamist toetavad tugiüksused (IT- ja raamatupidamise teenistus, labor, puhastusteenistus jne);
3. hoolekande osakond (pakub erihoolekande, hoolekande- ja päevahoiuteenust).

Tervishoiuteenuse osutamisega tegelevad 5 raviosakonda: siseosakond, kirurgiaosakond, intensiivravi-operatsiooniosakond, ambulatoorne osakond, õendushoolduse osakond. Vastavalt haigla nõukogu otsusele lõpetati 30. juunil 2018.a. Valga haiglas sünnituste vastuvõtmine ja günekoloogia-sünnitusosakond liideti kirurgiaosakonnaga.

AS Valga Haigla arengu peamiseks eesmärgiks on patsiendikeskse kvaliteetse arsti- ja õendusabi ning sotsiaalteenuste pakkumine, mille nimel:

- arendatakse olme- ja teenindusstandardeid;
- suurendatakse kliinilist pädevust ja arendatakse koostööd kliinikumi kontsernis;
- arendatakse piiriülest koostööd lätlastega;
- panustatakse erialasesse meisterlikkusesse ja meeskonnatöösse.

2018. aasta tegevusplaanis olnud planeeritud tegevustest lõpetasime edukalt järgmised

tegevused:

- esmatasandi tervisekeskuse projekteerimine
- ettevalmistused üleminekuks haiglainfosüsteemilt ESTER kliinikumi programmile eHL
- ettevalmistused dokumendihaldussüsteemi DHS juurutamiseks
- jätkati kvaliteetse ja ohutu tervishoiuteenuse osutamist

Alustasime järgmiste tegevustega:

- 01.jaanuaril 2018 alustati tööd elektroonilises dokumendihaldussüsteemis DHS
- Septembris 2018 alustati esmatasandi tervisekeskuse ehitust (projekteerija Pärn Projekt OÜ , ehitaja Rennes OÜ)
- 14. detsembril 2018 alustas Valgas esimesena kliinikumi tütarhaiglatest tööd uus haiglainfosüsteem eHL ja juurutati laborisüsteem eLABOR

Personal

AS Valga Haiglas töötas 31.12.2018. a seisuga 340 töötajat 318 ametikohal, sh : 55 arsti (k.a. 2 abiarsti), 126 õendustöötajat, 74 hooldustöötajat ja 85 tugipersonali. 2018. aastal asus Valga haiglas tööle 53 töötajat (sh 7 arsti) ja 42 töötajat lahkus töölt (sh 8 arsti).

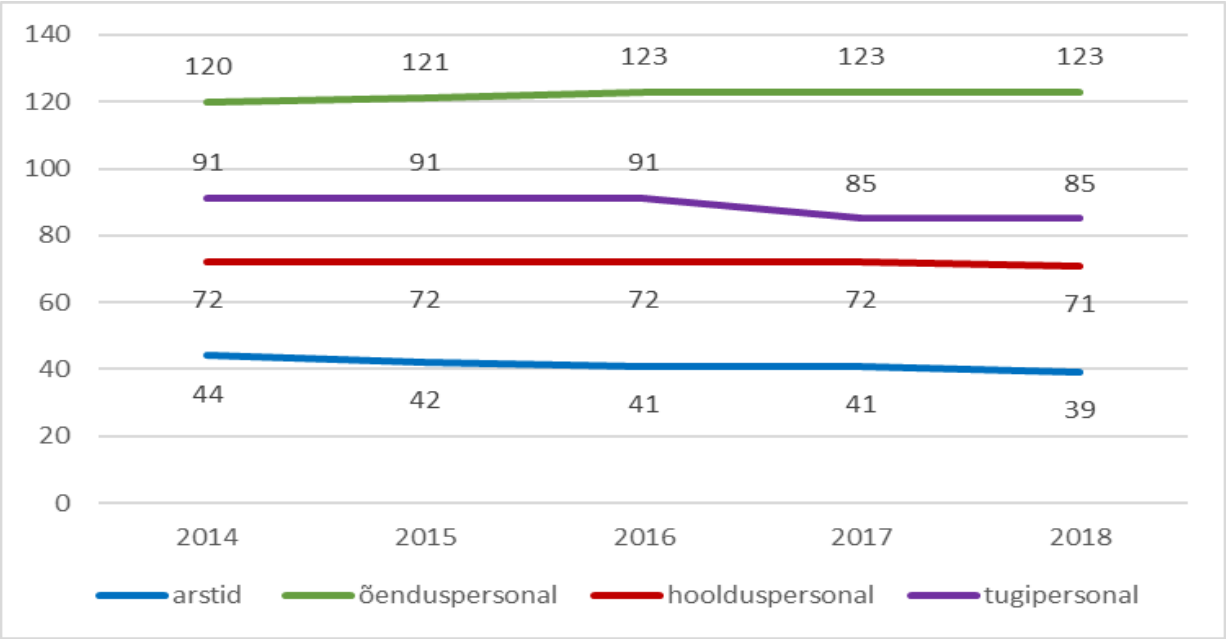

Joonis 15. Valga Haigla täidetud ametikohad 2014-1018. aastal 31.12.2018 seisuga.

Valga haigla töötajate keskmine vanus oli 50 aastat sh. arstide keskmine vanus 51, õenduspersonalil 47, hooldusspersonalil 52 ja tugipersonalil 51 aastat. 70-aastaseid ja vanemaid töötajaid oli Valga haiglas 11, neist arste 5 ning õendustöötajaid 4.

Töötajate keskmine tööstaaž Valga haiglas oli 14 aastat, sh arstidel 17, õenduspersonalil 18 ja hooldusspersonalil 10 aastat. Üle 40 aasta on Valga haiglas töötanud 15 töötajat, neist 5 arsti ja

8 õendustöötajat. 2018. aastal valiti Valga linna aukodanikuks üle kahekümne aasta Valga haiglas töötanud naistearst Erika Kaša, kelle esitas tunnustamiseks haigla juhtkond.

Koostöös Eesti Töötukassa Valga osakonnaga tutvustatakse elanikkonnale haigla tugispetsialistide töökohti ning võetakse tööle uusi töötajaid. Igal aastal osaleb Valga haigla töömessil, mille kaudu on leitud töötajaid vabadele ametikohtadele. Pidev koostöö toimub Valgamaa Kutseõppekeskusega, kus töökohapõhise õppe raames läbivad meie hooldustöötajad ja tegevusjuhendajad kutseõppe oma erialal. Hooldustöötajad on osalenud aktiivselt ka 160-tunnisel tugiisiku koolitustel.

AS Valga Haigla tööalased koolitused planeeritakse töötajate arenguvajadusi silmas pidades ning eelarve võimaluste piires. Töötajate regulaarne enesetäiendamine on oluline erialase kvalifikatsiooni säilitamisel kiirelt arenevas töökeskkonnas. Õendus-hoolduspersonali koolitused on koolitajate poolt läbi viidud suures osas AS Valga Haigla ruumides.

Töötajate rahulolukusitlus on planeeritud läbi viia 2019. aasta sügisel.

Põhinäitajad

Tabel 11. Valga Haigla põhinäitajad 2015-1018. aastal.

Põhinäitajad	2015	2016	2017	2018	2018 vs 2017	Muutuse %
Haigete arv statsionaaris	2 843	2 590	2 494	2 362	-132	-5%
Ravikestus päevades						
Haigla kokku	7	7	7	8	1	7%
Kirurgia osakond	5	5	5	5	0	0%
Siseosakond	7	7	7	7	0	0%
Güneoloogia osakond	2	2	2	2	0	0%
Opereeritud haigete arv	754	700	795	964	169	21%
Sünnituste arv	183	132	147	71	-76	-52%
Ravivoodite keskmine arv	51	51	51	51	0	0%
Voodihõive				66%		
Letaalsuskordaja	6	7	6	7	1	17%
Haigete arv päevastatsionaaris	987	1 010	1 003	759	-244	-24%
Kirurgilised protseduurid	1 307	1 348	1 286	757	-529	-41%
Amb. vastuvõtud	40 786	40 757	41 874	36 854	-5020	-12%
Sh EMO-sse pöördumised	7 098	7 282	7 031	7 229	198	3%
Koduõendusvisiidid	2 437	2 040	2 533	3 326	793	31%
Hambaravi visiidid	5 736	4 958	5 804	7 047	1243	21%
Õe/ämmaemanda iseseisev vastuvõtt	1 776	2 065	2 218	2 730	512	23%
TERVISHOIUTEENUSTE MÜÜK						
Ravijuhtude arv kokku	3 2076	31 111	32 588	32 859	271	1%
Sh amb eriarstiabi	28 871	27 952	29 667	30 159	492	2%
Sh päevaravi	983	993	973	771	-202	-21%
Sh statsionaarne eriarstiabi	2 222	2 166	1 948	1 929	-19	-1%
Summa kokku tuh eurot	3 699	3 739	4 154	4 482	328	8%
Sh. amb eriarstiabi	1 303	1 290	1 480	1 645	165	11%
Sh päevaravi	319	339	361	306	-55	-15%
Sh statsionaarne eriarstiabi	2076	2110	2312	2530	219	9%

Tervishoiuteenuste osutamine

Haiglas oli 2017. aasta lõpuni aktiivses kasutuses 120 statsionaarset voodikohta. Alates 01. jaanuarist 2018 on avatud 73 statsionaarset voodikohta, nendest siseosakonnas 27, lasteosakonnas 1, kirurgias 12, günekoloogia osakonnas 2, õendushoolduses 25, intensiivis 6. Neile lisandub 4 päevaravi voodikohta. Voodifondi muudatuse tingis haigekassa rahastus.

Ambulatoorset eriarstiabi osutati haiglas kokku 15 erialal. Ambulatoorseid vastuvõtte tehti kokku 36 854, mis oli 12% vähem kui eelmisel 2017. aastal (Joonis 1).

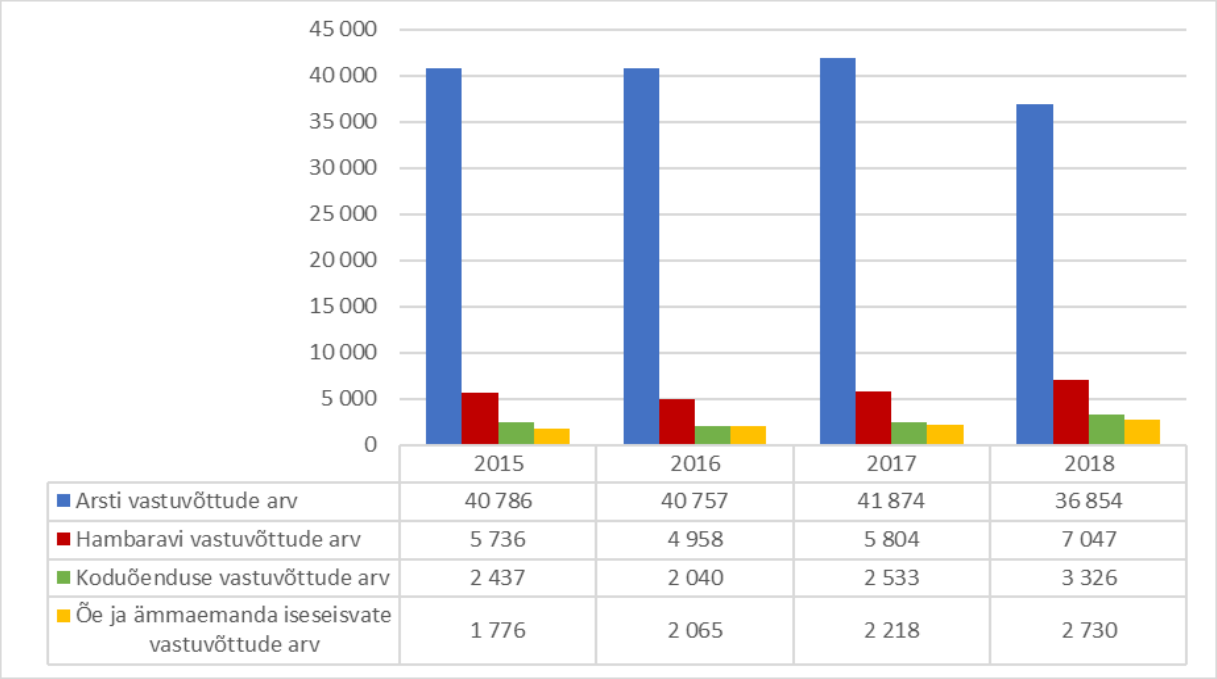

Joonis 16. Ambulatoorsed vastuvõtud Valga Haiglas 2015-1018. aastal.

Hambaravi osakonnas tehakse stomatoloogilist ravi ning kirurgiat ja hambaproteesimist. Hambaravi osakonna ambulatoorsete pöördumiste arv 2018. a oli 7047 , see on 21% rohkem kui 2017. aastal. Kuni 19-aastaste laste hambaraviteenust osutatakse haigekassa lepingu alusel. Täiskasvanute ravi puhul tasub ravikulud patsient ise. 1. juulist 2017 toimib AS Valga Haigla ja Eesti Haigekassa vahel täiskasvanute hambaravihüvitise leping (40 € aastas patsiendi kohta).

2018. aastal tegime õdede iseseisvaid vastuvõtte diabeedi, jalaravi ja uneapnoe erialal. Jätkasime koostöös neuroloogidega neuroloogiaõe iseseisvate vastuvõttudega (peavalu, insuldi sekundaarne profülaktika, kognitiivsete võimete hindamine) ja ka reumatoloogia erialal õe iseseisva vastuvõtuga (nõustamine) eriarsti supervisioonil ja juhendamisel.

Õendusabiteenused on patsientidele hästi kättesaadavad ja täienevad järjepidevalt. 2018. aastal tehti 2730 õe ja ämmaemanda iseseisvat vastuvõttu, kasv võrreldes eelneva aastaga 23%.

Koduõenduse visiite tehti kokku 3326, kasv võrreldes eelneva aastaga 31%.

Haigekassa ambulatoorse ravitöö tellimus ravijuhtude osas oli kättesaadavus kõikidel erialadel tagatud vähemalt 6 nädalase ooteajaga.

Ööpäevaringne ambulatoorne vältimatu arstiabi

Erakorralise meditsiini pöördumiste arv suurenes võrreldes 2017. aastaga 3 %. EMO-sse toodi kiirabi poolt või pöördus ise 7229 patsienti, neist 5557 (77%) said ambulatoorset arstiabi ja 1534 (21%) vajasid hospitaliseerimist erakorralistel näidustustel. 2% haigeid saadeti edasi teise haiglasse (Tabel 12).

Tabel 12. EMO tegevus Valga Haiglas 2015-1018. aastal.

	2015	2016	2017	2018
EMO-sse pöördumised	7 098	7 282	7 031	7 229
Hospitaliseeriti vältimatult	1 810	1 762	1 649	1 534
Saadeti hospitaliseerimata teise haiglasse	139	137	151	138
läks koju				5 557

Päevaravis osutatud teenused

Päevaravis ravitud haigete ja protseduuride arv vähenes vastavalt ravi rahastamise lepingus toimunud muutustele. Alates 2018. aastast tehakse täiskasvanute tonsillektoomiat verejooksutüsistuse ohu tõttu statsionaaris, kus patsient jääb üheks ööks jälgimisele.

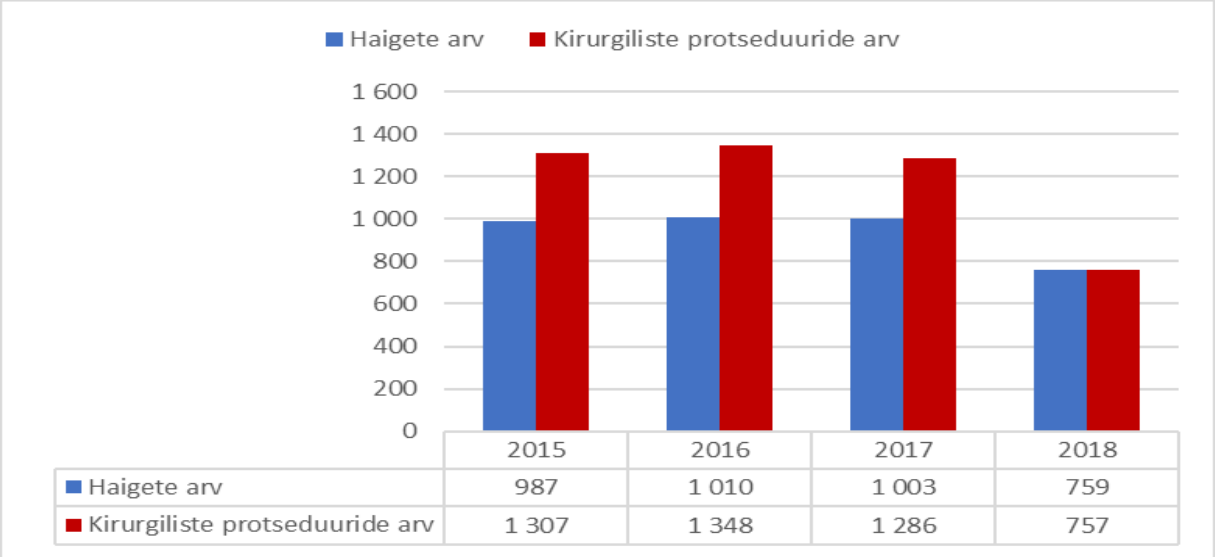

Joonis 17. Päevaravis ravitud haiged ja kirurgiline töö Valga Haiglas 2015-1018. aastal.

Statsionaarne arstiabi

Statsionaarne ravitöö toimus 73 voodikohal, sh 25 voodikohta oli statsionaarse õendusabi teenuseks. Haiglaravil viibis 2362 patsienti, nendest 422 haiget statsionaarses õendusabis. Ravitud haigete arv vähenes mõnevõrra, kuid voodipäevade arv suurenes märkimisväärselt (Joonis 18).

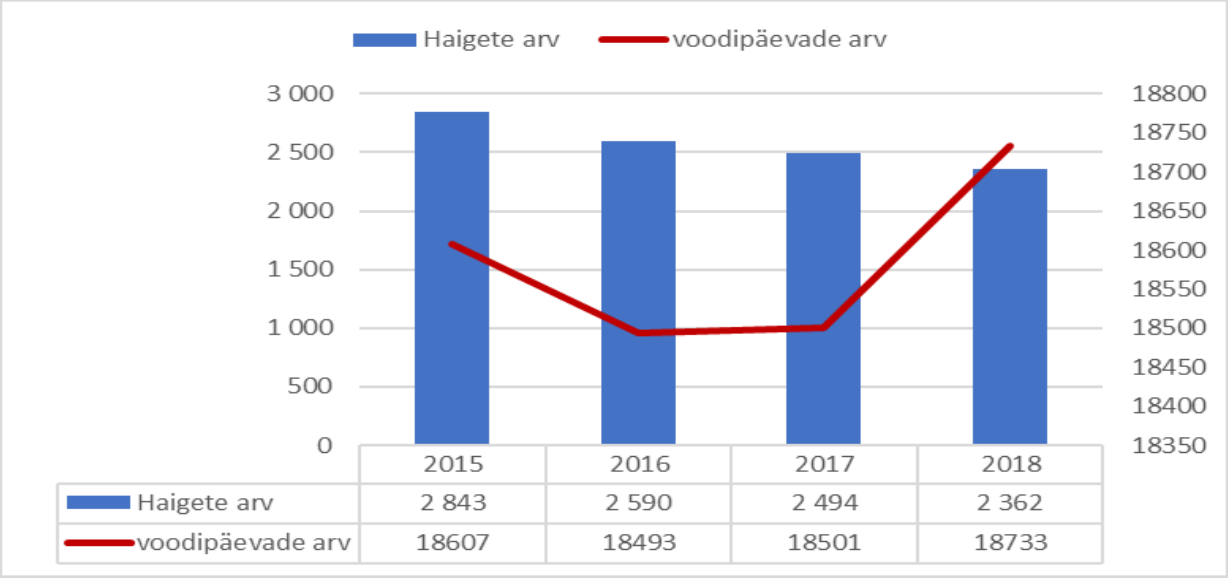

Joonis 18. Valga Haiglas statsionaaris 2015-1018. aastal ravitud haiged ja voodipäevad.

Statsionaarne õendus-hooldusabi

Statsionaarse õendus-hooldusravi voodihõive suurenes märkimisväärselt 81%-ni, haigete arv vähenes vastavalt lepingu muutustele, voodipäevade arv suurenes 7379-le.

Tabel 13. Statsionaarne õendusabi Valga Haiglas 2015-1018. aastal.

	2015	2016	2017	2018
Haigete arv	486	467	467	422
Vältimatuabi osakaal (%)	15%	12%	12%	8%
Ravikestus (päevades)	16	15	15	17
Voodihõive	44%	40%	39%	81%
Voodipäevade arv	7 957	7 204	7 030	7 379

Tervishoiuteenuste müük

Tervishoiuteenuste müük haigekassale moodustab konsolideerimisüksuse tulubaasist 59%, (2017.a samuti 59%). Kiirabi töö on rahastatud riigieelarvest ja moodustab 13% tulubaasist (2017.a 13%). Hoolekandeteenus moodustab 10% tulubaasis (2017a. 11%). Apteegi tegevus moodustab 9% tulubaasist (2017.a 8%). Tasulised meditsiiniteenused sh visiidi- ja voodipäevatasud ning muu müügitulu moodustab haigla tulubaasist 9% (2017.a 9%).

Ravi rahastamise lepingud

Joonisel 19 on viimase nelja aasta eriarstiabi lepingu tegelik täitmine koos saadud tulu ning lepingu rahalise mahuga aasta lõpu seisuga. Lepingu tegelik täitmine kajastab esitatud eriarstiabi raviarvete summat, sh ületöö koefitsendiga maksmist ja DRG mõju.

Lepinguline ravijuhtude arv väheneb, samas lepinguline rahaline väärtus kasvab.

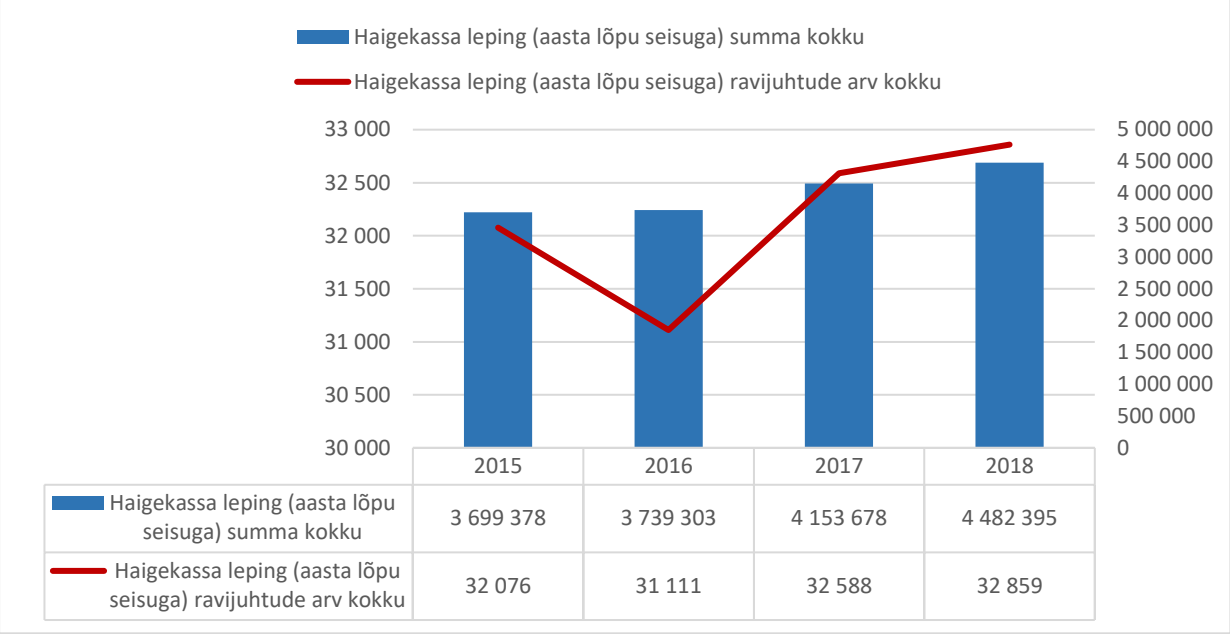

Joonis 19. Eesti Haigekassa lepingu maht Valga Haiglas 2015-1018. aastal eurodes ja ravijuhud.

Kiirabi

Kiirabiteenust osutab Valga Haigla kolme brigaadiga, millest 2 asuvad Valga linnas ja 1 brigaad Tõrva linnas. Kiirabi visiitide arv on viimastel aastatel püsinud stabiilsena. Kiirabi väljakutseid Lätti oli 5, piiriülene koostöö ei ole suurenenud.

Tabel 14. Kiirabi kutsed ja hospidaliseerimised Valga Haiglas 2015-1018. aastal.

	2014	2015	2016	2017	2018
Visiitide arv	5 754	4 593	6 476	6 358	6 553
Hospitaliseeriti	1 714	1 502	2 242	2 155	2 282
Annulleeritud kutseid	216	137	203	229	211
Väljakutseid Lätti	10	-	10	10	5

Hoolekandeteenus

AS Valga Haigla hoolekande osakonnas pakutakse klientidele üldhooldekodu-tüüpi hooldusteenust, erihoolekandeteenust sügava liitpuudega isikutele ja päevahoiuteenust eakatele ning puudega isikutele. Kohtade arv on üldhooldekodu tüüpi klientidele 90 ja erihoolekande klientidele 20 kohta. 31.12.2018 seisuga viibis üldhooldekodu teenusel 86 klienti ja erihooldusteenusel 20 klienti. Kokku pakuti aruandeaasta jooksul üldhooldekodu-tüüpi hooldusteenust nii lühemal kui pikemal perioodil 127-le kliendile ja erihooldusteenust 20-le isikule (Tabel 15).

2018. aastal oli hooldusasutuses koha maksumus 24,24 € ühe ööpäeva eest, s.o 737 € kuus. Omasteta hoolealuste ülalpidamiskulud katab kohalik omavalitsus (pensionist puudujääva osa).

Eakate päevahoiuteenuse hind on 18,00 € päevas (12 tundi). Hind sisaldab neli korda päevas

toitlustamist ja voodikohta koos voodipesuga. Aruandeperioodil kasutas päevahoiuteenust 2 klienti.

Erihoolekandeteenusel olevate klientide omaosalus kohamaksumus on 241,00 € kalendrikuus, mis koosneb toitlustuskulust 87,55 € kalendrikuus (2,88 € ööpäev) ja majutuskulust 153,41 € kalendrikuus (5,05 € ööpäev).

AS Valga Haigla hoolekande osakonna tulubaas koosneb Valga Vallavalitsuselt laekuvast eelarvest, Sotsiaalkindlustusametilt, hoolealuste pensionist ning ülalpidamisteenuste müügitulust.

Alates 05.2015 on osakond liitunud EQUASS kvaliteedisüsteemi väljatöötamisega. 2016.aastal jõuti antud tegevustega lõpule ja 05.12-06.12.2016 toimus lõppaudit ning osakonnale väljastati 01.2017 EQUASS Assurance sertifikaat.

Tabel 15. Hooldekodu teenus Valga Haiglas 2016-1018. aastal.

	2016	2017	2018
Klientide arv	148	130	127
Teenusekestus (päevades)	218	248	239
Voodihõive	98%	98%	92%
Voodipäevade arv	32 283	32 274	30 383
Voodikohtade arv	90	90	90
Voodipäevade arv aastas	32850	32850	32850

2019. aasta tegevusplaan

Ravitegevuse osutamise üldeesmärgid ei muutu 2019. aastal ning peamine on kvaliteetse ja ohutu teenuse osutamine. Oluline märksõna ravirahastamise lepingus on „paindlikkus“. Eelkõige väljendub see ravirahastamise lepingu üldtingimuste muutmises paindlikumaks. Haigla jaoks tähendab see seda, et meil on võimalus ravirahastamise lepingus ravirahade ümberjagamine haigla tegelikule vajadusele ja võimekusele. Lähtuvalt pakkumist ületavast nõudlusest turul, laiendame hoolekandeteenuseid peale eriarstiabi töökorralduse korrigeerimist.

2019. aastal planeerime järgmisi tegevusi:

- jätkata kvaliteetse ja ohutu tervishoiu- ja hooldusteenuse osutamist Valga haiglas
- TÜ Kliinikumi meditsiinilise tegevuspaleti õmblusteta ülekanne Valga kogukonna hüvanguks
- lõpetada esmatasandi tervisekeskuse ehitus ja käivitada selle tegevus parimal võimalikul viisil
- jätkusuutlikul ja otstarbekal moel alustada erakorralise meditsiini osakonna ümberehitust
- meeskonna ja töökeskkonna väärtustamine, et noored tahaksid töötada Valga haiglas

Valga Haigla Apteek OÜ

OÜ Valga Haigla Apteek kuulub alates 31.01.2006 Sihtasutusele Terve Valgamaa.

Tegevusloa nr 520 alusel on OÜ Valga Haigla Apteegi põhitegevusalaks ravimite ja teiste meditsiiniotstarbeliste toodete jaemüük ning ravimite valmistamine vastavalt tegevuslitsentsile. Apteegil puudub õigus valmistada steriilseid ravimeid. Apteegil on õigus käidelda eriarvestusele kuuluvaid ravimeid ning apteegil on Eesti Haigekassaga leping meditsiiniseadmete müügi tingimuste ja nende eest tasumise korra kohta.

Aruandeperioodis moodustas sularahas müük 44% (2017. aastal 36%), haigekassa soodustus 33% (2017. aastal 28%), perearstide ja teiste asutuste teenindamine 2% (2017. aastal 3%) ning AS Valga Haigla varustamine 21% (2017. aastal 33%) käibest.

Peamised finantssuhtarvud Valga Haigla AS konsolideeritud aruandes

	2018	2017
Müügitulu (eurot)	9 320 278	8 618 344
Käibe kasv (%)	8	8
Puhaskasum (eurot)	212 405	-15 026
Kasumi kasv (%)	1514	115
Puhasrentaablus (%)	2	0
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades)	2	2,2
Koguvara tulutase (ROA) (%)	4,3	-0,3
Omakapitali tulutase (ROE) (%)	5,8	-0,4

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:
Käibe kasv = (müügitulu 2018 - müügitulu 2017) / müügitulu 2017*100
Kasumi kasv (%) = (puhaskasum 2018 – puhaskasum 2017) / puhaskasum 2017*100
Puhasrentaablus (%) = puhaskasum / müügitulu*100
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused
ROA (%) = puhaskasum / varad kokku * 100
ROE (%) = puhaskasum / omakapital * 100

Põlva Haigla AS tegevusaruanne

Üldandmed

AS Põlva Haigla osutab tervishoiu- ja rehabilitatsiooniteenuseid valdavalt Põlvamaa inimestele. Teiste maakondade elanikud moodustavad ca 15% kõikidest patsientidest/klientidest. Kuni 01.07.2018 tagas haigla ööpäevaringse valmisoleku neljal arstlikul erialal (sise-, kirurgia-, anestesioloogia- ja sünnitu-günekoloogia eriala). Alates 01.07.2018 osutatakse kirurgia erialal teenust päevakirurgia baasil ja õhtul kella 16.00-st kuni hommikul kella 8.00-ni kirugi majas ei ole. Ööpäevaringselt töötab veel labor. Kiirrabiteenust Põlvamaal osutab SA Tartu Kiirrabi. AS Põlva Haigla erisuseks võrreldes teiste üldhaiglatega on statsionaarse taastusravi osutamine Lõuna-Eesti patsientidele. Lisaks tervishoiuteenusele osutab Põlva haigla ka rehabilitatsiooniteenust ja pakub ka tasulist hooldusteenust.
Tervishoiuteenuse põhiliseks tellijaks on Eesti Haigekassa. Rehabilitatsiooniteenuse tellijateks on Sotsiaalkindlustusamet ja Töötukassa.

2018.a proovikiviks oli Põlva haiglale Põlva Tervisekeskuse valmisehitamine ja käikuandmine, millega saime edukalt hakkama ja alates 01.10.2018 alustas seitse perearsti tööd uhiuues Tervisekeskuses.

AS Põlva Haiglal on kaks aktsionäri. Enamusaktsionär on SA Tartu Ülikooli Kliinikum, millele kuulub 51% aktsiatest ja vähemusaktsionär on Põlva Vald, millele kuulub 49% aktsiatest.

Organisatsioon ja juhtimine

AS Põlva Haigla kõrgeim juhtimisorgan on aktsiaseltsi üldkoosolek.
Aktsiaseltsi tegevust planeerib ja juhtimist korraldab nõukogu. Nõukogu koosneb kuuest liikmest. Alates 2018.a. detsembrikuust on nõukogu esimees Marek Seer, liikmed on Jana Jaal, Mart Einasto, Anne Nook, Sirje Tobreluts ja Liivi Maran.
Juhatus on kolmeliikmeline. Juhatuse esimees (tegevdirektor) on Koit Jostov, liikmed on Margit Rikka (ülemarst) ja Aili Tilgre (õendusjuht).

Missioon

AS Põlva Haigla missiooniks on tagada patsientidele/klientidele parimal võimalikul tasemel tervishoiu-, tervisedenduse- ja rehabilitatsiooni teenuseid.

Visioon

AS Põlva Haigla on Kagu-Eesti tunnustatud meditsiinikeskus, mis pakub kvaliteetset arsti-, õendusabi- ja rehabilitatsiooniteenust.

Üldeesmärk

AS Põlva Haiglas on kõigil abivajajatel head võimalused tervishoiu- ja rehabilitatsiooniteenuse kättesaamiseks ja oma tervisliku potentsiaali arendamiseks. Oma üldeesmärgi saavutamiseks lähtume alljärgnevatest põhiväärtustest:

Põhiväärtused

- Professionaalsus – meil töötavad oma ala parimad spetsialistid.
- Patsiendi-/kliendikesksus – patsient/klient on meie tegevuse keskmes.
- Meeskonnatöö – kõik ravi- ja rehabilitatsiooniprotsessis osalejad tunnevad end osana meeskonnast.
- Innovaatilisus – uute tõenduspõhiste meetodite ja teenuste kasutuselevõtt.
- Ressursside optimaalne ja keskkonnasäästlik kasutus.
- Usaldusväärsus – haigla on usaldusväärne partner kõigile oma koostööpartneritele

Personal

Aruandeaasta lõpuks oli AS Põlva Haiglas 286 töötajat 231,8 ametikohal. Töövõtulepinguga töötajaid oli 11 – suures osas koduõed. Arste töötas 49, abiarste 9, õendusala töötajaid 92, hooldustöötajaid 49, taastusravi- ja rehabilitatsioonispetsialiste 35 ja muid töötajaid 52. Aruandeaasta jooksul asus tööle 9 arsti, lahkus 7 arsti. Tasemeõppes omandas haridust 19 töötajat. Täienduskoolitustel osales 145 töötajat.

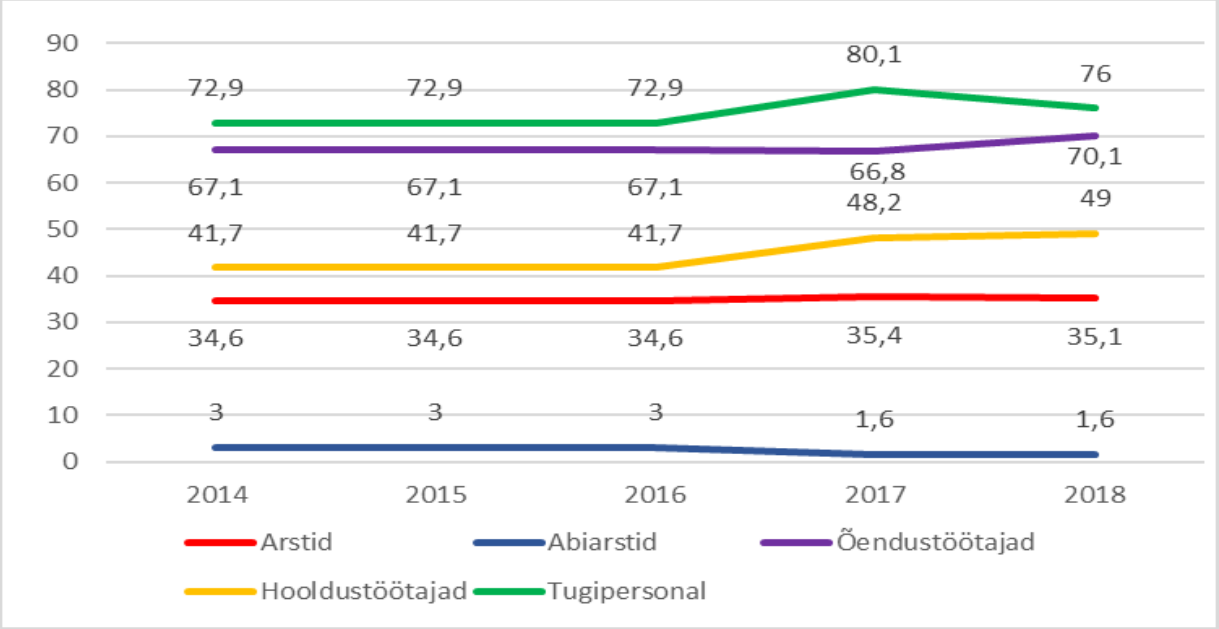

Joonis 20. Täidetud ametikohad Põlva Haiglas 2014-2018. aastal 31.12.2018 seisuga.

AS Põlva Haigla on praktikabaasiks Tartu ja Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolidele ning Tartu Ülikooli füsioteraapia üliõpilastele. 2018. aastal viibis meie haiglas praktikal 44 õendusala üliõpilast, 8 hooldustöötaja praktikanti ja 34 füsioteraapia üliõpilast, s.h välisüliõpilased.

Eesti Töötukassa Põlvamaa osakonna kaudu viibis AS Põlva Haiglas praktikal aruandeaasta jooksul 4 praktikanti (puhastusteenindajad).

AS Põlva Haigla kuulus 2018. aastal Rahvusvahelisse Tervist Edendavate Haiglate (TEH) võrgustikku.
AS Põlva Haigla taastusraviosakonna ja rehabilitatsioonikeskuse sotsiaalteenuste kvaliteeti tunnustab EQUASS Assurance setifikaat aastast 2014 kuni aastani 2020.

Põhinäitajad

Tabel 16. Põlva Haigla põhinäitajad 2014-2018. aastal.

Näitajad	2014	2015	2016	2017	2018	muutus 2017/2018	Muutuse %
TERVISHOIUTEENUSTE OSUTAMINE							
Haigete arv statsionaaris	3 061	2 869	2 645	2 610	2 522	-88	-3%
Haigete arv päevaravis	1 160	1 142	1 224	1 278	1 229	-49	-4%
Erakorraliste haigete osakaal (stats eriarstiabis)	54%	56%	57%	57%	58%	0,4%	
Ravikestus (päevades)							
Põlva Haigla kokku	8,8	9,4	9,9	10,2	9,8	-0,4	-4%
sh aktiivravis	6,71	7,2	7,1	7,1	7	-0,1	-1%
Ravivoodite keskmine arv (stats-s)	126	128	117,3	115	100	-15	-13%
Voodihõive (%)	58,5%	57,7%	61,2%	63,3%	67,5%	4,2%	
Letaalsuskordaja (%)	5,2%	5,4%	5,3%	5,4%	5,9%	0,5%	
sh aktiivravis (%)	3,6%	4,0%	3,6%	4,1%	4,4%	0,3%	
Ambulatoorsete vastuvõttude arv:							
eriarstiabis	32 064	32 096	32 563	30 082	27 473	-2609	-9%
sh EMOs	4 527	4 563	4 166	4 152	4 325	173	4%
Õe ja ämmaemanda iseseisvate vastuvõttude arv	1 511	1 187	1 094	1 237	2 443	1206	97%
TERVISHOIUTEENUSTE MÜÜK							
Haigekassa leping (aasta lõpu seisuga)							
ravijuhtude arv kokku (koos hoolduse, ennetuse ja valvekuluga)	**31 210**	**29 926**	**28 295**	**28 832**	**27 912**	**-920**	**-3,2%**
sh ambulatoorne eriarstiabi	25 799	25 383	23 702	24 211	23 076	-1 135	-4,7%
sh päevaravi	1 091	1 096	1 187	1 219	1 219	0	0,0%
sh statsionaarne eriarstiabi	2 677	2 486	2 389	2 312	2 261	-51	-2,2%
summa kokku (eurodes) (koos hoolduse, ennetuse ja valvekuluga)	**4 148 744**	**4 360 716**	**4 510 999**	**4 856 832**	**5 326 126**	**469 294**	**9,7%**
sh ambulatoorne eriarstiabi	1 257 820	1 285 152	1 250 397	1 325 141	1 354 641	29 500	2,2%
sh päevaravi	229 373	259 246	275 408	284 806	311 545	26 739	9,4%
sh statsionaarne eriarstiabi	1 893 878	1 948 178	2 033 576	2 182 869	2 424 787	241 918	11,1%

Tervishoiuteenuste osutamine

Joonis 21 näitab ambulatoorsete vastuvõttude arvu viimase viie aasta jooksul. Ambulatoorseid vastuvõtte kokku tehti 2018.a. 27473, mis on 9% vähem kui 2017.aastal. Õe ja ämmaemanda vastuvõtte kokku tehti 2443, mis on 97% rohkem kui 2017.aastal. 2018.a. lisandus nahakabineti õe iseseisev vastuvõtt.

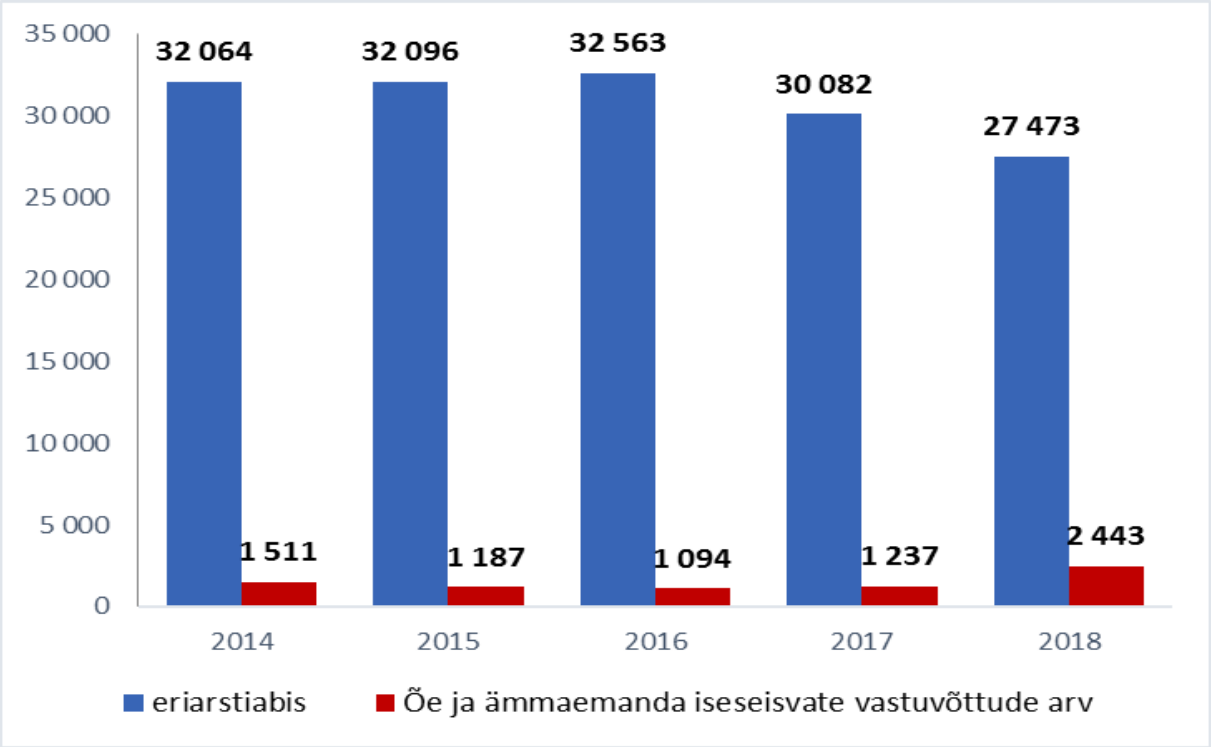

Joonis 21. Ambulatoorne ravitöö Põlva Haiglas 2014-2018. aastal.

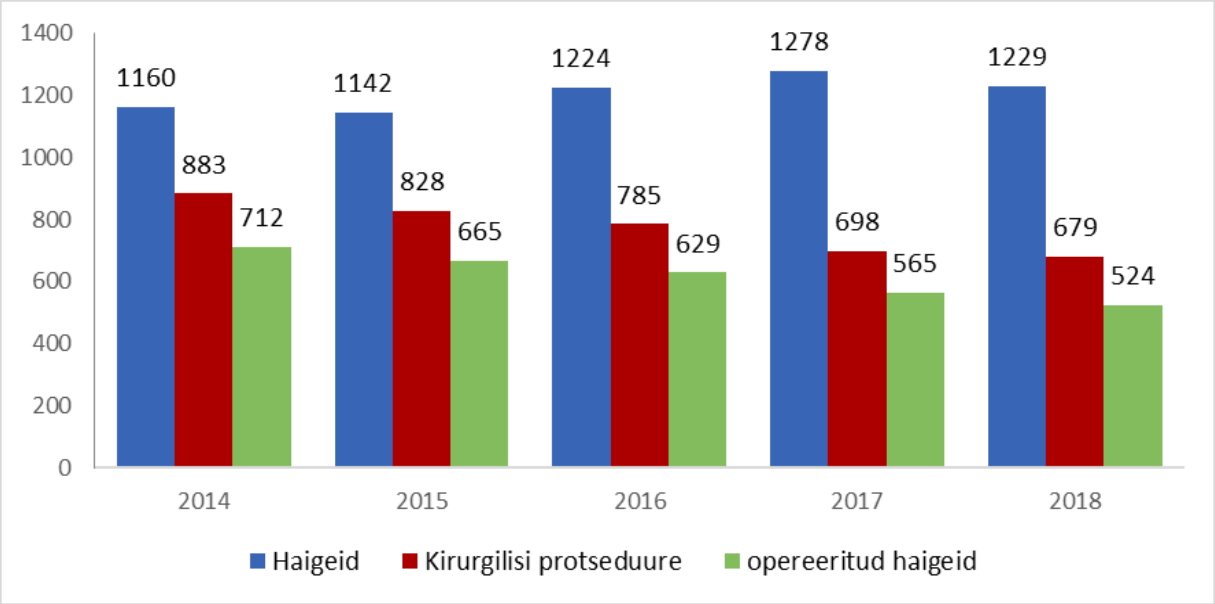

Joonis 22. Päevaravis ravitud haiged ja kirurgiline töö Põlva Haiglas 2014-2018. aastal.

Joonis 22 näitab päevaravis ravitud haigete arvu ja kirurgilist tööd. Päevaravis raviti 1229 haiget, tehti 679 kirurgilist protseduuri ja opereeriti 524 haiget.

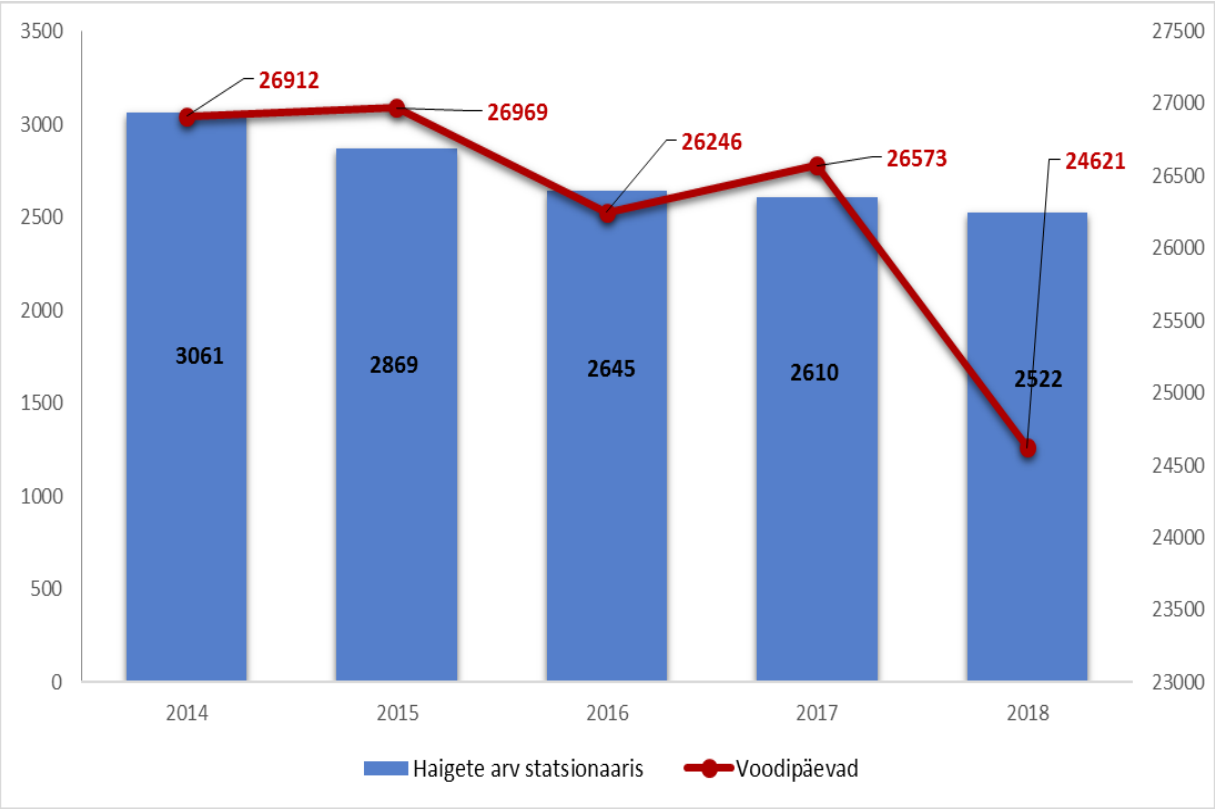

Joonis 23. Statsionaaris ravitud haiged ja voodipäevad Põlva Haiglas 2014-2018. aastal.

Joonis 23 näitab statsionaaris ravitud haigete ja voodipäevade arvu. Statsionaaris raviti kokku 2522 patsienti, mis on 3% vähem patsiente kui 2017.aastal. Haigete arv on langustrendis, suureneb erakorralisuse osakaal, mis 2018.aastal oli 58% kõigist statsionaarsetest haigetest.

Erakorralise meditsiini osakond

Tabel 17. Erakorralise meditsiini osakond pöördumised Põlva Haiglas 2014-2018. aastal.

	2014	2015	2016	2017	2018
Pöördujate arv	6 355	6 340	5 809	5 653	5 826
Ambulatooseid visiite	4 645	4 660	4 246	4 233	4 472
Teise haiglasse	148	165	146	123	116
Hospitaliseeriti	1 562	1 515	1 417	1 297	1 238

Erakorralise meditsiini osakonda pöördus 5826 patsienti, tehti 4472 visiiti, saadeti edasi teise haiglasse 116 patsienti ja hospitaliseeriti vältimatult 1238 haiget.

Tabel 18. Statsionaarne õendusabi Põlva Haiglas 2014-2018. aastal.

	2014	2015	2016	2017	2018
Patsientide arv	369	334	323	358	321
Ravikestus	23,9	25,9	30,5	29,5	28,5
Voodihõive	80,7%	79,1%	89%	95,7%	84,5%

Tabel 19. Koduõendus Põlva Haiglas 2014-2018. aastal.

	2014	2015	2016	2017	2018
Visiite	2296	2244	2327	2346	2714
Ravijuhte	335	329	369	359	403

Tabel 19 näitab koduõenduse visiitide ja ravijuhtude arvu. Koduõendusteenuse visiite tehti 2714, mis on 16% rohkem kui 2017.aastal. Visiitide arvu kasv tuleneb patsientide vajadusest koduõendusteenusele.

Tervishoiuteenuste müük

Tabel 20. Tervishoiuteenuste müük Põlva Haiglas 2018. aastal maksjate lõikes.

Maksja	Summa	Osakaal
Tervishoiuteenuste müük haigekassale	5 402 168	84,5%
Tervishoiuteenuste müük riigile/KOV-le	265 031	4,1%
Tervishoiuteenuste müük muudele asutustele	393 711	6,2%
Tervishoiuteenuste müük elanikkonnale	297 422	4,7%
Muud maksjad	31 262	0,5%
KOKKU	6 389 594	

Tabel 20 näitab tervishoiuteenuste rahalist mahtu maksjate lõikes.
Tervishoiuteenuste põhiline ostja on Eesti Haigekassa, ostusumma moodustas 84,5% rahalisest mahust. Tervishoiuteenuste müük asutustele moodustas 6,2% (suuremateks asutusteks Sotsiaalkindlustusamet ja Eesti Töötukassa), tervishoiuteenuste müük elanikele 4,7%.

Joonis 24 näitab Eesti Haigekassa lepingusummade ja ravijuhtude muutust viimase viie aasta jooksul. 2018.a. Eesti Haigekassa leping oli 27912 ravijuhtu, mis on 3% ravijuhte vähem kui 2017.aastal. Lepinguline ravijuhtude arv väheneb, samas lepingu summa kasvab.

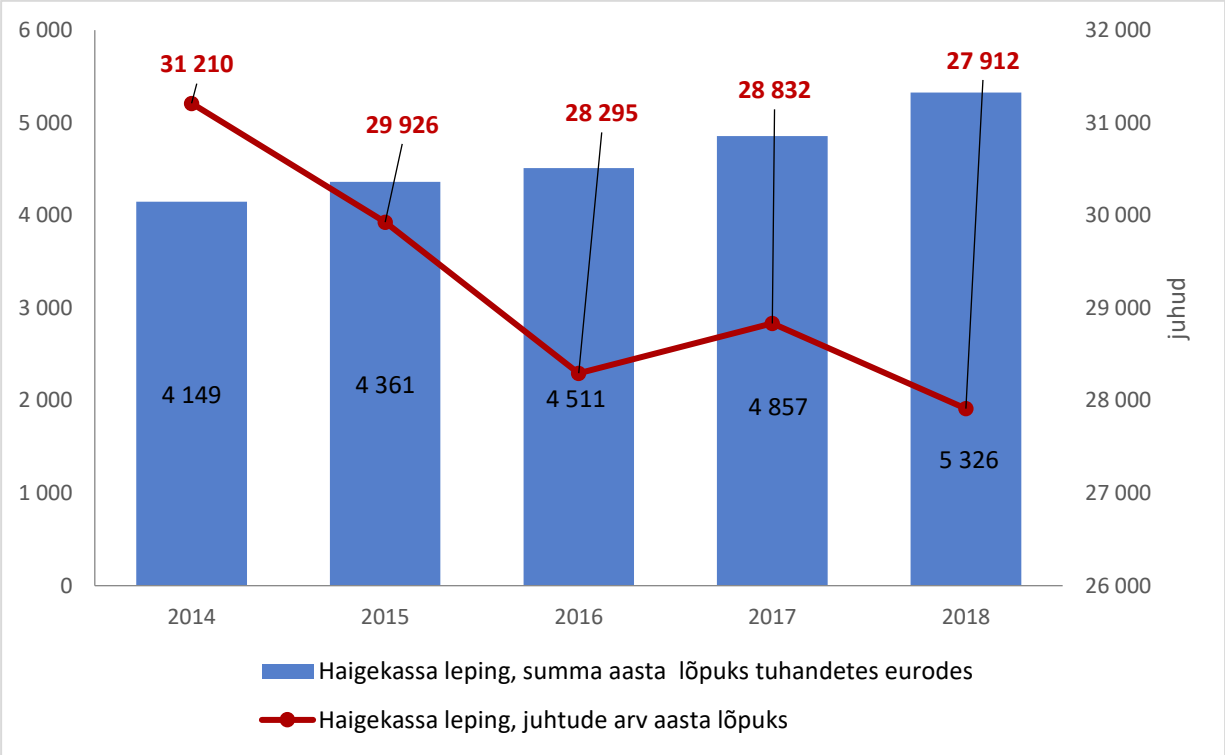

Joonis 24. Eesti Haigekassa lepingumaht ja ravijuhud Põlva Haiglas 2014-2018. aastal.

Patsientide rahulolu

Haiglas viiakse kord aastas läbi patsientide rahulolu uuring. Ühel aastal viiakse uuring läbi statsionaarsete ja järgmisel aastal ambulatoorsete patsientide seas. Peale täidetud küsimustike analüüsimist tulemused avalikustatakse haigla kodulehel ja esitatakse haigla personalile.

Ambulatoorne patsientide rahulolu uuring viidi läbi kõikides ambulatoorse vastuvõtu kohtades 02.04.- 30.04.2018, mille eesmärk oli välja selgitada patsientide rahulolu raviteenustega haiglas. Jagati välja 460 ankeeti ja täidetud ankeete laekus 339 (74%).
78% vastanutest jäid väga rahule ja 21% üldiselt rahule ambulatoorse teenusega. Kõige kõrgem rahulolu raviteenusega oli psühhiaatri ja naistearsti vastuvõttudes. Rahulolematuid oli 0,3% . Üheks põhjuseks pikk ooteaeg arsti vastuvõtul ja kellaaegadest mittekinnipidamine.

Tagasiside patsientidelt

Patsientide ettepanekute ja kaebuste registreerimise, lahendamise ja tagasiside andmise kord on kehtestatud ettepanekute ja kaebuste, registreerimise, lahendamise ja andmise korras. Kord

sätestab haigla töötajate, patsientide ning teiste asutuse poole pöörduvate isikute ettepanekute ja kaebuste menetlemise. Patsiendil ja külastajal on võimalik avaldust esitada kirja teel, elektroonselt, suuliselt või vormikohasel blanketil. Pöördumistele ja ettepanekutele vastatakse 30 kalendripäeva jooksul alates registreerimisest.

2018. aasta jooksul laekus AS Põlva Haiglale 62 fikseeritud tänuavaldust. Kiideti osakondade personali väga hea töö ja hoolitsemise eest. Enim tänuavaldusi pälvisid sünnitusosakond ja taastusraviosakond..
2018. aastal esitati 20 nii suulist kui kirjalikku kaebust/ettepanekut. Esitatud kaebustest enim oli seotud suhtlemisprobleemidega (haigla töötajate ebaprofessionaalne käitumine), tervishoiuteenuse ja ravi kvaliteediga (1 kaebus läks ravikvaliteedikomisjoni, Haigekassasse), tervishoiuteenuse kättesaadavusega ja olmetingimustega (probleemid, mis puudutavad haigla keskkonda ja ümbrust). 1 kaebus oli seotud personaliga ja lahendus leiti töövaidluskomisjonis.

Kaebuste lahendamisel võeti arvesse kõikide osapoolte soove ja arvamusi. Lahenduse leidmisel analüüsiti iga juhtumit eraldi. Kõigi kaebuste esitajatega suheldi meili või telefoni teel, korraldati omavahel kohtumisi. Ebakvaliteetse tervishoiuteenuse korral hüvitati patsiendile tekkinud lisakulud ja võimaldati haigla kulul taastusravi teenuseid.

Strateegilised eesmärgid ja tegevusplaan aastaks 2019

AS Põlva Haigla prioriteediks on pakkuda patsientidele/klientidele parimal võimalikul tasemel tervishoiu-, tervisedenduse- ja rehabilitatsiooniteenuseid. Haigla eesmärgiks on elanike informeerimine ja patsientide/klientide kaasamine tegevustesse, et toetada, säilitada ja arendada nende vaimset, füüsilist ja sotsiaalset tervist. Haigla tagab sõbraliku töökeskkonna, mis suurendab töömotivatsiooni, avardab koostööd, meeskonnatööd, tugigruppide tekkimist, võimaldab personalile regulaarset täiendõpet ja huvi osaleda asutuse arendustegevuses.
Põlva haigla pakub erinevaid raviteenuseid ja rehabilitatsiooniteenuseid kuues osakonnas: kirurgiaosakonnas, siseosakonnas, taastusravi- ja rehabilitatsiooniosakonnas, sünnitu-günekoloogiaosakonnas, erakorralise meditsiini osakonnas, õendus-hooldusosakonnas.

Organisatsiooni ja ressurssidega seotud eesmärgid: Võrgustumine TÜ Kliinikumiga

- Tervikliku tervishoiupiirkonna tagamiseks haigla arengukavade, strateegiliste dokumentide, infosüsteemide ühtlustamine Kliinikumiga (kui tütarhaiglaga)
- Koostöö Kliinikumiga erinevate valdkondade tasandil (administreerimine, ravitöö, tugiteenused)
- Haiglal on Lõuna-Eestis hea tuntus ja positiivne imago, meie prioriteediks on Lõuna-Eesti Taastusravi Kompetentsikeskuse väljaarendamine koostöös Kliinikumiga
- Teabe liikumine organisatsioonis ja organisatsiooni väliselt on tõhus ja toimiv
- Haigla finantsiline jätkusuutlikkus on tagatud

Teenusega seotud eesmärgid : Integreeritud ja järjepidev ravi

- Haigekassa ravi rahastamise lepingu ressursi *otstarbekas ja planeeritud* kasutamine (adekvaatne ja järjepidev ravi)
- Ühtse haiglainfosüsteemi (EHL) kasutuselevõtt infosüsteemide ühtlustamiseks ja patsientide info paremaks liikumiseks
- Patsientide ravi järjepidevuse tagamiseks koostöö Kliinikumi kui kõrgema ravietapi asutusega ja teiste kaasatud raviasutustega
- Koostöö perearstidega (esmatasandi tervishoiusüsteem) patsientide info paremaks kahesuunaliseks liikumiseks (saatekirjad, epikriisid)
- Patsiendi ravi toetava ja tervisedendusliku tegevuse järjepidevuse tagamiseks meetmete arendamine (koduõendus, vähihaigete toetusravi, koolitervishoid)

Teenuse kvaliteediga seotud eesmärgid : Ravikvaliteet

- Haigla omab toimivat kvaliteedijuhtimissüsteemi , tervikliku kvaliteedijuhtimissüsteemi tagamine läbi põhi- ja tugiprotsesside pideva arendamise
- Ravitöö- ja õendusabi juhendite ning meditsiinilise dokumentatsiooni ühtlustamine Kliinikumiga
- Radioloogia, laboriteenistuse ja apteegi kvaliteedisüsteemi arendamine ja ühtlustamine Kliinikumiga
- Kaebuste ja ettepanekute juhtimissüsteemi arendamine
- Patsientide turvalisuse tagamine, patsientide ohutuse jälgimine (POI rakendamine)
- Taastusravi osakonna ja rehabilitatsioonikeskuse vastamine EQUASS sertifikaadile, jätkuvalt akrediteeringu taotlemine

Paikkonnale orienteerutud strateegia: Integreeritud koostöö

- Haiglal on toimiv koostöö erinevate tervishoiu õppeasutustega (Tartu Ülikool, Tartu Tervishoiu Kõrgkool ja Tallinna Tervishoiu Kõrgkool), haigla on koolitus-praktikabaasiks
- Integreeritud maakondliku koostöövõrgustiku väljaarendamine sotsiaalhoolekande süsteemiga
- Koostöö kohalike omavalitsustega kindlustamata inimeste ravi tagamiseks
- Koostöö maakonna Rahvatervise Nõukogu ja tervisekomisjonidega tervisedenduslike tegevuste planeerimisel
- Paikkonna elanike aktiivne kaasamine tervisega seotud projektidesse ja programmidesse

Aastal 2019 on põhieesmärk täita kõik Haigekassa ees võetud lepingulised kohustused ja suurendada rehabilitatsiooniteenuste mahtu nii Sotsiaalkindlustusametiga kui Töötukassaga. Samuti on eesmärk suurendada tasuliste teenuste müügimahtu ning hoida kontrolli all eelarves planeeritud kulud. Seoses TÜ Kliinikumiga võrgustumisega plaanime aasta I-kvartali jooksul üle minna Kliinikumis kasutusel olevale haigla infosüsteemile eHL.

Aitame igakülgselt kaasa, et Põlva perearstid moodustaksid Tervisekeskuse.

Peamised finantssuhtarvud Põlva Haigla AS aruandes

	2018	2017
Müügitulu (eurot)	6 389 594	5 796 075
Käibe kasv (%)	10,2	6,0
Puhaskasum (eurot)	831 037	237 823
Kasumi kasv (%)	249,0	0
Puhasrentaablus (%)	13,0	4,1
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades)	1,1	1,8
Koguvara tulutase (ROA) (%)	18,6	6,4
Omakapitali tulutase (ROE) (%)	22,9	8,5

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:
Käibe kasv = (müügitulu 2018 - müügitulu 2017) / müügitulu 2017*100
Kasumi kasv (%) = (puhaskasum 2018 – puhaskasum 2017) / puhaskasum 2017*100
Puhasrentaablus (%) = puhaskasum / müügitulu*100
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused
ROA (%) = puhaskasum / varad kokku * 100
ROE (%) = puhaskasum / omakapital * 100

Sihtasutus Tartu Kiirabi tegevusaruanne

Üldandmed

Tartu Kiirabi põhiliseks tegevusalaks on haiglaeelse erakorralise meditsiiniabi ehk kiirabiteenuse osutamine (tegevusala kood 86901). Täiendavalt osutab Tartu Kiirabi koolitusteenust ja patsiendi transporditeenust.

SA Tartu Kiirabi osutas kiirabiteenust seisuga 31.12.2018 kokku 26 kiirabibrigaadiga, mis paiknevad järgnevalt: Tartu baasides 9 brigaadi (millest 3 reanimobiili), Elva baasis 1, Alatskivi baasis 1, Põlvas 2 brigaadi, Räpinas 1 brigaad, Jõgeval 2 brigaadi, Põltsamaal 1 brigaad, Mustvees 1 brigaad, Otepääl 1 brigaad, Paides 2 brigaadi, Türil 1 brigaad, Viljandis 2 brigaadi, Suure-Jaanis 1 brigaad ja Abja-Paluojal 1 brigaad.

Kvaliteetse kiirabiteenuse osutamiseks teeb Sihtasutus Tartu Kiirabi koostööd Häirekeskuse, kõigi Eesti erakorralise meditsiiniabi haiglatega, teiste kiirabiasutustega, päästeteenistuse, politsei ning piirivalvega.

Kiirabi kõrgeim juhtorgan on 5-liikmeline nõukogu. Nõukogu esimees on Maret Tark, liikmed Joel Starkopf, Marek Seer, Jelena Frunze, Verni Loodmaa.

Kiirabiteenuse osutamine

Kiirabiteenust rahastati Eesti Haigekassa eelarvest vastavalt Terviseametiga sõlmitud halduslepingule. Juhatus koostas ja nõukogu kinnitas SA Tartu Kiirabi 2018. aasta eelarve. Iga kvartal esitati Terviseametile rahakasutuse aruanne ja kiirabibrigaadide operatiivarvestuses oldud aeg. Kvartaalselt esitati eelarve täitmise ja põhitegevuste aruanne asutuse nõukogule.

Põhitegevuse käigus tehti 59808 kiirabivisiiti (2017.a 59276), elustamiskatseid 151 korral, millest 70 olid esmalt efektiivsed.

Tabel 21. Tartu Kiirabi kiirabivisiidid 2014-2018. aastal.

	2014	2015	2016	2017	2018
Visiitide üldarv	61 112	60 848	61 959	59 276	59 808
sh hospidaliseeriti	21 030	19 339	21 284	20 742	20 355
sh õnnetusjuhtumid (trauma+ mürgitused)	8 212	7 826	7 503	7 139	7 184
sh sünnitajate vedu	235	239	203	181	185

SA Tartu Kiirabi läks 1. aprillist 2015 üle e-kiirabile ehk arvutipõhisele kiirabikaardi täitmisele. Korraldasime Itaaliast, Soomest ja Lätist raskes üldseisundis haigete transporti SA TÜ Kliinikumi ning on võetud piiripunktis patsient üle teise riigi kiirabilt.

Riigieelarvest laekus 11 836 998 eurot (2017.a 10 712 264 eurot) kiirabiteenuse osutamiseks.

Tulenevalt põhikirjast koostöös Tartu Ülikooli Arstiteaduskonna ja SA Tartu Ülikooli Kliinikumiga toimus meditsiinipersonali diplomieelne ja järgne täiendõpe.

SA Tartu Kiirabi koolituskeskus korraldas 367 koolituspäeva (2017.a 284 koolituspäeva) ja kokku oli osalejaid 4107 inimest (2017.a 3027 osalejat). Sellest laekus tulu 307 936 (2017.a. 275 778) eurot.

Juhatuse liikmete tasud koos sotsiaalmaksuga moodustasid 180 986 eurot (2017.a 158 203 eurot). Nõukogu liikmete tasud koos sotsiaalmaksuga olid 16 758 eurot (2016.a 16 758 eurot).

SA Tartu Kiirabis töötas 31.12.2018 seisuga 487 töötajat 384 ametikohal,, neist 100 arsti 45 ametikohal , 225 õde 189 ametikohal ja 119 autojuht-kiirabitehnikut 117 ametikohal.

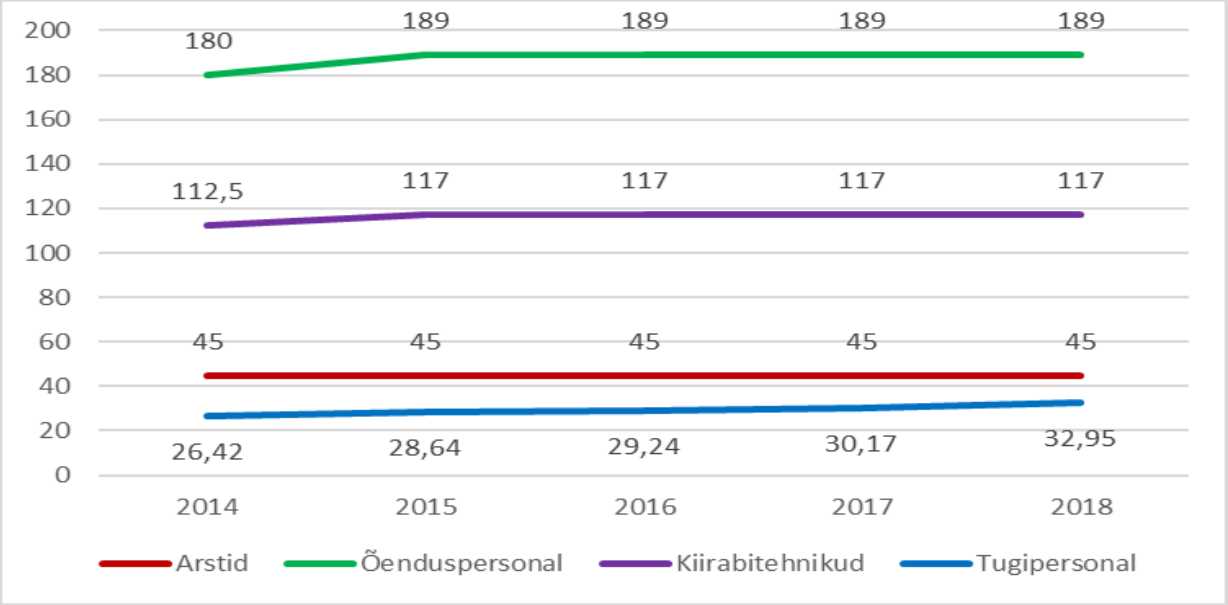

Joonis 25. Täidetud ametikohad Tartu Kiirabis 2014-2018. aastal seisuga 31.12.2019.

Töötajate töötasudeks koos sotsiaalmaksuga maksti 9 878 072 eurot, millest arstidele tasuti 1 971 298 eurot, õenduspersonalile 4 898 162 eurot ning autojuht-kiirabitehnikutele koos administratiiv- ja abipersonaliga 3 008 612 eurot.

Sõlmiti ka SA Tartu Kiirabi ja Eesti Tervishoiutöötajate Kutseliidu vaheline kollektiivleping ja töötasukokkulepe.

31.12.2018 seisuga koosnes SA Tartu Kiirabi autopark 58 autost. 2018. aasta teises pooles sõlmiti riigihanke tulemusel leping viie kiirabiauto ostuks Profile Vehicles Baltic OÜ-ga. Tegemist on kolme Volkswagen Transporter baasil ehitatud kiirabiautodega ja kahe täiskasvanute reanimobiili autoga, mis ehitatakse Mercedes Sprinter uue mudel baasil. Kõik autod on varustatud uute mGis arvutitega ja patsiendiraamidega. Autod valmivad 2019 aasta esimeses pooles.

2018. aastal pakkusime turvamisteenust paljudele Eesti rahvaspordi ja motospordi üritustele. Suurimad rahvaspordiüritused olid Tartu Maratoni sarja kuuluvad ratta-, jooksu- ja rulluisumaratonid. Turvasime Tartus toimunud Euroopa meistrivõistlusi triatlonis ja Otepääl toimunud Ironman Otepää 70.3 triatlonit.
Osalesime erinevatel koostööõppustel. „Sinu käed päästavad elu 2018“ tegevustes keskendusime 15.-17. oktoobril valdavalt SA Tartu Kiirabi teeninduspiirkonnas erinevate elanikkonna gruppide koolitamisele.

Eesmärgid aastaks 2019

- Kiirabiteenuse kättesaadavuse ja kvaliteedi tagamine tõenduspõhiste kvaliteedistandardite tasemel
- Jätkata e-kiirabi arendusprojekte koostöös Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskusega (TEHIK), Sotsiaalministeeriumi, Terviseameti ning erinevate IT-ettevõtetega
- Jätkata kriisiplaanide väljatöötamist ja rakendamist Tartu Kiirabis
- Tartu Kiirabi arengukava uuendamine seoses haiglavõrgu ja kiirabiteenuse piirkonna muutumisega
- Eesti kiirabi riigireservi edasiarendamine
- Töötajate rahulolu tõstmine

Peamised finantssuhtarvud Tartu Kiirabi aruandes

	2018	2017
Käibe kasv %	10,28	5,33
Tulemi kasv %	67,99	-67,27
Puhasrentaablus %	1,56	1,02
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	1,66	1,48
ROA %	4,26	2,77
ROE %	6,69	4,2

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:
Käibe kasv = (tulu ettevõtlusest 2018-tulu ettevõtlusest 2017)/tulu ettevõtlusest 2017 *100
Tulemi kasv = (tulem 2017-tulem 2017)/tulem 2017*100
Puhasrentaablus = tulem/tulu ettevõtlusest *100
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja = käibevara/lühiajalised kohustused
ROA % = tulem/varad kokku*100
ROE % = tulem/netovara*100

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017	Lisa
VARAD			
Käibevara			
Raha	31 734 587	44 539 326	2
Nõuded ja ettemaksed	40 928 351	16 370 571	3
Varud	4 934 879	4 529 027	5
Käibevara kokku	**77 597 817**	**65 438 924**	
Põhivara			
Finantsinvesteeringud	1 981	810 444	9
Nõuded ja ettemaksed	149 987	183 814	3
Kinnisvarainvesteeringud	1 576 222	105 268	11
Materiaalne põhivara	120 409 424	123 343 971	12
Immateriaalne põhivara	6 164 786	4 845 840	13
Põhivara kokku	**128 302 400**	**129 289 337**	
VARAD KOKKU	**205 900 217**	**194 728 261**	
KOHUSTUSED JA NETOVARA			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	2 835 416	2 971 657	16
Võlad ja ettemaksed	30 765 316	27 168 587	17
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	74 663	99 053	21
Lühiajalised kohustused kokku	**33 675 395**	**30 239 297**	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	25 374 194	28 147 630	16
Muud pikaajalised kohustused	285 053	76 953	17
Pikaajaliseed kohustused kokku	**25 659 247**	**28 224 583**	
KOHUSTUSED KOKKU	**59 334 642**	**58 463 880**	
Netovara			
Vähemusosalus	6 478 301	4 578 922	
Emaettevõtja asutajatele kuuluv netovara			
Sihtkapital	33 773 392	33 773 392	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	98 531 085	93 992 286	
Aruandeperioodi tulem	7 782 797	3 919 781	
NETOVARA KOKKU	**146 565 575**	**136 264 381**	
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU	**205 900 217**	**194 728 261**	

Lisad lehekülgedel 66 kuni 99 on konsolideeritud raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud tulemiaruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa
Annetused ja toetused	2 018 866	408 137	21
Tulu ettevõtlusest	233 470 438	205 901 606	22
Muud tulud	3 979 327	3 382 701	23
Kokku tulud	**239 468 631**	**209 692 444**	
Mitmesugused tegevuskulud	-71 857 791	-64 563 836	24
Tööjõukulud	-131 418 035	-112 919 186	25
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-15 079 938	-14 760 397	11,12,13
Muud kulud	-12 443 720	-13 267 748	26
Kokku kulud	**-230 799 484**	**-205 511 167**	
Põhitegevuse tulem	**8 669 147**	**4 181 277**	
Intressikulud	-365 396	-316 566	27
Muud finantstulud ja -kulud	6 723	18 773	28
Aruandeaasta tulem	**8 310 474**	**3 883 484**	
Emaettevõtte osa kasumist (kahjumist)	7 782 797	3 919 781	
Vähemusosaluse osa kasumist (kahjumist)	527 677	-36 297	

Lisad lehekülgedel 66 kuni 99 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa
Rahavood majandustegevusest			
Tegevustulem	8 669 147	4 182 177	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	15 079 938	14 760 397	11,12,13
Kasum põhivara müügist	-376 130	-3 288	23
Tuludesse kantud sihtfinantseerimine	-2 018 866	-408 137	21
Muud mitterahalised tehingud põhivaraga	-11 880	-71 648	
Eraldise moodustamine	187 910	3 217 897	
Muud mitterahalised tehingud	50 132	179 445	
Muud korrigeerimised	-143 911	55 927	
Nõuete ja ettemaksete muutus	-24 024 696	-722 305	
Varude muutus	-356 022	-431 021	
Kohustuste ja ettemaksete muutus	2 775 629	1 285 860	
Makstud intressid	-274 026	-309 828	
Laekumised sihtotstarbelistest laekumistest	485 645	585 903	21
Rahavood majandustegevusest kokku	**42 870**	**22 321 379**	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekumised põhivara sihtfinantseerimisest	1 280 949	0	21
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-12 591 158	-8 343 419	
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	532 550	6 288	
Laekunud äriühendusest	924 385	0	
Laekunud intressid	5 215	3 216	
Antud laenud	-18 000	0	
Antud laenude tagasimaksed	26 619	0	
Tasutud tütarettevõtete soetamisel	-218	-809 112	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	**-9 839 658**	**-9 143 027**	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Eraldis riigieelarvest	0	800 000	
Saadud laenude tagasimaksed	-2 739 172	-2 981 533	
Kapitalirendi tagasimaksed	-268 779	-205 062	
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	**-3 007 951**	**-2 386 595**	
Rahavood kokku	**-12 804 739**	**10 791 757**	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	44 539 326	0	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	**-12 804 739**	**44 539 326**	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	31 734 587	44 539 326	

Lisad lehekülgedel 66 kuni 99 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud netovara aruanne

(eurodes)

	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	Vähemusosalus	Kokku netovara	Lisa
Saldo 31.12.2016	**33 773 392**	**93 192 286**	**4 622 831**	**131 588 509**	
Eraldis riigieelarvest	0	800 000	0	800 000	8
Muud muutused omakapitalis	0	0	-7 612	-7 612	
Aruandeaasta tulem	0	3 919 781	-36 297	3 883 484	
Saldo 31.12.2017	**33 773 392**	**97 912 067**	**4 578 922**	**136 264 381**	
Eraldis riigieelarvest	0			0	8
Lisandumised äriühenduste kaudu	0	619 018	1 371 702	1 990 720	
Aruandeaasta tulem	0	7 782 797	527 677	8 310 474	
Saldo 31.12.2018	**33 773 392**	**106 313 882**	**6 478 301**	**146 565 575**	

Lisad lehekülgedel 66 kuni 99 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Tartu Ülikooli Kliinikumi 2018. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga. Eesti Finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendab avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhend. Juhendis kirjeldatud arvestusmeetodid tulenevad Raamatupidamise seadusest ja Raamatupidamise Toimkonna juhenditest, samuti rahvusvahelistest avaliku sektori raamatupidamise standarditest.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Konsolideeritud tulemiaruande koostamisel on lähtutud RTJ 14 lisas toodud kasumiaruande skeemist nr. 1.

Majandusaasta algas 1. jaanuaril 2018 ja lõppes 31.detsembril 2018. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva 31.12.2018.a. ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

2018. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad Sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum (emaettevõte) ja tema tütarettevõtete AS Põlva Haigla, SA Tartu Kiirabi, AS Lõuna-Eesti Haigla, sh As Lõuna-Eesti Haigla tütarettevõtted - OÜ Metsakohvik, OÜ Pesuring - ja AS Valga Haigla, sh tütarettevõtted - SA Terve Valgamaa ja OÜ Valga Haigla Apteek -finantsnäitajad. Informatsioon tütarettevõtete kohta on toodud lisas 8.

Konsolideeritud aruande koostamine

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale tulemile ja ta saab mõjutada seda tulemi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtja kontrolli all olevate tütarettevõtjate finantsnäitajad. Ema – ja tütarettevõtjate vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõude, kohustised, tulu, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on konsolideeritud aastaaruandest elimineeritud. Vajadusel on tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks kontserni arvestuspõhimõtetele.

Vähemusomanike osa tütarettevõtete tulemuses ja omakapitalis on konsolideeritud tulemiaruandes näidatud eraldi kirjel ja konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist.

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet mille üle on Kliinikumi kontsernil kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui kontsern omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Tütarettevõtte definitsioonile vastavad ka mitteäriühingud (sihtasutused). Kui kontsern omab sihtasutuses valitsevat mõju (üldjuhul üle 50% hääleõigusest) kajastatakse osalust 100%-na.

Sidusettevõtted
Sidusettevõte on ettevõte, mille üle Kliinikumi kontsern omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui kontsern omab ettevõttes 20-50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.
Kui kontsern omab sihtasutuses olulist mõju (üldjuhul 20-50% hääleõigusest), osalust ega finantsinvesteeringut bilansis ei kajastata. Sissemaksed osaluse objekti sihtkapitali kajastatakse antud toetuse kuluna.
Äriühendused ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel
Ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimunud äriühendusi kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil, mille kohaselt kajastatakse omandatud osalus teises ettevõttes omandatud netovara bilansilises väärtuses (st. nagu omandatud varad ja kohustised olid kajastatud omandatud ettevõtte bilansis) ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara bilansilise väärtuse vahe kajastatakse omandava ettevõtte omakapitali vähenemise või suurenemisena.
Osalused sihtasutustes
Osalusi valitseva ja olulise mõju all olevates üksustes (sihtasutustes) kajastatakse järgmiselt:

- Kui kontserni üksus omab sihtasutuse valitsevat mõju (üldjuhul üle 50% hääleõigusest),kajastatakse osalust 100%-na;
- Kui kontsern omab sihtasutuses olulist mõju (üldjuhul 20-50% hääleõigusest), osalust ega ka finantsinvesteeringut bilansis ei kajastata (sissemaksed osaluse objekti sihtkapitali kajastatakse antud toetuse kuluna).

Kontrolli ja olulise mõju määramisel sihtasutustes arvestatakse ka asjaolu, kas kontsernile lähevad üle sihtasutuse varad selle likvideerimisel.
Kontsern omab valitsevat mõju (üle 50% hääleõigusest) Sihtasutuses Tartu Kiirabi (vt lisa 8) Kontsern osaleb viies asutatud sihtasutuste tegevuses sihtasutuste nõukogude kaudu, nimetades nendesse oma esindaja(d).
Kliinikum on asutajaliige järgmistes sihtasutustes:

- Sihtasutus Ida-Viru Keskhaigla
- Eesti E-Tervise Sihtasutus
- Sihtasutus Bengt Björksten Fond
- Sihtasutus Eesti Agrenska Fond
- Sihtasutus Eesti Tervishoiu Pildipank

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldatakse konsolideeritava üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhiaruanded: bilanss, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne ja netovara muutuste aruanne. Emaettevõtte konsolideerimata põhiaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes, mis on esitatud käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aruande lisadena, on investeeringud tütarettevõtetesse kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses.
Finantsvarad
Kontsernil on järgmised finantsvarad: raha ja ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, ning lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud. Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval (s.t päeval, mil kontsern võtab endale kohustise teatud finantsvara ostuks või müügiks.
Raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjatele ja muud nõuded (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse

nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades.
Pikaajaliste finantsinvesteeringutena (muude pikaajaliste investeeringutena aktsiatesse ja väärtpaberitesse ning pikaajaliste nõuetena) kajastatakse väärtpabereid (aktsiad, võlakirjad, obligatsioonid,fondi osakud jne.), mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul (v.a. investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse), kindla lunastustähtajaga väärtpaberid, mille lunastustähtaeg on hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva, ning antud laenud, mille maksetähtaeg on hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva.
Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse finantsvarad alla järgnevalt:

1. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (näiteks nõuded ja lunastustähtajani hoitavad võlakirjad) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga);
2. Soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (aktsiad ja muud omakapitali instrumendid, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusele (diskonteerituna turu keskmise tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes);
3. Õiglases väärtuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla nende õiglasele väärtusele.

Väärtuse langusest tulenevaid allahindlusi kajastatakse tulemiaruandes kuluna.
Väärtuse languse tühistamised:

1. Juhul, kui eelnevalt alla hinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam
    a. finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusest ja
    b. bilansilisest jääkväärtusest korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud. Allahindluste tühistamisi kajastatakse tulemiaruandes.
2. Nende finantsvarade puhul, mida kajastatakse soetusmaksumuses, kuna nende õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt määratav, allahindlusi ei tühistata.

Raha
Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke, kuni 3-kuulisi deposiite ning paigutusi rahaturufondidesse.
Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja –kohustised Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale euro (s.o kontserni arvestusvaluuta).
Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Kõik välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja – kohustised (rahas tasutavad nõuded ja laenud) on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel.
Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid on kajastatud tulemiaruandes perioodi tulu ja kuluna.
Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi alusel.

Nõuded ja ettemaksed
Nõuetena ostjate vastu kajastatakse kontserni tavapärase majandustegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused).
Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas.
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma on vahe nende nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, kasutades sisemise intressimäära meetodit.
Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse tulemiaruandes mitmesuguste tegevuskuludena.
Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.
Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, muud lühiajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.
Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades.
Tekkepõhine nõue lõpetamata haigusjuhtude tulude kajastamisel aastavahetusel näidatakse grupis "Nõuded ja ettemaksed" eraldi real.
Varud
Varud on varad, mida hoitakse müügiks kontserni tavapärase majandustegevuse käigus, mida parajasti toodetakse müügiks tavapärase majandustegevuse käigus ja materjalid ja tarvikud, mida tarbitakse tootmisprotsessis või teenuste osutamisel.
Varudeks on tooraine ja materjal, ostetud kaubad müügiks, ettemaksed hankijatele varude eest ja müügiks hoitavad seadmed.
Vastutaval hoiul olevate tervishoiualase hädaolukorra ravimite ja tuberkuloosiravimite varu kohta peetakse arvestust bilansiväliselt.
Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted
Varud on algselt võetud arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.
Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.
Kuna kontsern kuulub avalikku sektorisse, siis on lähtutud avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse erisustest varude arvestamisel. Tulenevalt avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendi jõustumisest alates 1. jaanuar 2004.a. on varude soetamisel tasutud käibemaks ja muud tagastamisele mittekuuluvad maksud kajastatud soetamishetkel kuluna ning seda ei kajastata varude soetusmaksumuse koosseisus.
Varude soetusmaksumuse kuludesse kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.
Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus.

Kinnisvarainvesteeringud
Kinnisvarainvesteeringuks loetakse ainult selliseid kinnisvaraobjekte (maa, hoone, hoone osa), mida renditakse välja avalikku sektorisse mittekuuluvale üksusele renditulu teenimise eesmärgil või hoitakse turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida ei kasutata oma põhitegevuses.
Mõningaid kinnisvaraobjekte (maa, hoone) kasutatakse peamiselt enda majandustegevuses, kuid ebaolulises osas ka renditulu teenimise eesmärgil. Need kinnisvaraobjektid ei ole eraldi võõrandatavad, mistõttu kajastatakse kogu objekti materiaalsed põhivarad.
Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud. Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.
Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalsete põhivarade soetusmaksumusele ainult juhul kui need vastavad materiaalsete põhivarade mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.
Juhul, kui kinnisvarainvesteeringu objektil vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele ning asendatava komponendi jääkmaksumus kantakse bilansist maha.
Kinnisvarainvesteeringute amortisatsioonikulu ja kahjumeid väärtuse langusest kajastatakse tulemiaruandes analoogiliselt materiaalsete põhivarade amortisatsioonikuluga ning kulumit arvestatakse lineaarse meetodi järgi, rakendades 5 % amortisatsioonimäära aastas.
Kinnisvarainvesteeringu kajastamine bilansis lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu.
Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud tulem kajastatakse lõpetamise perioodi tulemiaruandes muude tulude või muude kulude real.
Kui kinnisvaraobjekti kasutamise eesmärk muutub, klassifitseeritakse vara bilansis ümber.
Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objekti suhtes selle vararühma arvestuspõhimõtteid, kuhu objekt on üle kantud.
Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad
Materiaalsed põhivarad
Materiaalse põhivarana on bilansis kajastatud Kliinikumi enda majandustegevuses kasutatavaid varasid, mille hinnanguline kasutusiga on rohkem kui üks aasta ja soetusmaksumus ületab 5 000 eurot ühiku kohta.
Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5 000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse. Kuludesse kantud väheväärtusliku inventari üle peetakse arvestust bilansiväliselt.
Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalseid põhivarasid kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalsete põhivarade arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaradega. Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalsete põhivarade soetusmaksumusele ainult juhul kui need vastavad materiaalsete põhivarade mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.
Parenduste käigus asendatud komponent eemaldatakse bilansist. Uuele komponendile määratakse eluiga lähtuvalt tema kasulikust elueast, kuid mis ei ole põhiobjekti elueast pikem.

Kuna kontsern kuulub avalikku sektorisse, siis on lähtutud põhivarade osas avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse erisustest põhivarade arvestamisel. Tulenevalt avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendist ei ole avaliku sektori üksusel lubatud kapitaliseerida materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade maksumusse käibemaksu ja muid mittetagastatavaid makse ning lõive (välja arvatud tööjõukuludelt arvestatud maksud), mistõttu on materiaalsete põhivarade soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.
Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.
Kasulik eluiga põhivarade gruppide lõikes (aastates)

Hooned ja ehitused	10-50 aastat
Masinad ja seadmed	2-25 aastat
Majandusinventar ja bürooseadmed	5-25 aastat
Transpordivahendid	5-25 aastat
Arvutustehnika	2-7 aastat

Piiramata kasutuseaga objekte (maa ja püsiva väärtusega kunstiteosed) ei amortiseerita.
Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgile ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkväärtust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade ning lõppväärtuse põhjendatust.
Laenukasutuse kulutusi (intressid), mis on seotud materiaalsete põhivarade ehitusega, põhivarade soetusmaksumuses ei kajastata.
Materiaalsete põhivarade kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Tulem, mis on tekkinud materiaalsete põhivarade kajastamise lõpetamisest, kajastatakse tulemiaruandes muude tulude või muude kulude real.

Immateriaalsed põhivarad

Immateriaalsete põhivaradena kajastatakse füüsilise substantsita vara kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5 000 eurost. Immateriaalsed põhivarad võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalseid põhivarasid selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.
Immateriaalsete põhivarade soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud on kajastatud soetamishetkel kuluna.
Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt ja lähtutakse vara kasulikust elueast. Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning-meetodi põhjendatust.

Litsentsid ja tarkvara

Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, ettevõtte poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest saadakse tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse tulemiaruandes

kuludena. Litsentside ja arvutitarkvara kulud amortiseeritakse hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on 5-20 aastat.

Varade väärtuse langus

Tartu Ülikooli Kliinikumi kontsern kui avaliku sektori üksus, kes rakendab Eesti Finantsaruandluse standardit, ei tee kaetava väärtuse teste ega kajasta varade väärtuse langust kaetavale väärtusele avaliku teenuse osutamiseks vajalike põhivarade puhul kui vara väärtus ei langenud selle riknemise või muul põhjusel osaliselt või täielikult kasutusest eemaldamise tõttu. Muudel juhtudel hinnatakse igal bilansipäeval piiramata kasutusega materiaalsete põhivarade ja amortiseeritavate varade puhul vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist.

Selliste ajaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kulu kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada.

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (va firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta tulemiaruandes põhivarade allahindluse kulude vähendamisena.

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks (põhiosa tagasimakse). Finantskulu jaotub kogu rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama.

Kapitalirendi tingimustel renditud vara amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaradega, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulemiaruandes kuluna.

Kontsern kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt põhivaradega. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimispõhimõtetest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.
Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.
Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustisi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustisi, mis on avaldunud enne bilansipäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad.
Eraldiste kajastamisel bilansis lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajaliku summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolele.
Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.
Muud võimalikud või eksisteerivad kohustised, mille realiseerumine ei ole tõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.
Eraldisena on kajastatud juhatuse liikmete tulemustasu, kutsehaigetele makstavat hüvitist ja pooleliolevate kohtuvaidlustega kaasnevaid võimalikke kulusid.

Annetused ja toetused

Toetustena kajastatakse saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning antud vahendeid (antud, vahendatud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid. Toetuste kajastamisel lähtutakse avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendis toodud põhimõtetest.
Toetused jaotatakse järgmisteks liikideks:

1. sihtfinantseerimine – teatud projektipõhisel sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi;
2. tegevustoetused – antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest.

Sihtfinantseerimise liigid on:

1. kodumaine sihtfinantseerimine;
2. välismaine sihtfinantseerimine.

Kodumaine sihtfinantseerimine on residentidelt, sh teistelt avaliku sektori üksustelt saadud sihtfinantseerimine (välja arvatud nende kaudu vahendatud välismaine sihtfinantseerimine).
Välismaine sihtfinantseerimine on mitteresidentidelt, sealhulgas rahvusvahelistelt organisatsioonidelt, saadud sihtfinantseerimine.

Sihtfinantseerimist kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvele võtmise kuupäeval.
Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivarade soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Tegevustoetus kajastatakse tuluna raha laekumisel.
Kui toetuse andja või vahendaja annab toetust kulude lihtsustatud hüvitamisviiside alusel (standardiseeritud ühikuhinnad), ilma nende kohta kuludokumente nõudmata, kajastatakse sihtfinantseerimise tulu aruande perioodil.
Sihtfinantseerimise kajastamisel eristatakse tegevuskulude ja põhivarade sihtfinantseerimist.
Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Põhivarade sihtfinantseerimise põhitingimuseks on, et kontsern toetuse saajana peab ostma, ehitama või muul viisil soetama teatud põhivarad.
Sihtfinantseerimist põhivarade soetamiseks kajastatakse tuluna toetuse saamise tekkepõhisel momendil, st põhivarade soetamise perioodis. Sihtfinantseerimise arvel soetatud põhivarad soetusmaksumus kajastatakse vastavalt põhivaraobjekti kuuluvusele kas materiaalse või immateriaalse põhivarana.
Kui sihtfinantseerimisega seotud kulutused on tehtud või põhivara soetatud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud või põhivarad soetatud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena bilansikirjel "Võlad ja ettemaksed" saadud ettemaksetena.
Mitterahalise sihtfinantseerimise korral eristatakse:

1. sihtfinantseerimist kolme osapoolega seotud tehingus, kui toetuse andja või vahendaja kannab raha üle otse kaupade või teenuste tarnijale, kellelt kontsern toetuse saajana kaupu või teenuseid saab;
2. sihtfinantseerimist, mille korral toetuse andja annab kontsernile toetuse saajana üle kaupu või teenuseid ning millega ei kaasne otseselt nende müük tarnija poolt.

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja tarnijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimuks siis, kui raha liiguks läbi toetuse saaja tarnijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla tarnijale ja nõude toetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt).
Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglases väärtuses.
Teiselt avaliku sektori üksuselt mitterahalise sihtfinantseerimisena saadud põhivarad kajastatakse õiglases väärtuses või kui see ei ole teada, üleandja poolt näidatud jääkväärtuses.
Kui selgub, et kõik toetuse saamise tingimused ei ole täidetud ning kontsern toetuse vahendajana või saajana vastutab toetuse andja ees saajapoolsete lepingutingimuste täitmise ja raha sihipärase kasutamise eest, kajastatakse lepingu rikkumise selgumisel tagasinõue toetuse saaja vastu ja / või tagasimaksekohustis toetuse andja ees. Ühtlasi vähendatakse saadud toetuste tulu ja / või antud toetuste kulu. Sihtfinantseerimise kajastamisel eristatakse tulemiaruandes kajastamisel sihtfinantseerimist ja selle vahendamist. Sihtfinantseerimist nimetatakse vahendamiseks, kui see saadi edasifinantseerimiseks, mitte oma tegevuskulude katteks või varade soetuseks. Vahendamise korral võrdub vahendamiseks saadud toetuste tulu edasiantud toetuste kuluga.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.
Kontserni põhitegevusega seotud tulude arvestuspõhimõtted on järgmised:

Tervishoiuteenused

Tulu tervishoiuteenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulusid ja kulusid) on võimalik usaldusväärselt prognoosida ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Teenuse osutamisest saadavad tulud kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud.
Kui teenuse osutamist hõlmava tehingu või projekti lõpptulemust ei ole võimalik usaldusväärselt prognoosida, kuid on tõenäoline, et kontsern suudab katta vähemalt teenusega seotud kulud, on tulu kajastatud ainult tegelike lepingu täitmisega seotud kulude ulatuses. Juhul kui ei ole tõenäoline, et kontsern suudab tagasi teenida vähemalt teenusega seotud kulud, tulu teenuse osutamisest ei kajastata. Kui on tõenäoline, et teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud ületavad teenuse osutamisest saadava tulu, siis kajastatakse oodatav kahjum täies ulatuses kohe.
Aruandeaasta müügitulu korrigeeritakse vastavalt bilansipäeval lõpetamata haigusjuhtude jääkide muutusele võrrelduna eelmisel bilansipäeval lõpetamata haigusjuhtude jäägiga.
Juhtkonna hinnangu aluseks on ravijuhtude väljavõte raviarvestusprogrammist. Kuna raviarvestusprogrammi piirangu tõttu on võimalik saada infot poolelioleva teenuse kohta ainult nende ravijuhtude kohta, mis on väljavõtte võtmise hetkeks lõpetatud, võetakse väljavõte võimalikult hilise kuupäevaga. Tekkepõhine nõue lõpetamata haigusjuhtude eest on kajastatud kirjel ostjatelt laekumata arved lisas 4.

Koolitusteenused

Ühekordse koolituse puhul kajastatakse tulu antud toimingu teostamise järel. Juhul kui koolitust osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, kajastatakse koolitusteenust tuluna lineaarselt lepingus ettenähtud koolitusperioodi jooksul.

Ravimiuuringuteenus

Tulu ravimiuuringutest kajastatakse lähtudes teenuse valmidusastmest.

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

Seotud osapooled

Seotud osapooltena käesolevas aruandes on käsitletud:

1. kontserni sidusettevõtteid;
2. mittetulundusühinguid, mis ei kuulu Tartu Ülikooli Kliinikumi konsolideerimisgruppi, kuid milles kontsern omab olulist mõju;
3. sihtasutusi, mille üks asutajatest on Tartu Ülikooli Kliinikum kontsern;
4. Tartu Ülikooli Kliinikumi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmeid ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid sihtasutusi, mittetulundusühinguid ja äriühinguid;
5. Tartu Ülikooli Kliinikumi tütarettevõtete juhatuse liikmeid ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid sihtasutusi, mittetulundusühinguid ja äriühinguid;
6. Tartu Ülikooli Kliinikumi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete ja tütarettevõtete juhatuse liikmete pereliikmeid, kelleks loetakse abikaasa, elukaaslane ja laps ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid sihtasutusi, mittetulundusühinguid ja äriühinguid.

Tulenevalt 24.11.2014 jõustunud avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendi muutustest (§491) avalikustatakse muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas alates

01.01.2015 algavate aruandeperioodide kohta koostatavates raamatupidamise aastaaruannetes informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või aruandekohustuslase sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.
Mitteturutingimustel, õigusaktidele või aruandekohustuslase sisedokumentide üldistele nõuetele mittevastavaid tehinguid 2017. ja 2018. aastal ei olnud.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Sularaha kassas	32 741	29 127
Arvelduskontod	31 701 846	44 510 199
Raha ja raha ekvivalendid kokku	31 734 587	44 539 326

2018.a. oli pangaintressitulu kokku 4 202 eurot.
2017.a. oli pangaintressitulu kokku 3 303 eurot.
Vabu rahalisi vahendeid deponeeritakse tähtajaliselt 1-3 kuud ja igapäevaselt üleöödeposiiti.
Täiendavalt vaata intressitulude kohta lisa 28.

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

		Jaotus ülejäänud tähtaja järgi			
	31.12.2018	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	Lisa
Nõuded ostjate vastu	19 953 361	19 953 361	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	20 180 886	20 180 886	0	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-227 525	-227 525	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	40 566	40 566	0	0	6
Muud nõuded	20 615 691	20 615 691	0	0	10
Ettemaksed	468 720	318 733	145 945	4 042	
Tulevaste perioodide kulud	315 671	289 880	25 791	0	
Muud ettemakstud ettemaksed	153 049	28 853	120 154	4042	
Nõuded ja ettemaksed kokku	**41 078 338**	**40 928 351**	**145 945**	**4 042**	

		Jaotus ülejäänud tähtaja järgi			
	31.12.2017	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta	Lisa
Nõuded ostjate vastu	15 921 000	15 921 000	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	16 025 012	16 025 012	0	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-104 012	-104 012	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	85 752	85 752	0	0	6
Muud nõuded	186 495	183 602	2 893	0	10
Ettemaksed	361 138	180 217	142 802	38 119	
Tulevaste perioodide kulud	179 237	151 364	27 873	0	
Muud ettemakstud ettemaksed	181 901	28 853	114 929	38119	
Nõuded ja ettemaksed kokku	**16 554 385**	**16 370 571**	**145 695**	**38 119**	

Lisa 4 Nõuded ostjate vastu

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Ostjatelt laekumata arved	**20 180 886**	**16 025 012**
Ostjatelt laekumata arved	16 899 440	12 427 988
Tekkepõhine nõue lõpetamata haigusjuhtude eest	3 281 446	3 597 024
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-227 525	-104 012
Kokku nõuded ostjate vastu	**19 953 361**	**15 921 000**
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	**2018**	**2017**
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi alguses	-102 076	-87 579
Laekunud ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	8 877	8 886
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	-139 602	-46 462
Lootusetuks tunnistatud nõuded	5 276	21 143
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi lõpus	**-227 525**	**-104 012**

Lisa 5 Varud

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Tooraine ja materjal	4 819 612	4 431 754
Tooraine ja materjal	4 727 034	4 340 551
Tervishoiu hädaolukorra meditsiiniliste materjalide varu	92 578	91 203
Müügiks ostetud kaubad	115 132	97 208
Ettemaksed varude eest	135	65
Kokku varud	**4 934 879**	**4 529 027**

Seisuga 31.12.2018 on tooraine ja materjalide varude hulgas ravimeid, sidumisvahendeid ja muud meditsiinilist materjali summas 4 618 454 eurot (seisuga 31.12.2017 summas 4 220 438 eurot), riigieelarveliste vahendite eest soetatud ravimite ja meditsiinivahendite tegevusvaru summas 92 578 eurot (seisuga 31.12.2017 summas 91 203 eurot).
Seisuga 31.12.2018 koosnevad ülejäänud tooraine ja materjalivarud summas 108 580 eurot toiduainete varudest ja muude majandusmaterjalide varudest (seisuga 31.12.2017 summas 120 113 eurot).
Kontserni käes on vastutaval hoiul tervishoiualase hädaolukorra ravimi varu summas 446 156 eurot (seisuga 31.12.2017 summas 466 770 eurot) ja Tervise Arengu Instituudi tuberkuloosiravimite varu summas 353 193 eurot (seisuga 31.12.2017 summas 393 304 eurot).

Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2018		31.12.2017		
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg	Lisad
Käibemaks		94 206		72 898	
Üksikisiku tulumaks		1 707 658		1 579 468	
Erisoodustuse tulumaks		7 588		3 119	
Sotsiaalmaks		3 156 652		2 900 780	
Kohustuslik kogumispension		153 391		155 986	
Töötuskindlustusmaksed		216 048		199 155	
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad		17 273		9 389	
Ettemaksukonto jääk	40 566		85 752		
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	**40 566**	**5 352 816**	**85 752**	**4 920 795**	**3;17**

Lisa 7 Investeeringud sidusettevõtjatesse

Kliinikumi poolt asutatud sihtasutused :

1. Sihtasutus Ida-Viru Keskhaigla
2. Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus
3. Sihtasutus Eesti Agrenska Fond
4. Sihtasutus Eesti Tervishoiu Pildipank
5. Bengt Björksten Fond

Kõik Kliinikumi poolt asutatud sihtasutused asuvad Eestis.

Kliinikum omab olulist mõju (üldjuhul 20%-50% hääleõigust):

1. SA Bengt Björksten Fond (67% hääleõigust), põhitegevusala - edendada ja toetada teaduslikke uuringuid ning anda välja stipendiume, mis on seotud laste allergia või laste mikrobioloogilise ökoloogia uuringute teostamisega. Kliinikumil puudub fondi üle valitsev mõju.
2. SA Ida-Viru Keskhaigla (50% hääleõigust), põhitegevusala - kõrgetasemelise arstiabi andmine ning meditsiini- ja tervishoiualane arendustöö Ida-Viru tervishoiupiirkonnas;
3. SA Eesti Agrenska Fond (33% hääleõigust); põhitegevusala - haiguse või trauma tõttu puude omandanud lastele ja nende vanematele ning lähedastele vajaliku elukvaliteedi tagamine;
4. Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus (15% osalust), põhitegevusala – Eesti Vabariigi tervishoiu infosüsteemi komponentide arendamine ja haldamine ja nende tegevuse koordineerimine;
5. SA Eesti Tervishoiu Pildipank (50% osalust), põhitegevusala – tervishoiuteenuste osutamisel vajalike diagnostiliste piltide arhiveerimine ja kuvamine.

Kuna Kliinikum omab eelpoolnimetatud sihtasutustes olulist mõju, osalust bilansis ei ole kajastatud (sissemaksed sihtkapitali on kajastatud antud toetuse kuluna).

Lisa 8 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Registrikood	Nimetus	Asukoha-maa	Põhitegevus-ala	Osaluse määr %	
				31.12.2018	31.12.2017
90007141	SA Tartu Kiirabi	Eesti	kiirabiteenuse osutamine	100	100
10833853	AS Lõuna-Eesti Haigla	Eesti	tervishoiuteenuse osutamine	51	51
11285842	OÜ Pesuring*	Eesti	pesu pesemine	51	26
11005420	OÜ Metsakohvik*	Eesti	toitlustamine	51	51
10351752	AS Valga Haigla	Eesti	tervishoiuteenuse osutamine	51	51
90007862	SA Terve Valgamaa*	Eesti	Elanike tervishoiu tagamine	51	51
10770518	AS Valga Haigla Apteek*	Eesti	Apteekide tegevus	51	51
10050157	AS Põlva Haigla	Eesti	tervishoiuteenuse osutamine	51	0
*osaluse mõju läbi tütarühingu					

Omandatud osalused			
Tütarettevõtja nimetus	Omandatud osaluse määr %	Omandamise kuupäev	Omandatud osaluse soetusmaksumus
AS Lõuna-Eesti Haigla	51	28.02.2014	2 024 950
SA Tartu Kiirabi	100	28.05.2001	810 453
AS Valga Haigla	51	20.12.2016	1 027 790
AS Põlva Haigla	51	10.01.2018	808 681

Eesti Vabariik eraldas 2017.a. 800 000 eurot AS Põlva Haigla soetuseks. Kliinikum tegi ettemakse 51% osaluse soetamiseks.

Saadud eraldis on kajastatud 2017. aasta konsolideeritud bilansis netovara muutuste aruandes eraldisena riigieelarvest.

Täiendavalt vaata soetuse kohta lisa 9.

Lisa 9 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Pikaajalised finantsinvesteeringud		
Aktsiad ja osad	1 981	1 981
Ettemaks osaluse soetamiseks	0	808 463
Kokku pikaajalised finantsinvesteeringud	**1 981**	**810 444**

Kliinikum omab 3100 AS Tervisetehnoloogiate Arenduskeskus (endine AS Reproduktiivmeditsiini ja –bioloogia Arenduskeskus) aktsiat.
Pikaajaline finantsinvesteering on kajastatud soetusmaksumuses.

2017.a. tegi Kliinikum ettemakse Põlva Haigla 51% osaluse soetamiseks väärtuses 800 112 eurot. Omandamisega otseselt seotud väljaminekuid tehti 2017. aastal summas 8 351 eurot ja 2018 aastal 218 eurot.

Lisa 10 Muud nõuded

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017	Lisa
Viitlaekumised	95 305	52 003	
Saamata sihtfinantseerimine	520 386	131 599	21
Lühiajaline deposiit	20 000 000	0	
Kokku	**20 615 691**	**183 602**	

Lühiajalise deposiidi tähtaeg on 09.09.2019.a.

Lisa 11 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

	Maa	Ehitised	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2016	**9 095**	**247 363**	**256 458**
Akumuleeritud kulum	0	-140 427	-140 427
Jääkmaksumus 31.12.2016	**9 095**	**106 936**	**116 031**
Amortisatsioonikulu	0	-10 763	-10 763
Soetusmaksumus 31.12.2017	**9 095**	**247 363**	**256 458**
Akumuleeritud kulum	0	-151 190	-151 190
Jääkmaksumus 31.12.2017	**9 095**	**96 173**	**105 268**
Ostud ja parendused		1 484 191	1 484 191
Amortisatsioonikulu	0	-13 237	-13 237
Soetusmaksumus 31.12.2018	9 095	1 731 554	1 740 649
Akumuleeritud kulum	0	-164 427	-164 427
Jääkmaksumus 31.12.2018	9 095	1 567 127	1 576 222

	2 018	2 017
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	32 015	27 679
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	40 862	34 269
Kinnisvarainvesteeringute müügitulu	0	0

Lisa 12 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

Põhivara rühm	Maa	Ehitised ja rajatised	Masinad ja seadmed			Masinad ja seadmed kokku	Muu materiaal-ne põhivara	Lõpetamata projektid ja ettemaksed			Kokku
			Transpordi vahendid	Arvutid ja arvutisüste emid	Muud masinad ja seadmed			Lõpeta-mata projektid	Ette-maksed	Lõpeta-mata projektid ja ettemak-sed	
Saldo 31.12.2017											
Soetus-maksumus	**1 530 275**	**151 815 442**	**4 043 296**	**3 070 900**	**74 850 304**	**81 964 500**	**2 160 887**	**684 397**	**18 181**	**702 578**	**238 173 682**
Arvestatud kulum	**0**	**-59 498 941**	**-3 054 575**	**-2 308 998**	**-49 025 382**	**-54 388 955**	**-941 815**	**0**	**0**	**0**	**-114 829 711**
Jääk-maksumus	**1 530 275**	**92 316 501**	**988 721**	**761 902**	**25 824 922**	**27 575 545**	**1 219 072**	**684 397**	**18 181**	**702 578**	**123 343 971**
2018a. toimunud muutused											
Lisandumised äriühenduste kaudu	5 069	1 577 058	0	0	106 839	106 839	0	390 572		390 572	2 079 538
Ostud ja parendused	0	175 833	85 652	217 912	5 457 013	5 760 577	28 944	3 499 564	20 133	3 519 697	9 485 051
Uute ehitiste ost, parendus	0	175 833	0	0	41 125	41 125	0	459 184	0	459 184	676 142
Muud ostud ja parendused	0	0	85 652	217 912	5 415 888	5 719 452	28 944	3 040 380	20 133	3 060 513	8 808 909
Tasuta saadud	0	0	0	0	11 880	11 880	0	0	0	0	11 880
Amortisatsioonikulu	0	-7 569 363	-318 822	-216 215	-5 914 558	-6 449 595	-196 316	0	0	0	-14 215 274
Allahindlused väärtuse languse tõttu	0	0	0	0	-26 095	-26 095	0	0	0	0	-26 095
Müük	-6 391	-150 029	0	0	0	0	0	0	0	0	-156 420
Ümberklassi-fitseerimised	0	740 230	0	0	23 987	23 987	0	-746 036	-18 181	-764 217	0
Ümberklassi-fitseerimised ettemaksetest	0	0	0	0	18 181	18 181	0	0	-18 181	-18 181	0
Ümberklassi-fitseerimine lõpet-ta projektidest	0	740 230	0	0	5 806	5 806	0	-746 036	0	-746 036	0
Muud muutused	0	0	0	-100 577	0	-100 577	-12 650	0	0	0	-113 227
Saldo 31.12.2018											
Soetus-maksumus	**1 528 953**	**154 351 525**	**4 153 498**	**3 298 483**	**79 436 732**	**86 888 713**	**2 175 622**	**3 828 497**	**20 133**	**3 848 630**	**248 793 443**
Arvestatud kulum	**0**	**-67 261 295**	**-3 397 947**	**-2 635 461**	**-53 952 744**	**-59 986 152**	**-1 136 572**	**0**	**0**	**0**	**-128 384 019**
Jääk-maksumus	**1 528 953**	**87 090 230**	**755 551**	**663 022**	**25 483 988**	**26 902 561**	**1 039 050**	**3 828 497**	**20 133**	**3 848 630**	**120 409 424**

Müüdud materiaalne põhivara müügihinnas	2018	2017
Ehitised ja rajatised	525 000	0
Masinad ja seadmed	7 550	3 288
Transpordivahendid	3 800	1 563
Muud masinad ja seadmed	3 750	1 725

Lisa 13 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Tarkvara	Serverite litsentsid	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2016			
Soetusmaksumus	8 423 532	187 484	8 611 016
Akumuleeritud kulum	-3 977 488	-68 127	-4 045 615
Jääkmaksumus	4 446 044	119 357	4 565 401
2017 a. toimunud muutused			
Ostud ja parendused	989 612	0	989 612
Amortisatsioonikulu	-686 334	-22 840	-709 174
Muud muutused	1	0	1
Saldo seisuga 31.12.2017			
Soetusmaksumus	9 413 144	187 484	9 600 628
Akumuleeritud kulum	-4 663 821	-90 967	-4 754 788
Jääkmaksumus	4 749 323	96 517	4 845 840
2018.a. toimunud muutused			
Ostud ja parendused	2 144 278	0	2 144 278
Amortisatsioonikulu	-802 493	-22 839	-825 332
Saldo seisuga 31.12.2018			
Soetusmaksumus	11 557 422	187 484	11 744 906
Akumuleeritud kulum	-5 466 314	-113 806	-5 580 120
Jääkmaksumus	6 091 108	73 678	6 164 786

Lisa 14 Kapitalirent

(eurodes)

	31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressi määr	Alus-valuuta	Lõpptäht-aeg
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masinad ja seadmed	69 085	33 853	35 232	0	0%	EUR	2020
Masinad ja seadmed	391 710	49 980	199 920	141 810	0,86%+ 6 kuu euribor	EUR	2026
Masinad ja seadmed	17 319	996	16 323	0	0%	EUR	2023
Masinad ja seadmed	18 435	3 857	14 578	0	0%	EUR	2023
Masinad ja seadmed	4 450	1 160	3 290	0	0%	EUR	2022
Masinad ja seadmed	124 784	42 170	82 614	0	1.5%+3 kuu euribor	EUR	2021
Masinad ja seadmed	11 291	11 291	0	0	1.8%+3 kuu euribor	EUR	2019
Masinad ja seadmed	13 430	4 740	8 690	0	0%	EUR	2021
Masinad ja seadmed	19 941	4 740	15 201	0	0%	EUR	2022
Transpordivahendid	653	653	0	0	1.24 %+3 kuu euribor	EUR	2019
Transpordivahendid	648	648	0	0	1,35%+ 3 kuu euribor	EUR	2019
Transpordivahendid	13 089	13 089	0	0	0,98%+1 kuu euribor	EUR	2019
Transpordivahendid	46 907	13 585	33 322	0	0,86%+ 6 kuu euribor	EUR	2022
Transpordivahendid	12 982	3 651	9 331	0	1,25%+ 6 kuu euribor	EUR	2022
Transpordivahendid	6 931	6 931	0	0	14%	EUR	2019
Kokku	**751 655**	**191 344**	**418 501**	**141 810**			

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressi määr	Alus-valuuta	Lõpptäht-aeg
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Masinad ja seadmed	101 612	32 527	69 085	0	0%	EUR	2020
Masinad ja seadmed	17 109	17 109	0	0	1,23%+ 1 kuu euribor	EUR	2018
Masinad ja seadmed	441 690	49 980	199 920	191 790	0.86%+6 kuu euribor	EUR	2026
Masinad ja seadmed	22 293	3 857	15 429	3 007	0%	EUR	2023
Masinad ja seadmed	5 610	1 160	4 450	0	0%	EUR	2022
Masinad ja seadmed	166 326	41 542	124 784	0	1.5%+3 kuu euribor	EUR	2021
Transpordivahendid	12 806	12 806	0	0	1.24%+3 kuu euribor	EUR	2018
Transpordivahendid	3 212	2 565	647	0	1.35%+ 3 kuu euribor	EUR	2019
Transpordivahendid	3 240	2 587	653	0	1.037%+ 3 kuu euribor	EUR	2019
Transpordivahendid	26 045	12 956	13 089	0	0.98 %+1 kuu euribor	EUR	2019
Transpordivahendid	60 374	13 467	46 907	0	0,86%+ 6 kuu euribor	EUR	2022
Transpordivahendid	16 587	3 605	12 982	0	1,25%+6 kuu euribor	EUR	2022
Transpordivahendid	45 255	38 324	6 931	0	14%	EUR	2019
Kokku	**922 159**	**232 485**	**494 877**	**194 797**			

Renditud vara bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2018	31.12.2017
Masinad ja seadmed	993 167	1 022 682
Muud varad	87 757	133 156
Kokku	**1 080 924**	**1 155 838**

Lisa 15 Kasutusrent

(eurodes)

Aruande kohustuslane kui rendileandja:

	2018	2017
Kasutusrenditulu	784 802	782 923
Järgmiste perioodide renditulu mittekatkevatest lepingutest		
	31.12.2018	**31.12.2017**
12 kuu jooksul	798 546	688 482
Rendile antud varade bilansiline jääkmaksumus		
Kinnisvarainvesteeringud	1 567 008	94 588
Muud varad	2 888 446	2 899 281
Kokku	**4 455 454**	**2 993 869**

Toodud andmed sisaldavad nii kinnisvarainvesteeringute kui ka materiaalsete põhivarade renditulu. Rendile antud muude varade puhul kajastatakse hoonete jääkmaksumusi, mida osaliselt kasutatakse Kontserni poolt ning osaliselt on välja renditud kasutusrendi tingimustel. Jääkväärtuse esitamisel on arvestatud väljarenditud pindade proportsiooni üldpindadesse.

Aruandekohustuslane kui rentnik:

	2018	2017
Kasutusrendikulu	1 039 457	931 784
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkevatest lepingutest		
	31.12.2018	**31.12.2017**
12 kuu jooksul	616 096	410 282
1-5 aastat	125 195	125 833
üle 5 aasta	4 042	38 118

Kontsern on kasutusrendile võtnud ruume, tööriistu, seadmeid ja sõiduautosid.
Olulised rendilepingutega kaasnevad tingimused puuduvad.

Lisa 16 Laenukohustised

(eurodes)

Pikaajalised laenud	Saldo 31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressi määr	Alus-valuuta	Tagasi-makse tähtaeg	Lisa
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Laen 1 SEB	9 129 200	1 141 200	4 564 800	3 423 200	0,299% +6 kuu euribor	euro	2026	
Laen 2 Luminor Pank AS	139 100	47 700	91 400	0	1,27%+6 kuu EURIBOR	EUR	2021	
Laen 3 Nordic Investment Bank	18 189 655	1 455 172	5 820 688	10 913 795	1,3%+ 6 kuu euribor	EUR	2031	
Pangalaenud kokku	**27 457 955**	**2 644 072**	**10 476 888**	**14 336 995**				
Kapitali-rendikohus-tused	**751 655**	**191 344**	**418 501**	**141 810**		EUR		14
Laenukohus - tused kokku	**28 209 610**	**2 835 416**	**10 895 389**	**14 478 805**				

Pikaajalised laenud	Saldo 31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressi määr	Alus-valuuta	Tagasi-makse tähtaeg	Lisa
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Laen 1 SEB	10 365 500	1 236 300	4 564 800	4 564 400	0,299% +6 kuu euribor	euro	2026	
Laen 2 Luminor Pank AS	186 800	47 700	139 100	0	1,27%+6 kuu EURIBOR	EUR	2021	
Laen 3 Nordic Investment Bank	19 644 828	1 455 172	5 820 688	12 368 968	1,3%+ 6 kuu euribor	EUR	2031	
Pangalaenud kokku	**30 197 128**	**2 739 172**	**10 524 588**	**16 933 368**				
Kapitali-rendikohus-tused	**922 159**	**232 485**	**494 877**	**194 797**		EUR		14
Laenukohus-tused kokku	**31 119 287**	**2 971 657**	**11 019 465**	**17 128 165**				

Pangalaenude laenulepingud sisaldavad muuhulgas teatud tingimusi (loan covenants) suhtarvude osas, millele kontserni finantsnäitajad peavad vastama. Vastasel korral võib olla pangal õigus laen koheselt tagasi nõuda. Seisuga 31.12.2018 vastasid kontserni finantsnäitajad kõikidele laenulepingu tingimustele.

Lisa 17 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

		Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			
	31.12.2018	**12 kuu jooksul**	**1-5 aasta jooksul**	**üle 5 aasta**	**Lisa**
Võlad tarnijatele	8 617 655	8 617 655	0	0	18
Võlad töövõtjatele	10 668 666	10 668 666	0	0	19
Maksuvõlad	5 352 815	5 352 815	0	0	6
Muud võlad	6 293 555	6 008 502	111 020	174 033	
Muud viitvõlad	2 822 176	2 822 176			
Eraldis	3 392 541	3 107 488	111 020	174 033	
Intressivõlad	78 838	78 838			
Saadud ettemaksed	117 678	117 678	0	0	
Tulevaste perioodide tulu	0	0			
Muud saadud ettemaksed	117 678	117 678			
Kokku võlad ja ettemaksed	**31 050 369**	**30 765 316**	**111 020**	**174 033**	

		Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			
	31.12.2017	**12 kuu jooksul**	**1-5 aasta jooksul**	**üle 5 aasta**	**Lisa**
Võlad tarnijatele	7 675 463	7 675 463	0	0	18
Võlad töövõtjatele	8 814 644	8 814 644	0	0	19
Maksuvõlad	4 920 795	4 920 795	0	0	6
Muud võlad	5 714 580	5 637 627	41 113	35 840	
Muud viitvõlad	2 334 216	2 334 216			
Eraldis	3 380 342	3 303 389	41 113	35 840	
Intressivõlad	22	22			
Saadud ettemaksed	120 058	120 058	0	0	
Tulevaste perioodide tulu	10 000	10 000			
Muud saadud ettemaksed	110 058	110 058			
Kokku võlad ja ettemaksed	**27 245 540**	**27 168 587**	**41 113**	**35 840**	

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustisi, mis on avaldunud enne bilansipäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Eraldisena on kajastatud juhatuse liikmete tulemustasu, kutsehaigetele makstavat hüvitis ja pooleliolevate kohtuvaidlustega kaasnevaid võimalikke kulusid. Kutsehaigushüvitiste eraldise arvutamisel on kasutatud eesti Statistikaameti poolt avaldatud keskmise eluea näitajaid ja kutsehaigushüvitise määratud makseid. Pikaajalise eraldise diskonteerimisel on kasutatud sisemist intressimäära 4%

Muude viitvõlgade all on kajastatud tekkepõhine sotsiaal- ja töötuskindlustusmaks.

Lisa 18 Võlad tarnijatele

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Võlad tarnijatele		
Võlad tarnijatele kaupade ja teenuste eest	8 109 057	7 299 265
Võlad tarnijatele materiaalse põhivara eest	508 597	376 198
Kokku võlad tarnijatele	**8 617 654**	**7 675 463**

Lisa 19 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Töötasude kohustus	6 760 280	5 626 757
Puhkusetasude kohustus	2 187 459	1 807 209
Kinni peetud üksikisiku tulumaks	1 435 641	1 145 495
Kinni peetud kogumispensionimakse	118 493	107 840
Kinni peetud töötuskindlustusmakse	131 143	95 693
Muud kinnipidamised töötasudest	35 650	31 650
Kokku võlad töövõtjatele	**10 668 666**	**8 814 644**

Lisa 20 Tingimuslikud kohustised ja varad

Juhtkond on kaalunud Haigekassa ja patsientide poolt esitatavaid võimalikke pretensioone ning pooleliolevate kohtuvaidlustega kaasnevaid võimalikke nõudeid. Pooleliolevate vaidlustega kaasnevate võimalike kahjude hüvitamiseks on moodustatud eraldis (vt lisa 17).

Lisa 21 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

	31.12.2017	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2018
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks					
Tartu Ülokool	0	132 563	0	-132 563	0
EV Sotsiaalministeerium	0	34 824	0	-88 139	-53 315
Terviseamet	0	27 342	0	-27 342	0
EV Rahandusministeerium	-287 170	1 280 949	0	-1 347 727	-353 948
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	11 880	0	-11 880	0
Kokku	**-287 170**	**1 487 558**	**0**	**-1 607 651**	**-407 263**
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
EV Sotsiaalministeerium	18 442	70 800	0	-89 242	0
ABBVIE Biopharmaceuticals BMBH Eesti	0	6 000	0	-1 569	4 431
Eesti Töötukassa	-1 397	19 394	0	-19 703	-1 706
Protobios OÜ	0	11 000	0	0	11 000
University Medical Centre Utrecht	46 588	986	0	-3 767	43 807
Reserca Biomedica	-12 370	0	0	0	-12 370
Organizacio Nacional De Transplantes	-5 378	5 378	0	0	0
Spordimeditsiini Sihtasutus	-10 989	13 389	0	-8 409	-6 009
Kaitsevägi	8 830	0	0	-8 830	0
LINET SPOL.SR.O	-2 760	1 943	0	0	-817
JAMK University of Applied Sciences	-453	0	0	0	-453
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	34 566	0	-34 566	0
Tervisetehnoloogiate Arenduskeskus AS	-10 127	23 561	0	-21 145	-7 711
Tartu Ülikool	-29 690	137 413	0	-188 316	-80 593
Archimedes SA	19 400	24 442	0	-29 147	14 695
Eesti Olümpiakomitee	-3 056	1 050	0	-729	-2 735
Novartis Pharma Services INC	5 792	0	0	-5 792	0
Kokku	**22 832**	**349 922**	**0**	**-411 215**	**-38 461**
Kõik kokku	**-264 338**	**1 837 480**	**0**	**-2 018 866**	**-445 724**
	31.12.2016	**Saadud**	**Tagastatud**	**Tulu**	**31.12.2017**
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks					
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	71 648	0	-71 648	0
Kokku	**0**	**71 648**	**0**	**-71 648**	**0**
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
EV Sotsiaalministeerium	252	70 800	-252	-52 358	18 442
Eesti Teadusagentuur	5 126	21 600	-6 326	-20 400	0
Eesti Töötukassa	-1 011	18 826	0	-19 212	-1 397
EV Välisministeerium	25 407	0	-7 811	-17 596	0
University Medical Centre Utrecht	44 274	2 314	0	0	46 588
Reserca Biomedica	-12 370	0	0	0	-12 370
Organizacio Nacional De Transplantes	-5 378	0	0	0	-5 378
Spordimeditsiini Sihtasutus	-3 157	1 418	0	-9 250	-10 989
Kaitsevägi	6 689	16 000	-59	-13 800	8 830
EV Rahandusministeerium	-386 424	369 894	0	-39 448	-55 978
LINET SPOL SR.O	5 997	0	0	-8 757	-2 760
JAMK University of Applied Sciences	-453	0	0	0	-453
Roche Pharmholding B.V.	206	0	0	-206	0
TÜ Kliinikumi Lastefond	0	51 139	0	-51 139	0
Tervisetehnoloogiate Arenduskeskus AS	-12 857	36 861	0	-34 131	-10 127
Tartu Ülikool	0	33 818	0	-63 508	-29 690
Arcimedes SA	0	19 400	0	0	19 400
Eesti Olümpiakomitee	0	1 500	0	-4 556	-3 056
Novartis Pharma Services INC	0	7 920	0	-2 128	5 792
Kokku	**-333 699**	**651 490**	**-14 448**	**-336 489**	**-33 146**
Kõik kokku	**-333 699**	**723 138**	**-14 448**	**-408 137**	**-33 146**

Saadud sihtfinantseerimise ettemaksed on kajastatud perioodi alguses ja lõpus plussiga (+) summas 98 453 eurot ja 74 662 eurot, sihtfinantseerimise nõuded miinusega (-) summas 131 599 ja 520 386 eurot.

Põhivara sihtfinantseerimiseks saadud vahendeid on kasutatud Põlva Tervisekeskuse ehituseks, Valga Haigla ja Kliinikumi haiglahoonete renoveerimiseks ja meditsiiniaparatuuri soetamiseks.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise vahendeid on kasutatud grandiprojektide toetuseks, rahvusvaheliste uuringute osalemiseks jm tegevuskulude sihtfinantseerimiseks.

Lisa 22 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2018	2017
Tervishoiuteenuste müük haigekassadele	189 606 927	165 400 751
Bilansipäevaks lõpetamata haigusjuhtude mõju	-315 579	856 388
Tervishoiuteenuste müük teistele asutustele	12 373 550	11 080 099
Kiirabiteenuse osutamine	14 401 052	12 920 433
Tervishoiuga seotud kauba ja mittemeditsiiniliste teenuste müük	9 701 017	8 289 015
Tervishoiuteenuste müük elanikkonnale	7 703 471	7 354 920
Kokku	**233 470 438**	**205 901 606**

Lisa 23 Muud tulud

(eurodes)

	2018	2017	Lisa
Kasum materiaalse põhivara müügist	376 130	3 288	11,12
Rendi-ja üüritulu	784 802	782 923	15
Julgeolekuvaru uuendamise ja hoidmise tulud	207 497	203 018	
Kingina saadud raha	91 331	22 488	
Toitlustamisteenuse tulud	1 250 405	1 139 365	
Muude teenuste müügitulud	265 854	202 504	
Transportteenus	41 034	47 545	
Tegevustoetus riigieelarvest	842 000	845 872	
Tegevustoetus omavalitsustelt	37 336	35 658	
Tegevustoetus muudelt asutustelt	27 700	20 324	
Trahvid ja viivised	44 277	22 093	
Muud tulud	10 961	57 623	
Muud äritulud kokku	**3 979 327**	**3 382 701**	

Lisa 24 Tegevuskulud

(eurodes)

	2018	2017
Üür ja rent	275 760	266 756
Energia	3 661 595	3 446 522
Elektrienergia	2 120 716	1 964 089
Soojusenergia	1 540 879	1 482 433
Kinnistute, hoonete ja ruumide remondikulud	281 514	218 285
Kinnistute, hoonete ja ruumide ülalpidamise kulud	1 689 536	1 588 624
Ravimid	23 592 388	22 526 795
Meditsiinilised materjalid	28 072 571	25 112 547
Tervishoiuteenuste ostukulud	2 261 923	1 935 031
Mitmesugused bürookulud	736 787	632 388
Koolituste ja töölähetuste kulud	1 221 050	902 399
Põhivara ja kuluinventari remont ja hooldus	1 794 180	1 395 964
Transport ja sõidukite ülalpidamise kulud	1 105 492	868 833
Toitlustamine ja toiduained	1 600 178	1 462 214
Infotehnoloogiakulud	1 623 401	1 321 603
Inventar, ameti-eririietus	272 736	171 288
Kaubad müügiks	2 319 558	1 776 511
Muude teenuste ostukulud	1 349 122	938 076
Kokku mitmesugused tegevuskulud	**71 857 791**	**64 563 836**

Lisa 25 Tööjõukulud

(eurodes)

	2018	2017
Palgakulu	98 913 179	84 963 943
Sotsiaalmaksud	32 504 856	27 955 243
Kokku tööjõukulud	**131 418 035**	**112 919 186**
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	5054	4784

Lisa 26 Muud kulud

(eurodes)

	2018	2017
Ühingute ja liitude liikmemaksud	42 231	24 403
Antud sihtfinantseerimine, sihtfinantseerimise vahendamine	49 455	9 532
Kahjutasud	222 850	3 202 726
Sisendkäibemaksukulud	12 013 141	10 003 584
Muud	116 043	27 503
Kokku	**12 443 720**	**13 267 748**

Lisa 27 Intressikulud

(eurodes)

	2018	2017
Intressikulu laenudelt	-350 176	-293 404
Intressikulu kapitalirendilt	-11 749	-18 859
Intressikulu muudelt kohustustelt	-3 471	-4 303
Kokku	**-365 396**	**-316 566**

Lisa 28 Muud finantstulud ja –kulud

(eurodes)

	2018	2017
Intressitulud	6 723	18 773
Intressitulu hoiustelt	4 202	3 303
Muud intressitulud	2 521	15 470
Finantstulud- ja kulud kokku	**6 723**	**18 773**

Lisa 29 Seotud osapooled

(eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	**Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum**	
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Eesti Vabariik	
Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2018	**31.12.2017**
Juriidilisest isikust liikmete arv	3	3
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2018	**2017**
Arvestatud tasu	806 399	668 172
Sõiduautode renditasu ja isikliku sõiduvahendi hüvitis	12 725	16 972

Aruandeperioodil ega võrdlusperioodil nõukogu ja juhatuse liikmetele soodustusi pole antud.
Juhatuse liikmetega teenistuslepingu ennetähtaegsel lõpetamisel kaasneks sõltuvalt bilansipäeval kehtinud lepingutele lahkumishüvitise maksmine Kliinikumile 97 500 eurot (3 kuutasu ulatuses), Tartu Kiirabile summas 17 010 eurot (2 kuutasu ulatuses), Lõuna-Eesti haiglale summas 32 838 eurot (6 kuutasu ulatuses), Valga Haiglale summas 21 720 (4 kuutasu ulatuses. Põlva Haigla juhatuse liikmetele lahkumishüvitist ei maksta.
Seotud osapoolte vastu olevate nõuete osas ei ole moodustatud allahindluseid.
Tulenevalt 24.11.2014 jõustunud avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendi muudatustele avalikustatakse muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele, turutingimustele või aruandekostuslase poolt kehtestatud sisedokumentatsiooni üldistele nõuetele. 2018. ja 2017. aastal seotud isikutega tehingute hulgas selliseid tehinguid ei olnud.

Lisa 30 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Peale aruandekuupäeva olulisi sündmusi toimunud ei ole.

Lisa 31 Bilansiväline vara

(eurodes)

Kuludesse on kantud soetusmaksumuses:		
	31.12.2018	**31.12.2017**
Väheolulise maksumusega väikevara kokku:	**910 414**	**649 531**
sh meditsiiniline väikevara	597 030	376 627
sh muu mittemeditsiiniline väikevara	147 707	127 870
sh infotehnoloogiline väikevara	165 677	145 034
Kliinikumi kasutuses on meditsiinilist aparatuuri tasuta kasutamise lepingute ja hoiulepingute alusel kokku summas:		
seisuga 31.12.2018	253 187	
seisuga 31.12.2017	253 187	

Lisa 32 Konsolideerimata bilanss

(eurodes)

31.12.2018 Bilanss	31.12.2018	31.12.2017
VARAD		
Käibevara		
Raha	27 395 278	41 127 973
Nõuded ja ettemaksed	37 191 212	13 324 471
Varud	4 726 727	4 390 110
Käibevara kokku	**69 313 217**	**58 842 554**
Põhivara		
Finantsinvesteeringud	4 673 854	4 673 636
Nõuded ja ettemaksed	25 791	27 873
Kinnisvarainvesteeringud	32 453	36 797
Materiaalne põhivara	108 799 268	113 680 829
Immateriaalne põhivara	6 113 518	4 792 806
Põhivara kokku	**119 644 884**	**123 211 941**
VARAD KOKKU	**188 958 101**	**182 054 495**
KOHUSTUSED JA NETOVARA		
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustused	2 630 225	2 724 000
Võlad ja ettemaksed	22 987 387	20 377 595
Eraldised	3 100 985	3 279 341
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	74 663	99 053
Lühiajalised kohustused kokku	**28 793 260**	**26 479 989**
Pikaajalised kohustused		
Laenukohustused	24 757 715	27 387 940
Eraldised	197 313	21 596
Pikaajaliseed kohustused kokku	**24 955 028**	**27 409 536**
KOHUSTUSED KOKKU	**53 748 288**	**53 889 525**
Netovara		
Sihtkapital	33 773 392	33 773 392
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	94 391 578	90 546 733
Aruandeperioodi tulem	7 044 843	3 844 845
NETOVARA KOKKU	**135 209 813**	**128 164 970**
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU	**188 958 101**	**182 054 495**

Lisa 33 Konsolideerimata tulemiaruanne

(eurodes)

	2018	2017
Annetused ja toetused	629 355	331 205
Tulu ettevõtlusest	196 227 545	177 409 299
Muud tulud	3 051 711	2 648 560
Kokku tulud	**199 908 611**	**180 389 064**
Mitmesugused tegevuskulud	-64 980 295	-59 151 506
Tööjõukulud	-102 698 014	-91 074 196
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-14 003 962	-13 761 470
Muud kulud	-10 844 827	-12 278 154
Kokku kulud	**-192 527 098**	**-176 265 326**
Põhitegevuse tulem	7 381 513	4 123 738
Intressikulud	-341 028	-283 826
Muud finantstulud ja -kulud	4 358	4 933
Aruandeaasta tulem	7 044 843	3 844 845

Lisa 34 Konsolideerimata rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2018	2017
Rahavood majandustegevusest		
Tegevustulem	7 381 513	4 123 738
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	14 003 962	13 761 470
Kapitaliseeritud kulud	-66 745	-67 361
Kasum põhivara müügist	-372 330	-3 288
Tuludesse kantud sihtfinantseerimine	-629 355	-331 205
Muud mitterahalised tehingud põhivaraga	-11 880	-71 648
Eraldise moodustamine	187 910	3 217 897
Muud mitterahalised tehingud	50 132	179 445
Nõuete ja ettemaksete muutus	-23 774 346	645 148
Varude muutus	-336 617	-436 126
Kohustuste ja ettemaksete muutus	2 204 882	694 008
Makstud intressid	-258 734	-279 523
Laekumised sihtotstarbelistest laekumistest	468 205	565 806
Rahavood majandustegevusest kokku	**-1 153 403**	**21 998 361**
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekumised põhivara sihtfinantseerimisest	0	0
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-10 384 162	-7 459 463
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	528 750	36 118
Tasutud tütarettevõtete soetamisel	-218	-800 113
Laekunud intressid	3 810	3 045
Rahavood investeerimistegevusest kokku	**-9 851 820**	**-8 220 413**
Rahavood finantseerimistegevusest		
Eraldis riigieelarvest	0	800 000
Saadud laenude tagasimaksed	-2 727 472	-2 534 272
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	**-2 727 472**	**-1 734 272**
Rahavood kokku	**-13 732 695**	**12 043 676**
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	41 127 973	15 135 446
Raha ja raha ekvivalentide muutus	**-13 732 695**	**12 043 676**
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	27 395 278	27 179 122

Lisa 35 Konsolideerimata netovara aruanne

(eurodes)

	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	Kokku korrigeeritud netovara
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2016	**33 773 392**	**93 192 286**	**126 965 678**
Aruandeaasta tulem		399 292	399 292
Eraldis riigieelarvest	0	800 000	800 000
Saldo 31.12.2017	**33 773 392**	**94 391 578**	**128 164 970**
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	-3 863 192	-3 863 192
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	7 383 685	7 383 685
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2017	**33 773 392**	**97 912 071**	**131 685 463**
Aruandeaasta tulem	0	3 524 350	3 524 350
Saldo 31.12.2018	**33 773 392**	**101 436 421**	**135 209 813**
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	-4 671 874	-4 671 874
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	9 549 335	9 549 335
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2018	**33 773 392**	**106 313 882**	**140 087 274**